

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

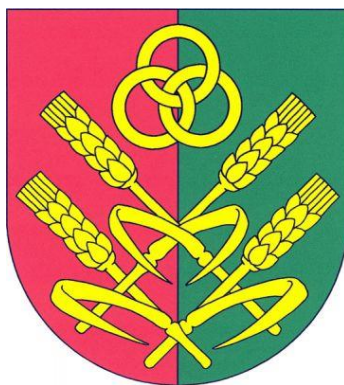

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Místní energetická koncepce obce Jenišovice

Tento projekt je financován z prostředků Evropské unie prostřednictvím fondu Next Generation EU, Národního plánu obnovy, za podpory MPO ČR.

Místní energetická koncepce je odborným strategickým dokumentem, který se zaměřuje na stanovení dlouhodobého řešení energetické situace obce jako jednoho z klíčových nástrojů rozvoje místní komunity a tedy spokojeného života všech obyvatel obce včetně místních částí.

Na základě detailního posouzení lokálních energetických zdrojů a potřeb obce mapuje celkový stav spotřeby a výroby, stanoví energetickou bilanci a z ní plynoucí cíle, priority, opatření a vhodné nástroje, které povedou k postupné optimalizaci energetických procesů s cílem nastavit dlouhodobou udržitelnost a efektivní a šetrné využívání zdrojů.

Tradiční členění na část analytickou, návrhovou a energetický akční plán, respektuje osvědčenou strukturu strategických dokumentů a usnadňuje orientaci v dokumentu, doporučení pak významně cílí na implementaci navrhovaných strategických cílů, opatření a aktivit se zohledněním vyšší míry detailu pro segment obecního majetku (zadavatel dokumentu).

Energetický akční plán je tvořen na základě spolupráce s místní samosprávou a s ohledem na další souvislosti (např. technické aspekty, demografické priority, investiční náklady vzhledem k rozpočtu apod.) Součástí energetického akčního plánu jsou i možné zdroje financování z dotačních titulů a časový harmonogram.

Dokument zohledňuje aktuální dostupné informace, technologie, legislativní požadavky a respektuje současné ekonomické faktory ovlivňující oblast energetiky v Česku

Specifikem realizace této energetické koncepce je provázanost s dalšími aktivitami v oblasti péče o životní prostředí, ať už se jedná o realizaci adaptačních opatření v rámci dalších projektů a aktivit (SECAP) či systematickou a dlouhodobou spolupráci s odborníky (ČHMÚ) a zapojenými subjekty -viz dále.

zadavatel	zhotovitel
Obec Jenišovice	Ing. Václav Pohorský
IČ: 00270237	IČ: 86686348
Jenišovice 42 53864 Jenišovice	Zámecká 379 538 68 Hrochův Týnec
www.obecjenisovice.cz	autorizovaná osoba ČKAIT
Alena Serbousková	Ing. Václav Pohorský
+420 602 492 549	+420 776 850 534
obecniurad@obecjenisovice.cz	pohorskyv@seznam.cz
	Zpracovatel: Ing. Václav Pohorský ; ve spolupráci s PLP Projektstav s.r.o., Enerkom SKCH, z.s
duben 2025	

Obsah

Obsah.....	3
Účel místní energetické koncepce.....	5
Charakteristika obce.....	6
Základní informace.....	6
Přírodní podmínky.....	10
Reliéf a topografie terénu.....	10
Eroze zemědělské půdy.....	11
Vodstvo a klimatické údaje.....	12
Využití půdy a její ochrana.....	16
Třídy ochrany půdy.....	18
Socioekonomická analýza.....	20
Technická infrastruktura.....	20
Dopravní infrastruktura.....	23
Domy a pozemky.....	24
Struktura ekonomických subjektů.....	27
Hospodaření s energiemi na území obce.....	28
Elektřina.....	28
Plyn.....	29
Nová éra decentralizované energetiky.....	30
Základní vymezení.....	30
Sdílení energií a energetická komunita.....	31
Postoje obyvatel – dotazníkové šetření.....	32
Výsledky dotazníkového šetření.....	32
Výsledky dotazníkového šetření.....	32
Vlastnictví nemovitostí.....	32
Energetická opatření v domácnostech.....	32
Vytápění domácností.....	32
Fotovoltaika.....	33
Komunitní energetika.....	34
Názory na budoucí rozvoj energetiky.....	34
Veřejné osvětlení.....	35
Zájem o energetické poradenství.....	36
Nápady obyvatel na rozvoj energetiky v obci.....	36
Shrnutí hlavních zjištění.....	37
Doporučení pro další postup obce.....	38
Potenciál zdrojů energií.....	39
Sluneční energie.....	39
Solární iradiace v území.....	39
Potenciál výroby fotovoltaické elektrárny.....	40
Potenciální využitelnost ploch střech.....	41
Vodní energie.....	42
Větrná energie.....	43

Geotermální energie.....	44
Bioenergie (biomasa).....	46
Komunální odpad.....	48
Ukládání energií.....	49
Aktuálně používané zdroje energie.....	50
Roční spotřeby energie obecních budov.....	51
Návrhová část.....	52
Energetická optimalizace objektů ve vlastnictví obce.....	53
Budova obecního úřadu Jenišovice - č.p. 42.....	55
Budova bývalé školy - č.p. 63.....	59
Kulturní dům Jenišovice - č.p. 55.....	63
Veřejné osvětlení (VO).....	67
Energetický akční plán.....	68
Doporučení pro rozvoj obnovitelných zdrojů na území obce.....	73
Fotovoltaické elektrárny.....	73
Vytápění pomocí zemního plynu.....	73
Financování.....	74
Evropské zdroje financování.....	74
Operační program Životní prostředí (OPŽP).....	74
Národní plán obnovy (NPO).....	74
Modernizační fond.....	74
Národní zdroje financování.....	76
Krajské zdroje financování.....	77
Legislativní souvislosti.....	77
Klíčové evropské směrnice.....	77
Národní legislativa:.....	77
Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu z prosince 2024 stanovuje několik povinností pro obce. Mezi hlavní povinnosti patří:.....	78
Příklady dobré praxe (březen 2025).....	78
Nástroje:.....	79
Nadřazené strategické dokumenty.....	79
Závěr.....	80
Slovník pojmů a zkratk.....	83

Účel místní energetické koncepce

V oblasti energetiky se obce v České republice zaměřují na zvyšování energetické soběstačnosti, rozvoj komunitní energetiky a implementaci energetického managementu. Podle průzkumu Sdružení místních samospráv ČR plánuje v příštích třech letech 60 % obcí vybudovat vlastní energetický zdroj. Nicméně pouze 5% obcí má dosud zavedenou energetickou koncepci, přičemž 48 % obcí plánuje její zavedení v blízké budoucnosti.

Místní energetická koncepce obce Jenišovice je odborným strategickým dokumentem, jehož cílem je zajistit **udržitelné a efektivní využívání energie** v obci. Zaměřuje se na **podporu dlouhodobého rozvoje energetiky, zvyšování energetické účinnosti a rozvoj obnovitelných zdrojů energie**, protože tyto faktory tvoří nedílnou součást péče o venkovský prostor, který představuje oporu místního bohatství a potenciálu pro současné i budoucí generace. Obsahuje především analýzu energetického portfolia obecního majetku, inventuru obecních odběrných míst a nastavení pravidelného měření, analýzu spotřeb energií na katastru obce, zhodnocení energetického a environmentálního potenciálu lokality, dostupných zdrojů obnovitelné energie a návrh akčního plánu jako postupu ke snižování energetické náročnosti a uhlíkové stopy. Veřejné projednání/připomínkování koncepce a systematická součinnost s vedením obce či **otevřenost vůči občanským iniciativám** zaměřeným na udržitelné hospodaření s energií podporují dosažení místní shody na způsobu dosažení energetické soběstačnosti obce. Dokument také zachycuje vnější trendy, které provázejí koncepční reformu české energetiky.

Jedná se o praktický dokument, který zachycuje dosahování rovnováhy mezi ekologickými a ekonomickými přínosy - **snižováním energetické spotřeby**, minimalizací **dopadů aktivit na životní prostředí** např. prostřednictvím **energetické optimalizace budov** (snižování energetických ztrát, zlepšení izolací budov, modernizaci systémů vytápění a chlazení a zavádění úsporných technologií a zařízení.), **zlepšováním procesů, zaváděním moderních technologií a inovativních řešení** (např. solární, větrná, vodní a další energie, případnou **investicí do místní distribuční sítě**).

Obec je součástí území MAS SKCH, která ve spolupráci s Enerkom SKCH poskytuje řadu poradenských energetických a souvisejících služeb - např. informace o aktuálních dotačních podporách, finančních programech, vzdělávací a osvětové akce, podporu komunitních energetických projektů, regulace, daňové poradenství, legislativní novinky, ale i technickou podporu a další činnosti související se sdílením, optimalizací zátěže, vhodnou **instalací obnovitelných zdrojů atd.**)

Svůj postoj k péči o životní prostředí obec jasně vyjádřila už v roce 2022 přistoupením k iniciativě **Paktu starostů a primátorů**. Díky tomu se mohla zapojit do tvorby Akčního plánu pro klima a energie (SECAP), který cestou společných řešení a provázaných opatření vede ke snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení odolnosti vůči dopadům změny klimatu. Dokument **Zpracování SECAP pro MAS SKCH** byl schválen koncem roku 2024 zastupitelstvy všech zapojených obcí a díky jedinečnému přístupu týmu zpracovatelů můžeme nyní v dubnu 2025 konstatovat, že splňuje i nově stanovené požadavky ministerstva životního prostředí pro tento typ dokumentu. Zahrnuje totiž na 250 adaptačních opatření v krajině a opírá se o dlouhodobou expertní spolupráci s relevantními institucemi a organizacemi (ČHMÚ či Design for landscape s.r.o.). Dokument **upozorňuje na možná vhodná řešení pro celé dotčené území (tedy i obec Jenišovice) a jeho environmentální aspekty jsou dále významně rozpracovány v Adaptační strategii pro území MAS SKCH a zásobníku navržených adaptačních řešení.**

Charakteristika obce

Základní informace

Obec Jenišovice se nachází 21 kilometrů východně od Chrudimi a 10 km západně od Vysokého Mýta. Příslušná obec s pověřeným obecním úřadem Chrast je vzdálená 10 km jihozápadním směrem. Obec se nachází v okrese Chrudim. Okres Chrudim patří do Hradecko-pardubické aglomerace.¹

Na celkové rozloze 11,72 km² žije 432 obyvatel². Součástí obce jsou také místní části Štěnec, Mravín, Zalažany a Martinice. Téměř 85% katastru obce tvoří zemědělská půda. Protéká jí řeka Novohradka (též zvaná Olšinka), do níž se v obci vlévá Řepnický potok.

Obec je členem [MAS](#) Skutečsko, Košumbersko a Chrastcko, z.s. Činnost obce se řídí zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích. Obec byla zřízena ze zákona č. 367/1990 sb. o obcích (obecní zřízení) jako územně samosprávný orgán.

Pardubický kraj tvoří spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým důležitou územní jednotku Evropské unie – region NUTS II.

Obec je členem Svazku obcí [Košumberska](#) a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) a obec s pověřeným obecním úřadem Chrudim. Pardubický kraj spolu s Královéhradeckým a Libereckým krajem tvoří důležitou územní jednotku Evropské unie – region NUTS II.

První zmínka o obci je datována do doby okolo roku 1088, kdy byla místní část Jenišovice darována králem Vratislavem II. do rukou kapituly při kostele sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Dodnes Jenišovice a jejich místní části nabízejí klidné venkovské prostředí s bohatou historií a přírodními krásami, což z nich činí atraktivní místo pro život i návštěvu.

V oblasti energetiky obec v roce 2024-2025 zpracovává místní energetickou koncepci a zřizuje energetický management jako další nástroj efektivní správy území a péče o její hodnoty.

¹ Vymezení území Metropolitní a Aglomerací, Akční plán SRR21,

https://mmr.cz/getmedia/9d5bd63b-2c3e-47d8-b281-a85052c4cd45/AP_SRR_21-22_p2_obce_M-A.pdf.aspx?ext=.pdf

² Údaje Českého statistického úřadu k 31.12.2023

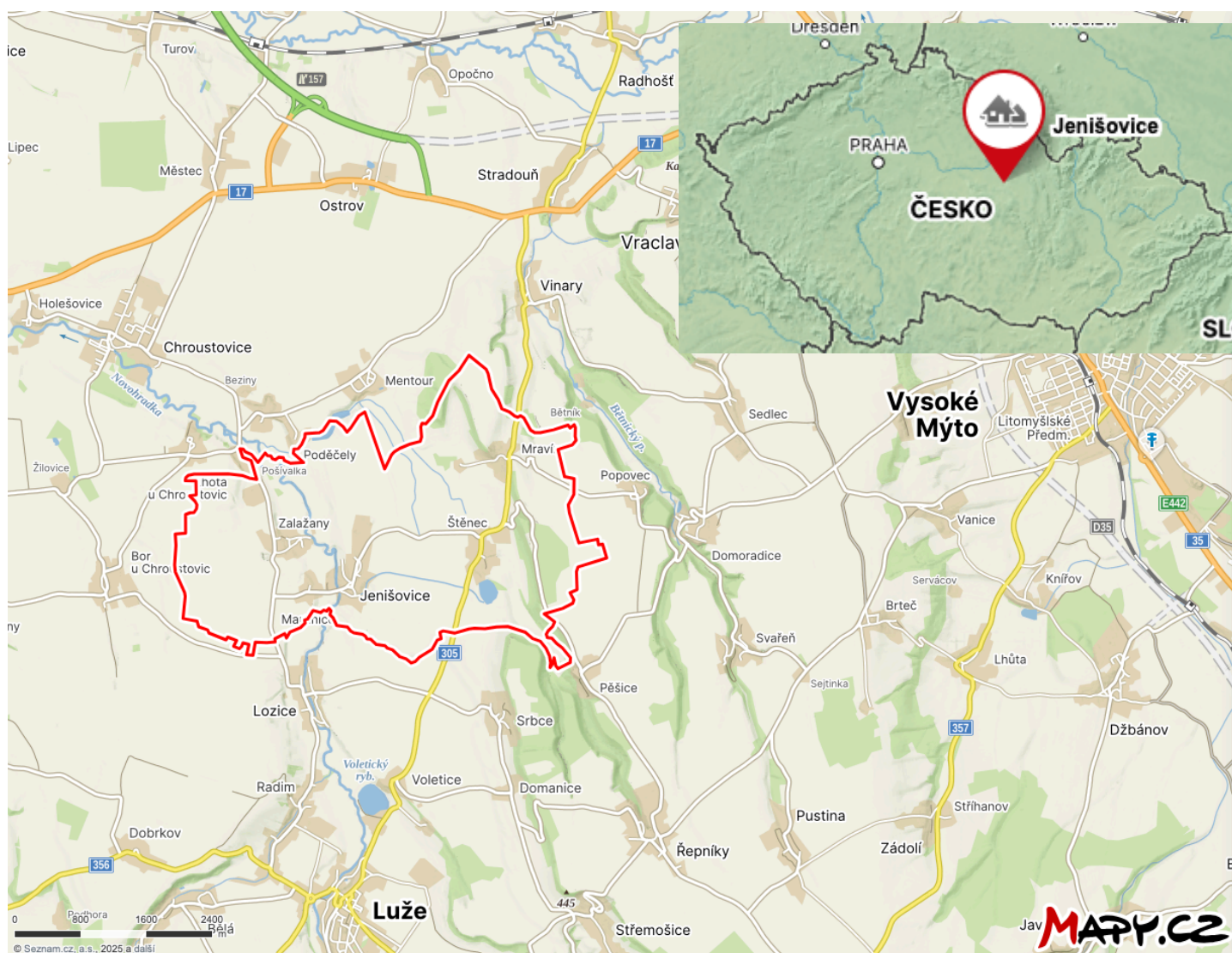

Data o obci

Typ sídla:	Obec	Obec s pověřeným obecním úřadem:	Chrast
ZUJ (kód obce):	571563	Obec s rozšířenou působností:	Chrudim
ORP:	SO ORP Chrudim	Katastrální plocha (ha):	1172
LAU 1 (NUTS 4):	CZ0531 - okres Chrudim	Počet bydlících obyvatel k 2023:	432
NUTS 3:	CZ053 - Pardubický kraj	Nadmořská výška (m n.m.):	285
NUTS 2:	CZ05 - Severovýchod	První písemná zpráva (rok):	1130

Zdroj <https://www.risy.cz>

Poloha obce Jenišovice a místních částí (Martinice, Mravín, Štěnec a Zalažany)

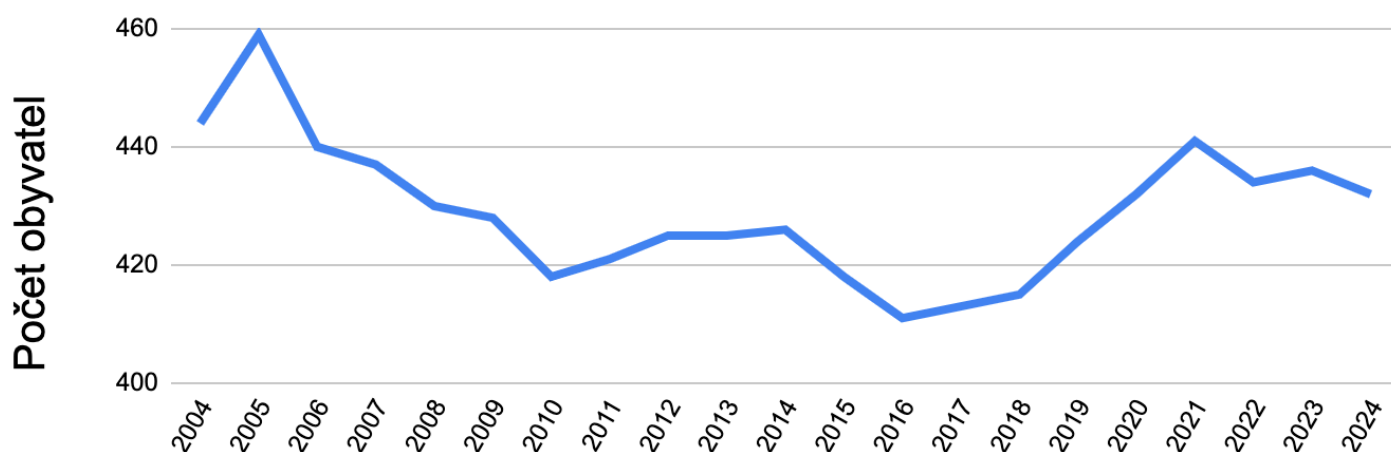
Zdroj: mapy.cz

Katastry obce Jenišovice a jejich parametry

Katastr	Jenišovice u Chrudimi	Martinice	Mravín	Štěnec	Zalažany
Rozloha (km ²)	4,25	součást katastru Jenišovice	2,45	3,01	2,01
Počet rodinných domů	110	21	30	43	40
Počet bytů	138	24	34	46	45
Počet stavebních objektů	169		37	59	80
Zastavěná plocha (km ²)	0,05		0,007	0,01	0,02
Počet obyvatel (SLBD 2021)	259	50	31	66	66
Díly půdních bloků LPIS (km ²)	3,44		1,98	1,91	1,68
Obhospodařujících subjektů	12		8	4	9

Zdroj: ČÚZK

Graf vývoje počtu obyvatel obce Jenišovice, 2004–2024 (k 1.1.2024)

Zdroj: ČSÚ

Demografické údaje naznačují, že počet obyvatel obce Jenišovice v posledních dvou desetiletích kolísá, přičemž v období 2005–2015 došlo k mírnému poklesu, zatímco od roku 2016 byl zaznamenán opětovný mírný nárůst. K roku 2024 dosáhl počet obyvatel 432 osob.

Hospodaření

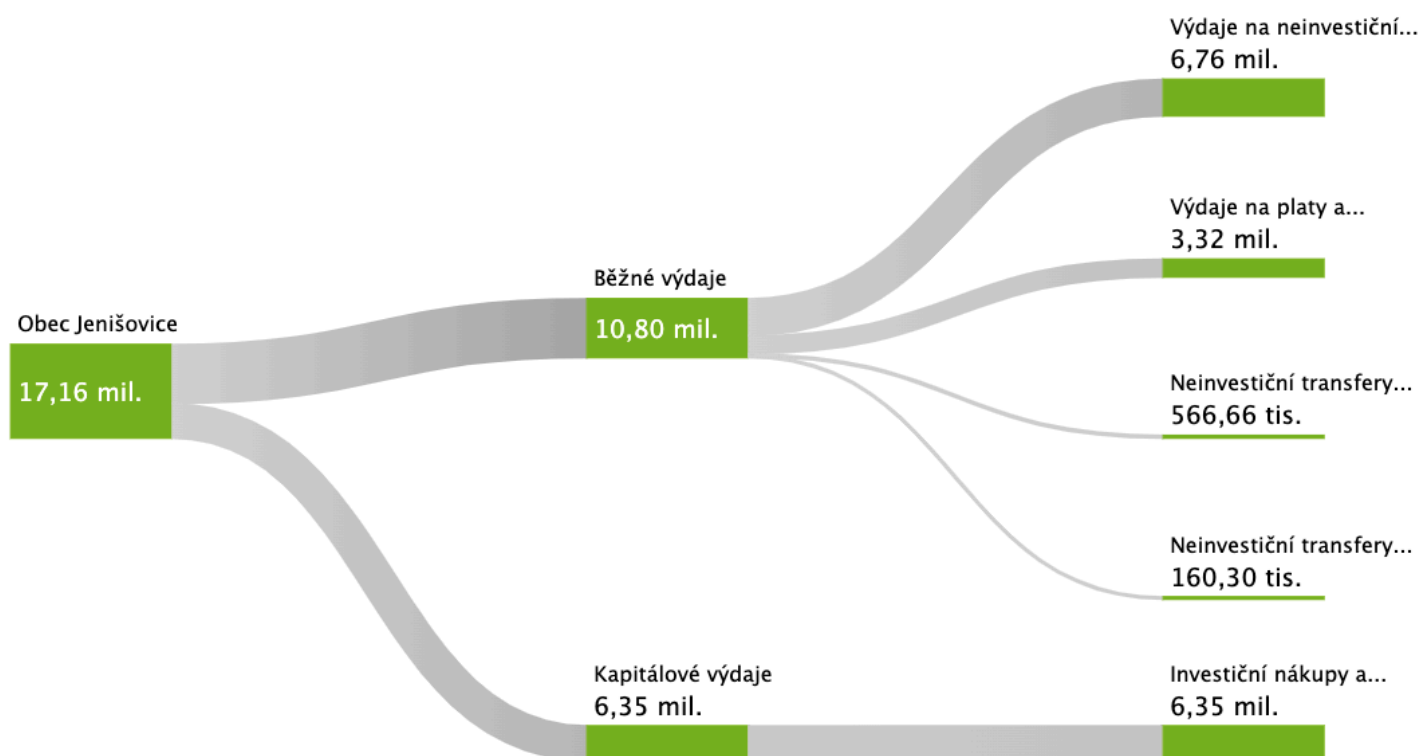
Obec v minulém roce 2024 hospodařila s konsolidovanými příjmy ve výši **15 567 tis. Kč** a skutečnými konsolidovanými výdaji **17 156 tis. Kč**, konsolidované saldo rozpočtu tedy bylo **1 589 tis. Kč**. Pro dokument energetické koncepce je z kapitoly rozpočtu obce důležitá informace, zda je vedení obce zvyklé mít rozpočet nastavený investičně. Zjišťujeme tedy, v jaké výši jsou kapitálové výdaje a v jakém poměru k výdajům běžným. Průměrné kapitálové výdaje obce za poslední 4 roky jsou ve výši 2,7 milionů. V roce 2024 však kapitálové výdaje dosáhly až 37 % podílu na celkových výdajích obce.

Tabulka výše výdajů rozpočtu obce v uplynulých letech

v tis. Kč	2024	2023	2022	2021
skutečné výdaje celkem	17156	9224	10801	10257
z toho kapitálové výdaje	6353	886	1552	2076
podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích	37%	10%	14%	20%

zdroj: Ministerstvo financí

Skutečný rozpočet výdajů obce Jenišovice ke konci roku 2024

zdroj: Ministerstvo financí

Obec disponuje dlouhodobým hmotným majetkem v celkové hodnotě **49,13 mil Kč**.

V době tvorby tohoto dokumentu obec nemá žádný dlouhodobý úvěr a její běžné hospodaření je přebytkové. Pro realizaci větších investic je však často nezbytné čerpat dlouhodobé úvěry nebo využívat dotační podporu – obec proto pečlivě plánuje tvorbu rezerv na nutné **spolufinancování**. Tento omezitý přístup umožňuje Jenišovicím realizovat nákladnější projekty (např. v rámci místní energetické koncepce) bez výrazného zatížení běžného rozpočtu. Obec tak dokáže zlepšovat infrastrukturu a služby pro občany, aniž by ohrozila svou finanční stabilitu.

Zdroj: [Monitor státní pokladny](#) vlastní šetření.

Přírodní podmínky

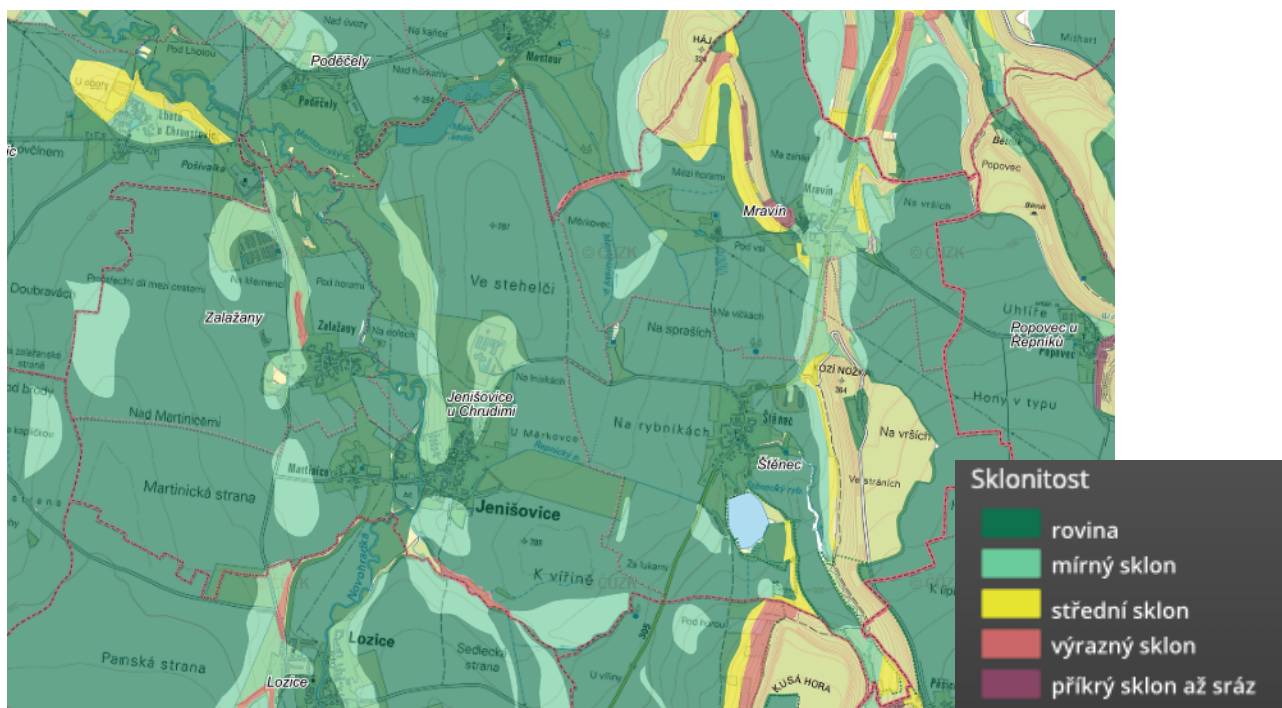
Reliéf a topografie terénu

Reliéf a topografie jsou klíčové pro místní energetické koncepce, neboť ovlivňují umístění a efektivitu energetických zdrojů, zejména solárních panelů a větrných elektráren. Obecně platí, že svahy orientované na jih v severní polokouli jsou ideální pro solární panely díky maximálnímu slunečnímu záření. Topografické a reliéfní charakteristiky území představují klíčový faktor při plánování a implementaci místní energetické koncepce, neboť zásadně ovlivňují efektivitu a optimální rozmístění obnovitelných zdrojů energie, zejména solárních a větrných systémů. V rámci severní polokoule jsou svahy orientované na jih považovány za optimální pro instalaci fotovoltaických panelů, neboť umožňují maximální využití solárního záření.

Území obce Jenišovice se vyznačuje převážně rovinatým reliéfem bez výrazných vrcholů, což přináší specifické výzvy i příležitosti pro rozvoj obnovitelných zdrojů. Absence výraznějších svahů vyžaduje pečlivou analýzu potenciálních lokalit pro solární panely s ohledem na přímou expozici slunečnímu záření a možnosti eliminace stínění. Rovněž je nutné posoudit podmínky pro instalaci větrných elektráren, kde nízký terén může ovlivnit efektivitu využití větrné energie.

Tato topografická specifika budou zohledněna v dalším rozpracování strategie rozvoje energetické infrastruktury obce s důrazem na maximální využití dostupných obnovitelných zdrojů v souladu s udržitelným rozvojem a ochranou krajinného rázu.

Mapa sklonitosti terénu v okolí obce Jenišovice

Zdroj: [VÚMOP](#)

Eroze zemědělské půdy

Eroze zemědělské půdy představuje významný environmentální i ekonomický problém, neboť způsobuje ztrátu úrodné vrstvy vlivem působení vody a větru, což negativně ovlivňuje zemědělskou produktivitu a dlouhodobou udržitelnost hospodaření. Mezi klíčové faktory přispívající k erozi patří nevhodné zemědělské praktiky, jako je nadměrné přeorávání, absence ochranných vegetačních pásů nebo nedostatečné zatravnění ohrožených ploch.

Na území obce Jenišovice podle údajů z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy je zaznamenána opakovaná významná události eroze zemědělské půdy. "Vlivem přívalového deště na katastrálním území obce Mravín a Popovec u Řepníků došlo k dalšímu povrchovému odtoku s ornici z několika pozemků. Dešťová kanalizace byla zcela naplněná a přetékala a byl znovu zaplaven intravilán obce včetně místní komunikace, požární nádrže a zahrad. Nejvíce byla záplavou a nánosem ornice postižena dolní část obce Mravína - komunikace a dvě stodoly (2014). Dále došlo k zaplavení kultury zeminou (2020)." Podobné události mohou komplikovat využití biomasy jako zdroje energie. **Eroze půdy snižuje její úrodnost, což může vést k poklesu dostupnosti biomasy pro energetické účely.** To ztěžuje udržitelnou produkci biomasy a zvyšuje náklady na její získávání. Tato situace podtrhuje potřebu začlenění protierozních opatření a udržitelného managementu půdy do strategií pro využití biomasy, aby bylo možné zajistit stabilní dodávku biomasy pro energetický sektor. Příklady adaptačních opatření uvažovaných v kontextu území MAS SKCH jsou tedy i zde minimálně vhodná.

Mapa zemědělské eroze v okolí obce Jenišovice

Zdroj: [VÚMOP](#)

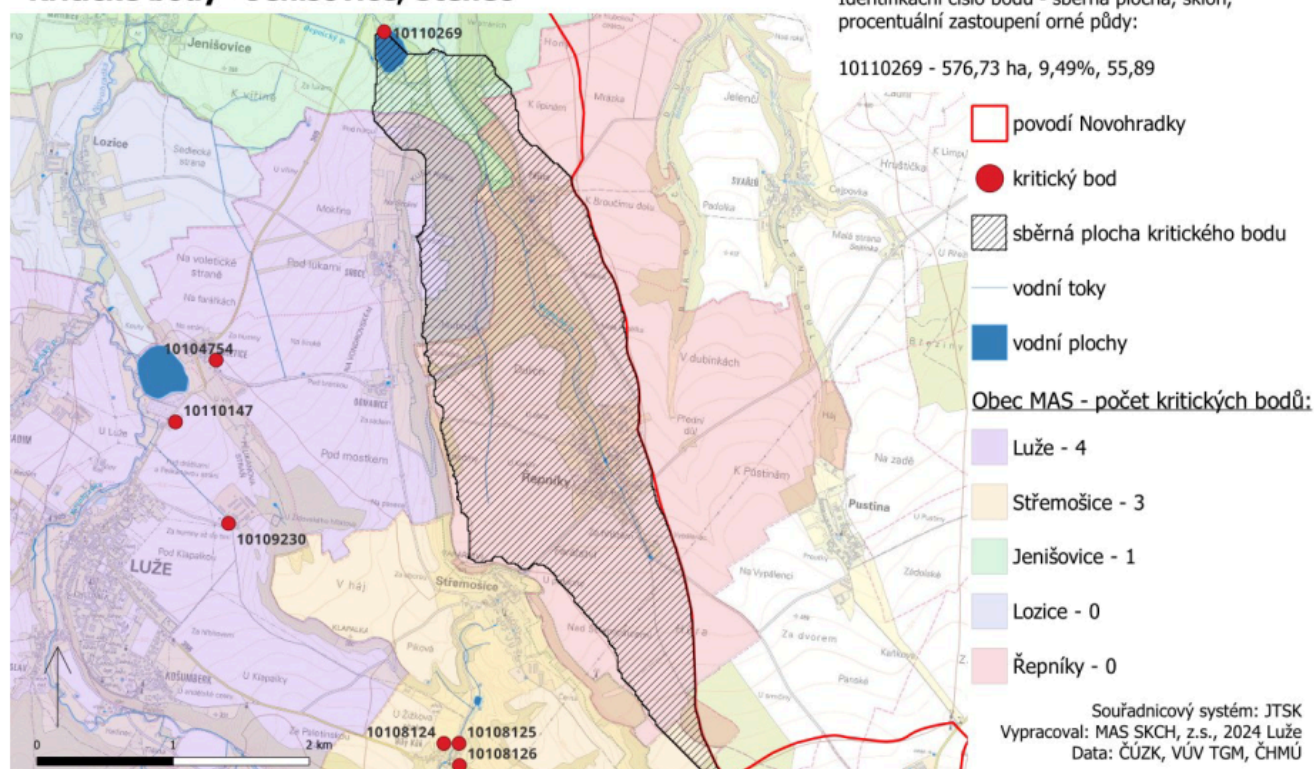
Vodstvo a klimatické údaje

Jenišovickými protéká řeka Novohradka pramenící v rozsáhlém polesí u osady Paseky u Proseče u Skutče v nadmořské výšce 649 m.n.m a její celková délka k ústí činí 49,2 km. Tok postupuje severně Svitavskou pahorkatinou až k Novým Hradům, pak se stáčí k západu. Přes Luži a Hrochův Týnec dorazí až ke svému ústí nedaleko Úhřetické Lhoty jako pravostranný přítok Chrudimky. V horním toku překoná výškový rozdíl asi 350 m na přibližně 20 km v rychlém toku bez peřejí. Na středním a dolním toku je její spád více pozvolný až k ústí v 230 m n. m. Říčka postupně nabývá lužního charakteru s hustě zarostlými břehy a četnými meandry. Významné jsou především levostranné přítoky, postupně do řeky zaústí Krounka (u Luže), pak Anenský potok (u Radimi), Žejbro a nakonec Ležák (v oblasti Hrochova Týnce). Říčka i její přítoky jsou lemovány velkým množstvím historických mlýnů a k nim příslušejících funkčních či zaniklých náhonů. Před Vejvanovicemi z Novohradky odbočuje vpravo Zminka (Dvakačovický kanál), který odvádí vodu mimo povodí Novohradky až do Loučné.

Štěncem protéká Řepnický potok, který pramení pod obcí Řepníky a v Jenišovicích se vlévá do řeky Novohradky. Na území je dále Štěnecký rybník a z části vodní nádrž Malé sedlo.

V místní části Štěnec se na toku Řepnického potoka nachází kritický bod ev. č. 10110269 se spádovou oblastí 576,73 ha s průměrným sklonem 9,49 %. V rámci MAS se jedná o bod se čtvrtou největší spádovou plochou a zároveň druhým největším průměrným sklonem. Z tohoto důvodu se jedná o jedno z pěti nejproblémovějších míst z hlediska přívalových povodní na území MAS. I když část spádového území je zalesněná (stráž nad Štěncem a Srbce), značná část, 55,9 % tj. 322,36 ha je orná půda v katastru obce Řepníky a Jenišovice. Přirozený odtok vody probíhá prostřednictvím Řepnického potoka, který odvádí povrchovou vodu z velké části katastru obce Řepníky i její místní části Pěšice a pokračuje dále na katastr obce Jenišovice, kde se vlévá do Novohradky. I když byl v minulosti na Řepnickém potoce u Štěnce vybudován rybník v ploše cca 3,5 ha (vlastník obec Jenišovice), docházelo zde při větších deštích k zaplavování místní části Štěnec. Proto byl v roce 2023 vybudován rozdělovací objekt, který redukuje množství vody, která směřuje do části Štěnec (kde vodu jímá trubicové vedení) a část vody odvádí na již zmíněný rybník. Je zřejmé, že na situaci kritického bodu 10110269 bude mít pozitivní vliv jakékoliv opatření na spádovém území tohoto bodu. Vzhledem k tomu, že v současnosti probíhá proces komplexních pozemkových úprav pro k.ú. Mravín a Štěnec (části obce Jenišovice), bylo by vhodné pokračovat zpracováním KoPÚ pro Řepníky a Pěšice. Pozitivní pro biodiverzitu území jsou i další záměry za kritickým bodem 10110269 – revitalizace Řepnického potoka a revitalizace Mentourského potoka na katastru obce Jenišovice. Realizací by došlo nejen k zadržení vody v krajině, ale i ke zlepšení situace na soutoku s Novohradkou.

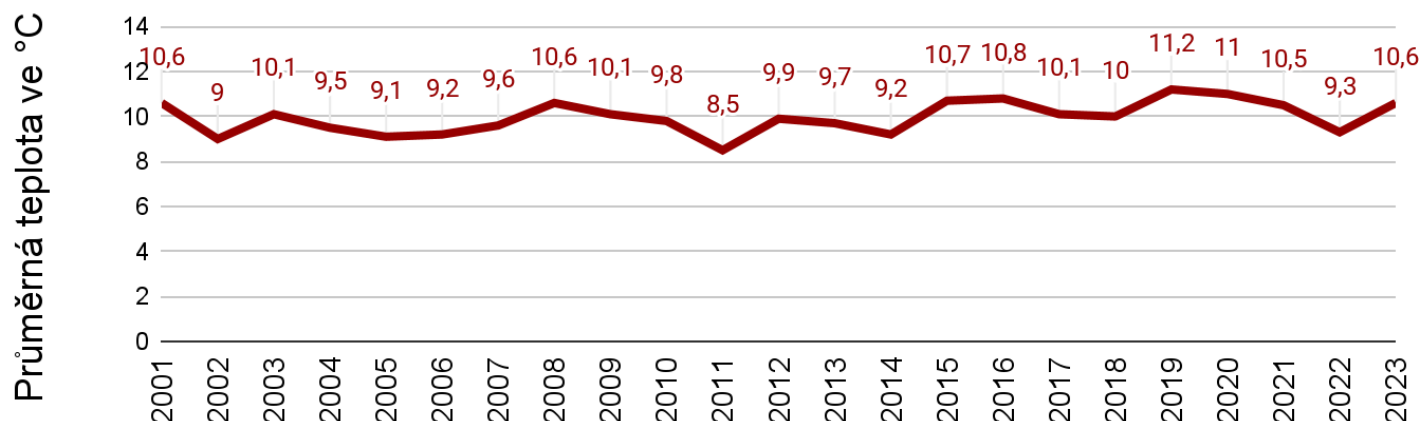
Kritické body - Jenišovice, Štěnec

Zdroj: [Adaptace MASS KCH](#)

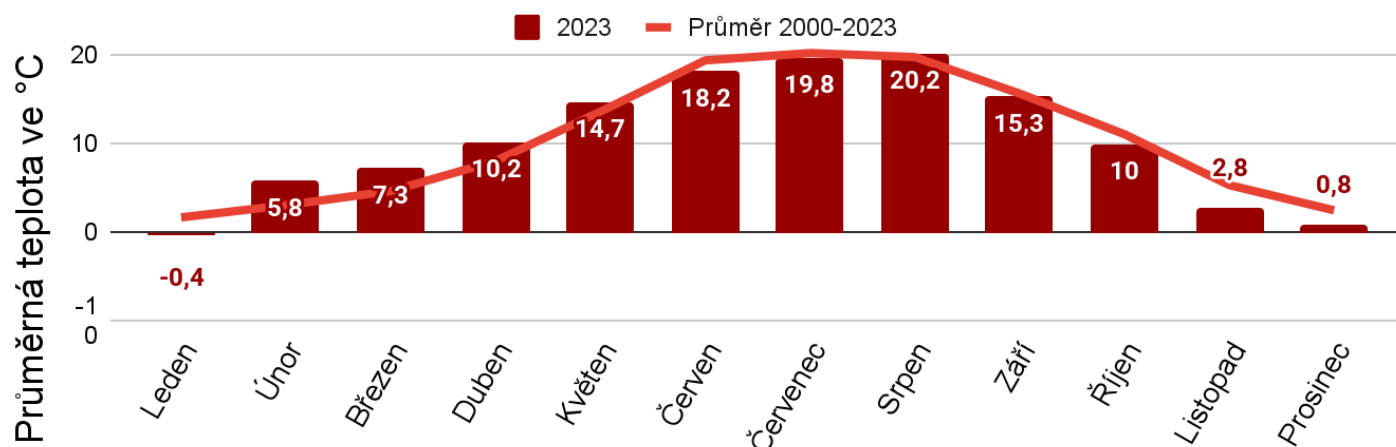
Obec Jenišovice se nachází v mírně teplé klimatické oblasti, která se vyznačuje krátkým a mírně teplým jarem, dlouhým teplým a mírně suchým létem, krátkým a mírně teplým podzimem a krátkou, mírně teplou a velmi suchou zimou. Průměrná roční teplota vzduchu v posledních deseti letech se pohybovala v rozmezí **9,2 °C až 11,2 °C**, přičemž v roce 2023 byla nejvyšší teplota naměřena v srpnu a nejnižší v prosinci. Rozkolísanost teplot může negativně ovlivňovat např. životnost a účinnost solárních panelů, a to v rámci jednotek oproti udávaným hodnotám.

Graf průměrné roční teploty vzduchu v období 2001—2023 (Pardubice)

Zdroj: [ČHMÚ](#)

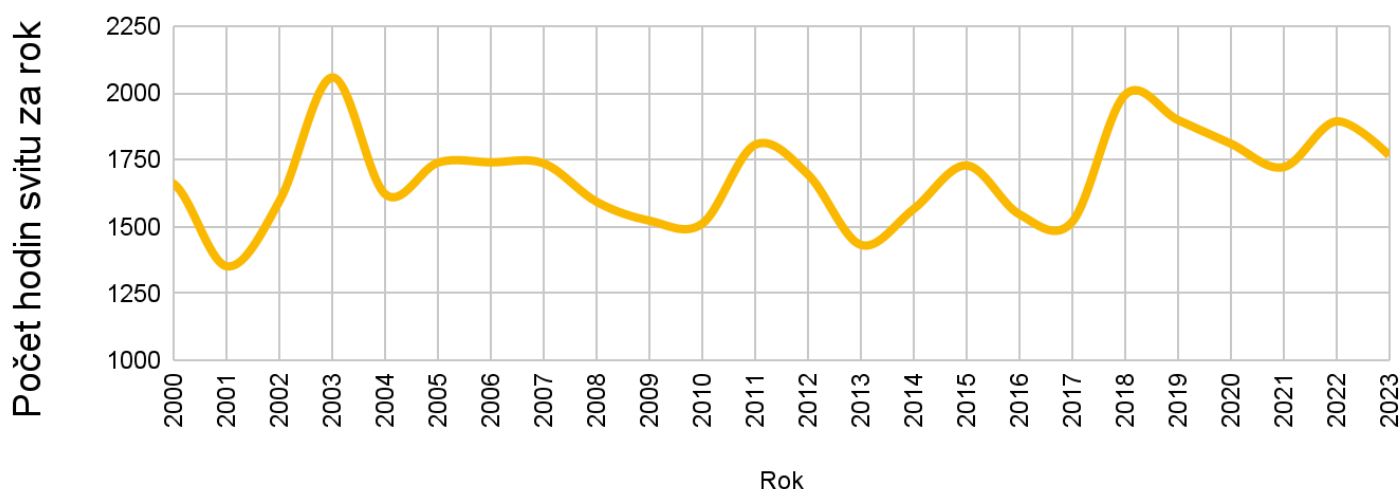
Graf průměrné teploty vzduchu za jednotlivé měsíce roku 2023 a průměr mezi lety 2000-2023 (Pardubice)

Zdroj: [ČHMÚ](#)

Dalším z obnovitelných zdrojů, který lze využít na výrobu elektrické energie, je sluneční svit. Jeho intenzita se liší v průběhu roku i v meziročním srovnání. Podle měření nejbližší meteorologické stanice v Pardubicích byl v posledních letech nejslunečnejším obdobím rok 2003 a 2018, celkem svítilo více než 2 000 hodin. Nejméně slunečným byl v posledních letech rok 2001 a 2013 s přibližně 1400 hodinami.

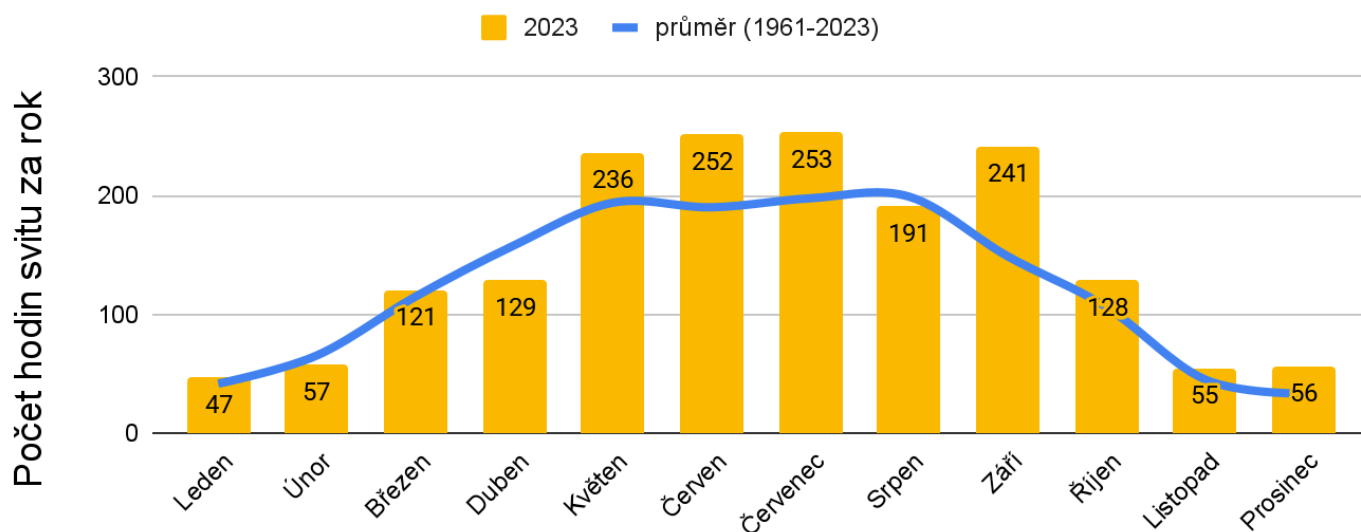
Graf vývoje délky slunečního svitu v období 2000—2023 (Pardubice)

Zdroj: [ČHMÚ](#)

Rok 2023 byl v kontextu posledních 10 let rokem s mírně nadprůměrnou dobou trvání slunečního svitu. Nejvíce hodin svitu bylo zaznamenáno během června, července a května, nejméně během zimních měsíců ledna a prosince.

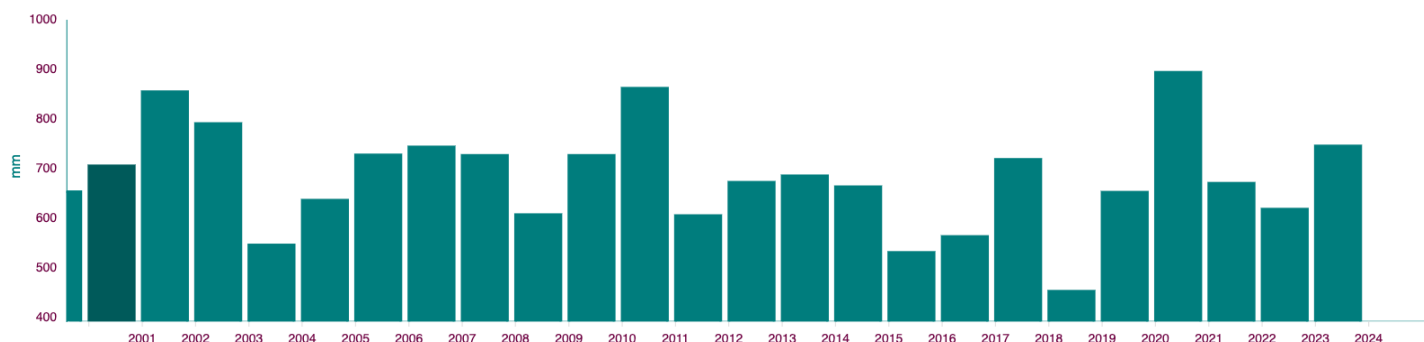
Graf délky slunečního svitu za jednotlivé měsíce roku 2023 a průměr v letech (1961-2023)
(Pardubice)

Zdroj: [ČHMÚ](#)

Úhrny srážek v případě Jenišovic sledujeme jak z důvodu vodnatosti řek a jejich využitelnosti v energetice, tak kvůli zemědělské činnosti a výnosům případných plodin využitelných jako biomasa.

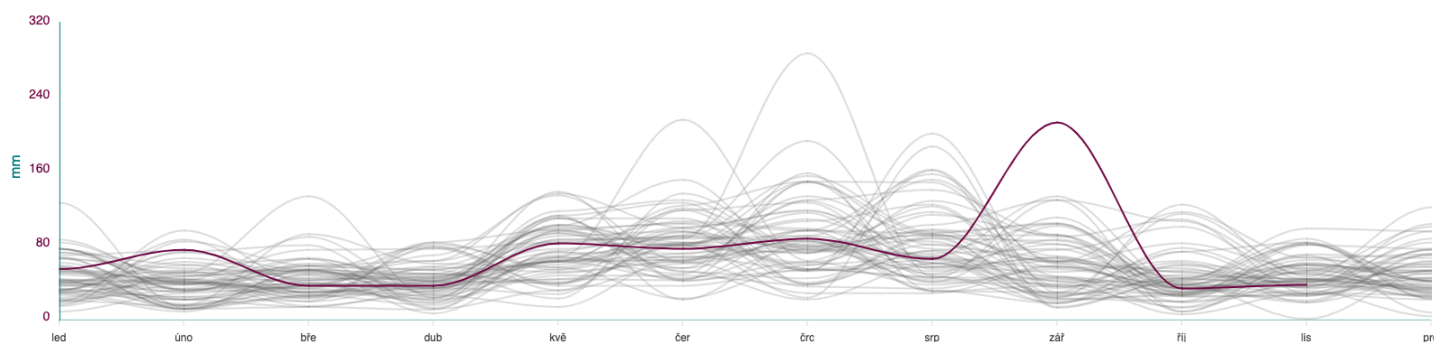
Graf průměrného úhrnu srážek v období 2000—2023 pro Pardubický kraj

Zdroj: [ENVIDATA](#)

Graf ukazuje průměrný úhrn srážek v Pardubickém kraji za období mezi lety 2000 a 2023. Průměrný úhrn za normálové období 1991-2020 v Pardubickém kraji je 701 mm, za předchozí normálové období 1961-1990 je to 711 mm. V hodnoceném období byl srážkově nejbohatší rok 2020, s průměrným srážkovým úhrnem 898 mm. Naopak s průměrným úhrnem jen 458 mm byl nejsušší rok 2018.

Graf průměrného srážkového úhrn po měsících v Pardubickém kraji se zvýrazněným rokem 2024

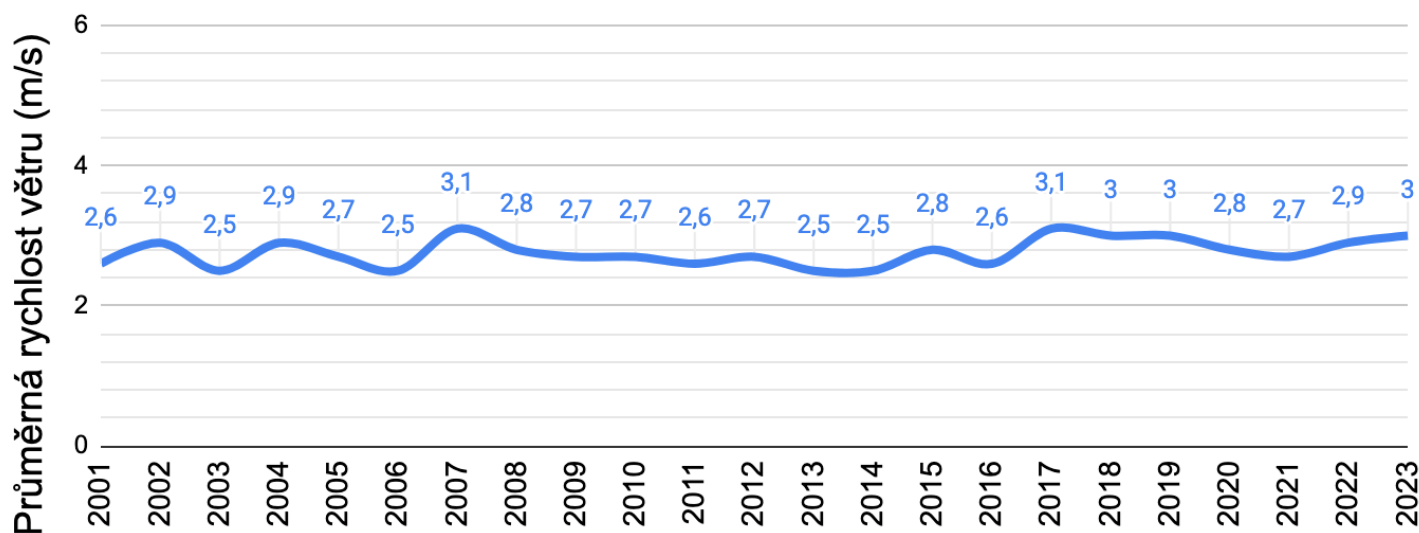

Zdroj: [ENVIDATA](#)

Největší hodnoty srážek v jednotlivých letech a měsících jsou často spojeny s povodněmi, jako např. září 2024 ve zvýrazněném roce a dále např. červen 2000 a červenec 1997. V rozložení podle měsíců byly v posledním sledovaném roce 2024 největší srážky zaznamenány v září, nejmenší v březnu, dubnu, říjnu a listopadu. V dlouhodobém průměru jsou vyšší srážky v období od srpna do prosince.

Vítr je dalším obnovitelným zdrojem energie, jehož využití je úzce spjato s klimatickými podmínkami. Průměrná rychlost větru hraje klíčovou roli v produkci elektřiny prostřednictvím větrných turbín. Čím vyšší rychlost větru, tím větší je rotace těchto turbín a tím pádem i produkce energie. I když v současnosti není na území Jenišovic předpoklad výstavby velké VTE, povětrnostní charakteristiky přikládáme pro dokreslení místních klimatických podmínek.

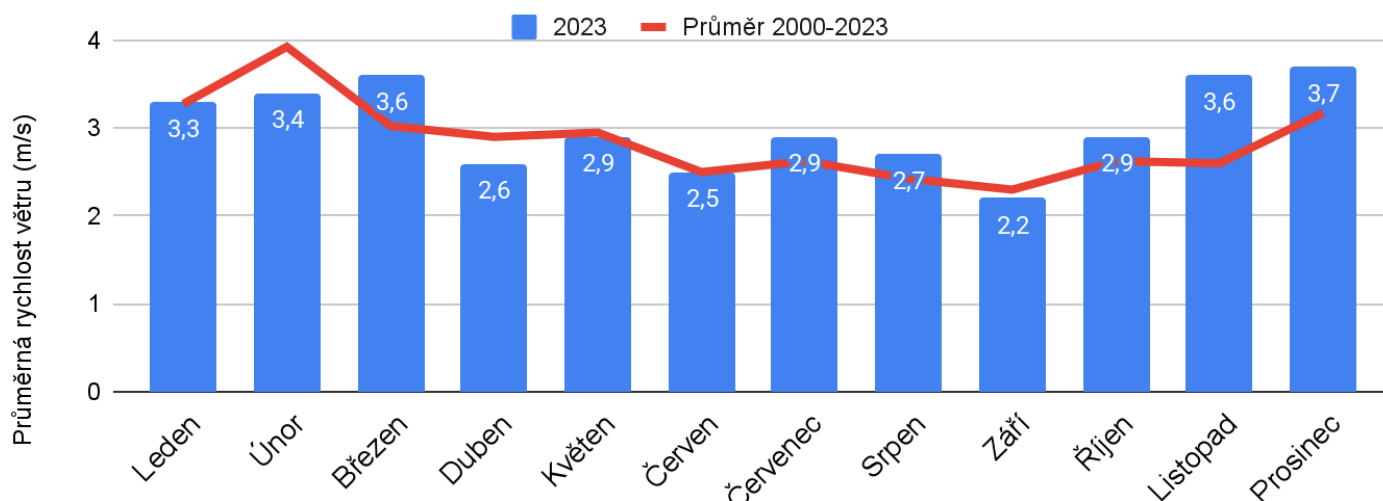
Graf vývoje průměrné rychlosti větru za období 2000—2023 (Pardubice)

Zdroj: [ČHMÚ](#)

Průměrná rychlost větru se podle měření pohybovala poměrně stabilně kolem 2,7 m/s, vyšší průměrná rychlost větru byla zaznamenána v roce 2017. Na datech z roku 2023 se potvrzuje obecný trend, že více fouká v chladnějších měsících a méně v létě, což koreluje s potřebou energie (v zimě je vyšší).

Graf průměrné rychlosti větru za jednotlivé měsíce 2023 (Pardubice)

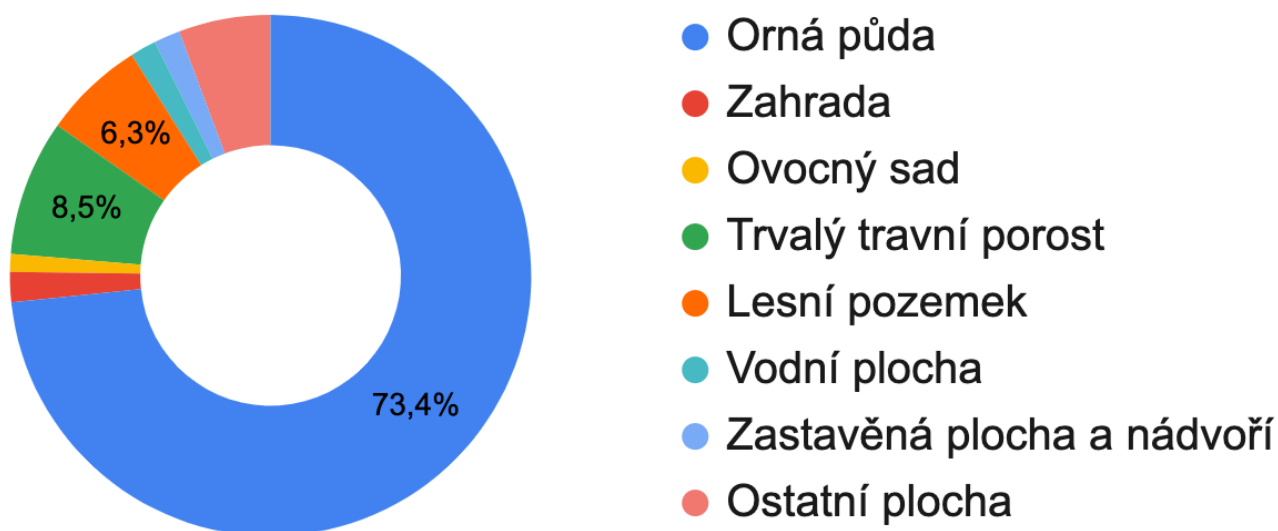

Zdroj: ČHMÚ

Využití půdy a její ochrana

Obec Jenišovice se nachází v okrese Chrudim v Pardubickém kraji. Leží v mírně zvlněné krajině východních Čech. Celková rozloha katastru obce činí 1172 ha. Převládající využití půdy je orná půda, která zabírá 860 ha (73 %). Zbytek území tvoří trvalý travní porost (99 ha, 8,5 %), lesy (74 ha, 6,3 %), zahrady a sady (35 ha, 3 %) a zastavěné, ostatní a vodní plochy (105 ha, 8,8 %).

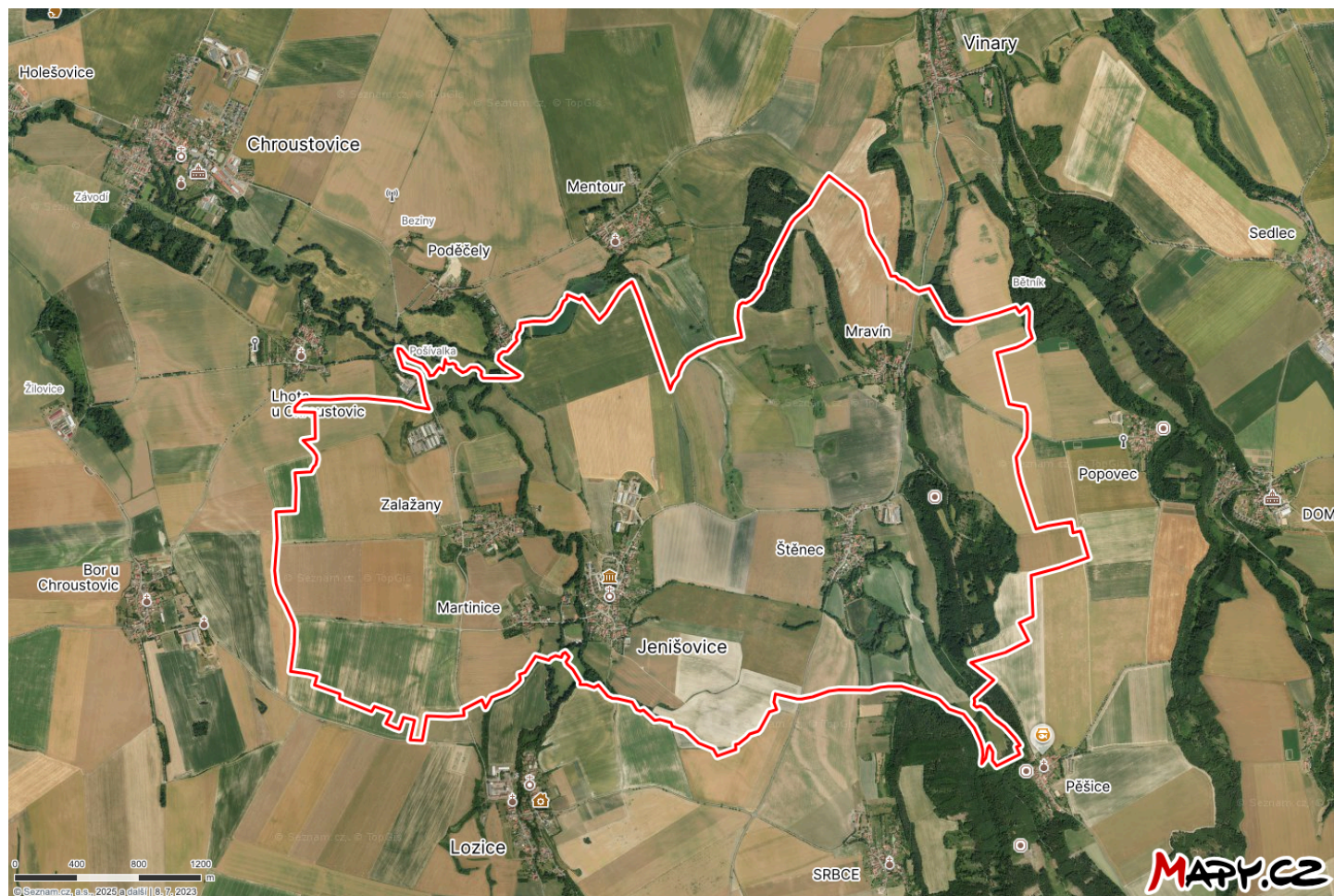
Graf podílu druhů pozemků na katastru obce Jenišovice k 31.12.2024

Zdroj: ČSÚ

Na zemědělské půdě se převážně pěstují, obiloviny (ječmen, pšenice), kukuřice, nebo řepka ozimá. Hospodaří zde zejména AGRO JENIŠOVICE a.s., Chroustovická a.s., ZEVAŠ Vraclav a.s. a drobní podnikatelé v zemědělství.

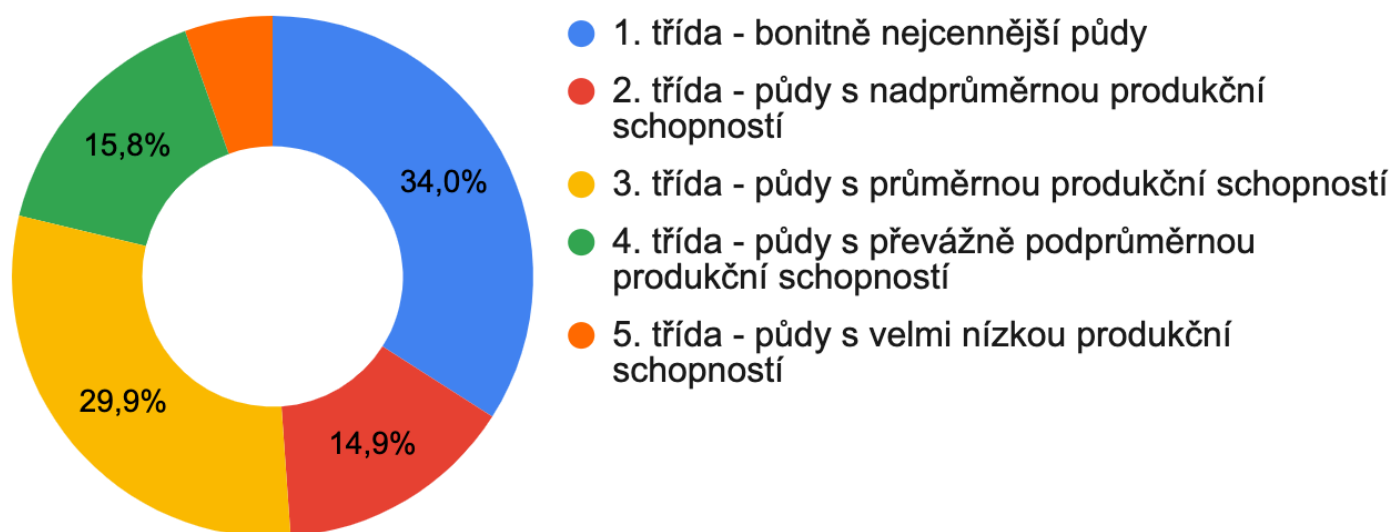
Letecký pohled na obec Jenišovice

Zdroj: www.mapy.cz

Bonita půdy v obci Jenišovice je rozmanitá, což se projevuje zastoupením všech pěti tříd ochrany zemědělského půdního fondu. Téměř polovinu tvoří půdy zařazené do I. a II. třídy ochrany ZPF, tedy s bonitně nejvyšší půdy (34%) a půdy s nadprůměrnou produkční schopností (14,9%). Půdy s průměrnou produkční schopností představují 29,9 % plochy, zatímco půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností zabírají 15,8 %. Půdy v Jenišovicích jsou málo náchylné k acidifikaci, nejsou trvale zamokřené ani výrazně ohrožené erozí či utužováním, což zajišťuje jejich stabilitu pro intenzivní zemědělské využití. Přesto je zde dostatek prostoru pro územní plánování, včetně možného využití některých ploch s nižší bonitou pro méně náročné projekty, například stavební účely. Z těchto důvodů je vhodné v oblasti Jenišovic zachovat půdy pro zemědělskou činnost a při plánování rozvoje zohlednit ochranu zemědělského půdního fondu. Půdy s převážně podprůměrnou bonitou (15,8%) a velmi nízkou produkční schopností (5,5 %) spadají do IV. a V. třídy ochrany a jsou méně vhodné pro zemědělskou výrobu, což naznačuje jejich možné alternativní využití.

Graf podílu tříd ochrany ZPF obce Jenišovice

Zdroj: [Půda v číslech](#)

Třídy ochrany půdy

“Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana životního prostředí. Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované a pozemky, které byly a mají být nadále zemědělsky obhospodařovány, ale dočasně obdělávány nejsou. Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby.

V ČR platí v současné době následující legislativní nástroje pro ochranu zemědělské půdy: Zákon ČNR č. 334 z 12. května 1992 o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 402/2010 Sb.; vyhláška MŽP č. 13 z dne 24. ledna 1994, kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu a příloha vyhlášky 48/2011 Sb. ze dne 22. února 2011, kterou se definují třídy ochrany zemědělské půdy.

Je definováno 5 tříd ochrany na základě zatřídění do BPEJ. Pro účely optimalizace nakládání se státní půdou je nutné použít aktualizované údaje BPEJ.

I. třída ochrany zemědělského půdního fondu – bonitně nejcennější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně na rovinatých nebo jen mírně sklonitých pozemcích, které je možno odejmout ze zemědělského půdního fondu pouze výjimečně, a to převážně pro záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.

II. třída ochrany zemědělského půdního fondu – zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně zemědělského půdního fondu jde o půdy vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné ze ZPF a to s ohledem na územní plánování, jen podmíněně využitelné pro stavební účely.

III. třída ochrany zemědělského půdního fondu – v jednotlivých klimatických regionech se jedná převážně o půdy vyznačující se průměrnou produkční schopností, které je možné využít v územním plánování pro výstavbu a jiné nezemědělské způsoby využití.

IV. třída ochrany zemědělského půdního fondu – zahrnuje v rámci jednotlivých klimatických regionů převážně půdy s podprůměrnou produkční schopností, jen s omezenou ochranou, využitelné pro výstavbu i jiné nezemědělské účely.”

V. třída ochrany zemědělského půdního fondu – sdružuje zbývající bonitované půdně ekologické jednotky (BPEJ), které představují půdy s velmi nízkou produkční schopností, jako jsou mělké půdy, hydromorfní půdy, silně skeletovité a silně erozně ohrožované. Tyto půdy jsou většinou pro zemědělské účely postradatelné. Lze připustit i jiné, efektivnější, využití než zemědělské. Jedná se zejména o půdy s nízkým stupněm ochrany, s výjimkou vymezených ochranných pásem a chráněných území.

Zdroj: [VÚMOP](#)

Mapa tříd ochrany půdy v obci Jenišovice a okolí

Zdroj: [VÚMOP](#)

Na území Štěnce se nachází maloplošné zvláště chráněné území přírodní památka Kusá hora. Podle územního plánu obce je navrženo několik prvků Územního systému ekologické stability (ÚSES), např. regionální biokoridor Krounka - Lhota, lokální biokoridory Štětec - Jenišovice (kolem Řepnického potoka), Mravín - Mentour, Pěšické údolí - Vinary. A další nepojmenovaná biocentra a biokoridory viz mapa [AOPK](#).

Výše uvedené informace se opírají o dlouhodobé sledování v rámci stanic ČHMÚ, VÚMOP atd. a obecně konstatují stav klimatu a charakteristiku území, dále v dokumentu je pak zpracován i potenciál využití přírodních zdrojů energie.

I když část spádového území je zalesněna (stráž nad Štencem a Srbcemi), značná část, 55,894 % tj. 322,36 ha je orná půda. (v katastru obce Řepníky a Jenišovice). V této oblasti zemědělské pozemky obhospodařuje společnost ALA Řepníky (Řepníky, Pěšice) a částečně Agro Jenišovice (Štětec).

Obě společnosti provádějí klasický způsob zemědělské činnosti tj. kombinace živočišné a rostlinné výroby. Používají organická hnojiva (chlévká mrva) včetně zapravení orbou. Dodržují max. výměru jedné plodiny 30 ha a u erozně problémových plodin (na erozně exponovaných lokalitách) osévají záchytné pásy travinou nebo jinou vhodnou plodinou.

Přirozený odtok vody probíhá prostřednictvím Řepnického potoka, který odvádí povrchovou vodu z velké části katastru obce Řepníky i její místní části Pěšice a pokračuje dále na katastr obce Jenišovice, kde se vlévá do Novohradky.

I když byl v minulosti na Řepnickém potoce u Štěnce vybudován rybník v ploše cca 3,5 ha (vlastník obec Jenišovice), docházelo zde logicky při větších deštích k zaplavení místní části Štětec. Proto byl v roce 2023 vybudován rozdělovací objekt, který redukuje množství vody, která směřuje do části Štětec (kde vodu jímá trubicí vedení) a část vody odvádí na již zmíněný rybník.

Je zřejmé, že na situaci kritického bodu 10110269 bude mít pozitivní vliv jakékoliv opatření na spádovém území tohoto bodu. Více viz [Adaptační strategie MAS SKCH](#)

Socioekonomická analýza

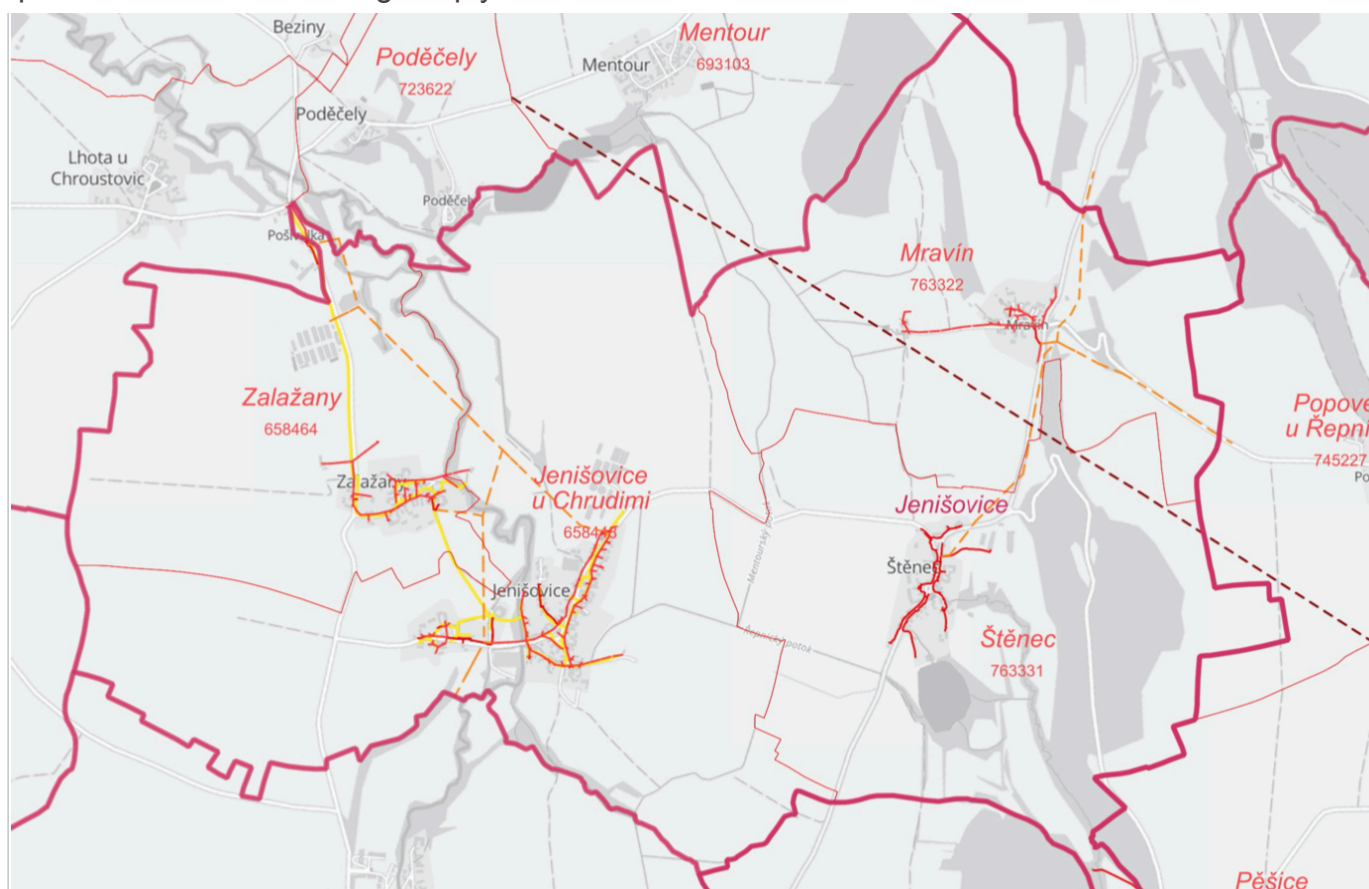
Technická infrastruktura

Obec Jenišovice je zásobována elektrickou energií prostřednictvím středonapětové sítě o napětí 35 kV, kterou provozuje ČEZ Distribuce, a.s.. Provoz je zajištěn prostřednictvím kmenového vedení VN 874 s výkonovým zajištěním z transformátoru TR 110/35 kV v Chocni. Pro zvýšení spolehlivosti zásobovacího systému jsou vedení vzájemně propojena a doplněna o nadzemní vedení vyššího napětí (400 kV), které zajišťuje stabilitu celé sítě.

Technická infrastruktura dále zahrnuje celkem pět trafostanic (TS) s transformačními jednotkami na napětí 35/0,4 kV. Distribuční síť nízkého napětí (230/400 V, TN-C, AC) je realizována převážně vrchním vedením, kromě místní části Štěnec kde je podzemní kabelové vedení.

Na území obce se nenachází větší elektrárna využívající obnovitelné zdroje.

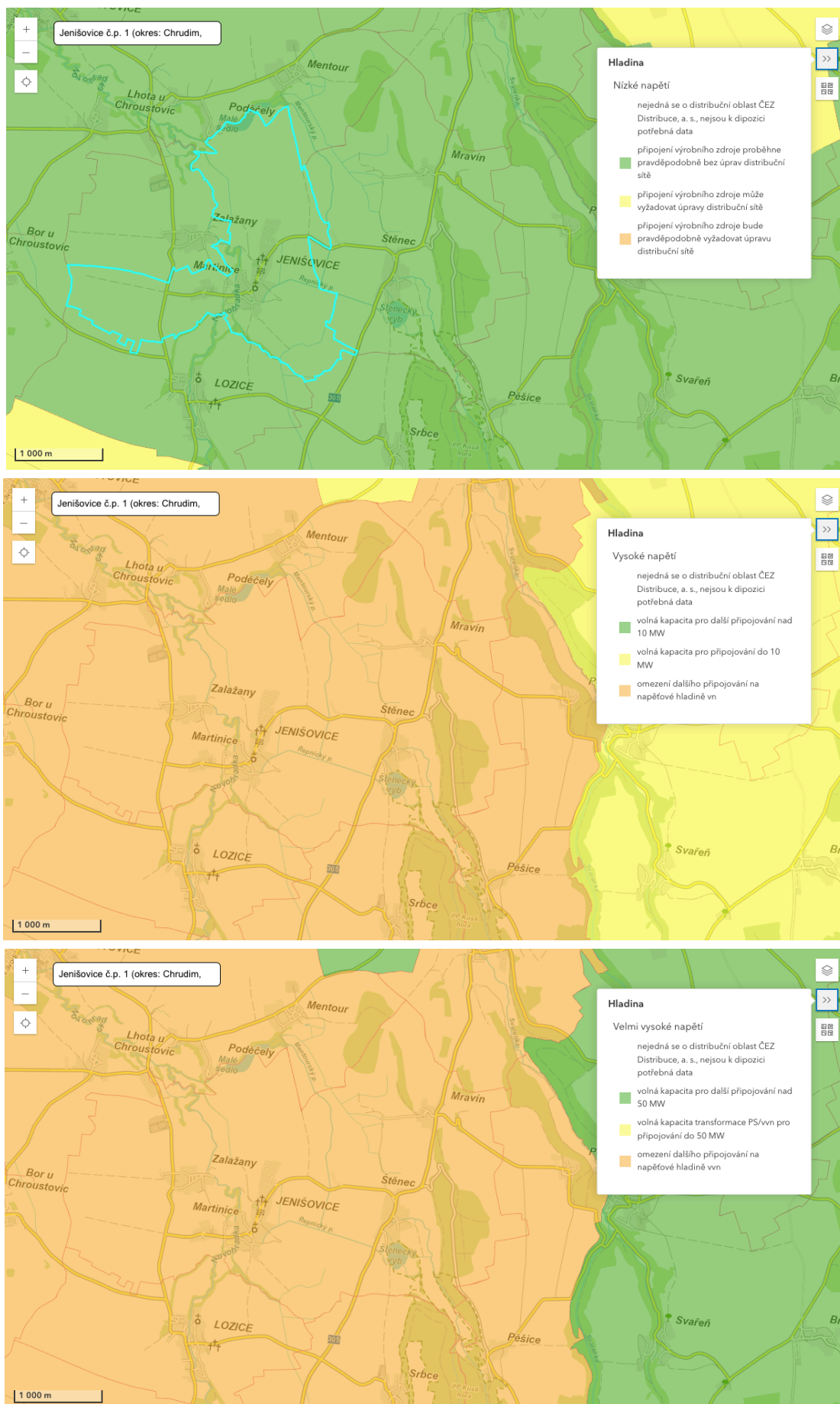
Mapa vedení elektrické energie a plynu na území obce Jenišovice

Zdroj: <https://jenisovice-chrudim.gis4u.cz>

Podle dat ČEZ Distribuce má distribuční síť v Jenišovicích dostatečnou kapacitu pro připojení FVE na NN. Připojení výrobního zdroje na NN proběhne pravděpodobně bez úprav distribuční sítě, kapacita připojení na VN a VVN je již omezena a bude pravděpodobně vyžadovat úpravu distribuční sítě.

Kapacita distribuční sítě ČEZ pro připojení výrobního zdroje

Zdroj: [ČEZ Distribuce \(3/2025\)](#)

Veřejné osvětlení je řízeno pomocí soumrakového čidla a v nočních hodinách se osvětlení vypíná.

Obec je pokryta internetovým připojením, které je poskytováno bezdrátově, nebo přes kabel VDSL.

Obec Jenišovice je v současné době částečně plynofikována středotlakým plynovodem v Místních částech Jenišovice, Martinice a Zalažany.

Obec Jenišovice je vybavena veřejným vodovodem se zdrojem Měrkovec (7 studní) o kapacitě 8 l/sec, doplněné 2 hg vrtů JS-1 a JS-2 o kapacitě 15 resp. 12 l/sec. Vrt JS-1 obsahuje Fe přes vyhl. 376/2000 Sb. MZdr. a nevyužívá se. Vodní zdroj je v majetku firmy AGRO Jenišovice (živočišná a rostlinná výroba). Vodu AGRO využívá pro zásobení svých zemědělských objektů v Jenišovicích a Štěnci a současně předává i vodu do vodovodní sítě v majetku obce. Od roku 2013 je voda obci předávána přes vodoměrnou šachtu dodavatelem AGRO Jenišovice a.s. Obec ji dále dodává konečným odběratelům. V roce 2013 byla vyměněna litina za PVC rozvody.

V obci Jenišovice není vybudovaná veřejná kanalizační síť. Odpadní vody od obyvatelstva jsou v zájmovém území převážně čištěny a akumulovány individuálně v žumpách, septicích a DČOV s přepadem do dešťové kanalizace zaústěné do řeky Novohradky, Řepnického a Mentourského potoka. V Jenišovicích a místních částech Zalažany a Martinice je navržena splašková tlaková kanalizace zakonáčená společnou obecní ČOV

Aktuálně obec řeší dotaci a projekt na stavbu oddílné tlakové kanalizace a ČOV (pro místní části Jenišovice, Martinice a Zalažany), jejíž realizace se předpokládá v následujících letech 2026-2028.

Dopravní infrastruktura

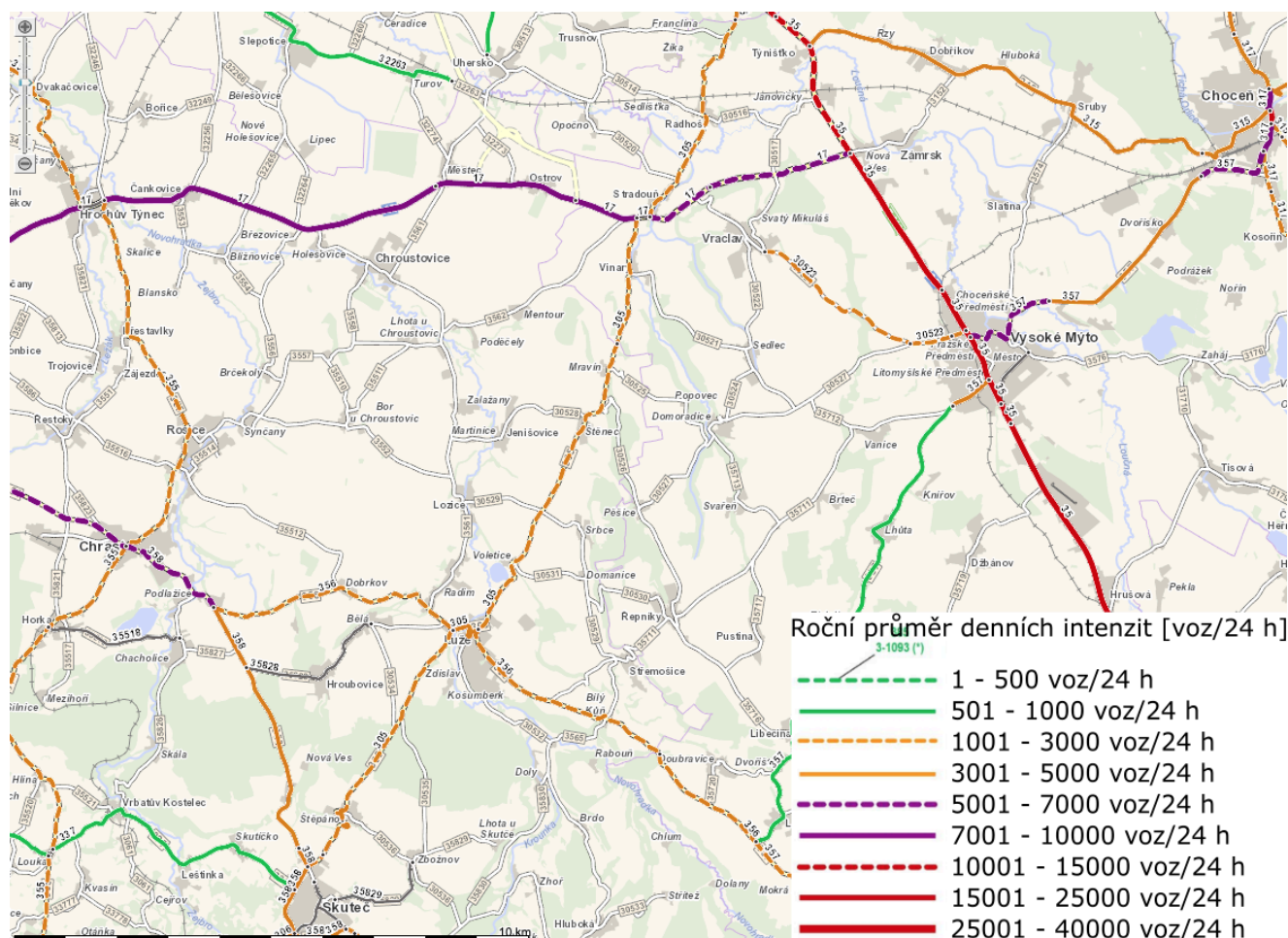
Jenišovice mají dobrou dopravní dostupnost. Přímo obcí prochází krajské silnice II. a III. třídy. Silnice II/305 Jaroslav, Luže, která se u Stradouň (vzdálené cca 6 km) napojuje na silnici I/17 Čáslav-Chrudim-Zámbrsk a následně u obce Ostrov na nově budovanou dálnici D35 a silnice III. třídy č.III3561 Luže-Chroustovice, č.III30528 Martinice-Štětec, č.III30525 Mravín-Popovec a č.III30526 Štětec-Řepníky.

Dopravní infrastruktura obce je dále doplněna o síť místních komunikací. Silnice III. třídy jsou v majetku a správě Pardubického kraje.

V roce 2020-2021 proběhlo sčítání intenzity silniční dopravy. Na silnicích III. tříd dopravní sčítání prováděno nebylo. Lze předpokládat, že z důvodu stavby dálnice D35 tato data v místě nejsou již zcela platná a budou se zřejmě měnit z hlediska hustoty dopravy a kvality silniční sítě. Další sčítání intenzity dopravy bude v letošním roce 2025 a předpoklad dokončení nedaleké stavby D35 je v roce 2027.

I když dopravní infrastruktura v obci může mít významný vliv na energetickou náročnost, aktuálně se v místním kontextu nejedná o prioritu.

Výsledky měření intenzity dopravy, 2020

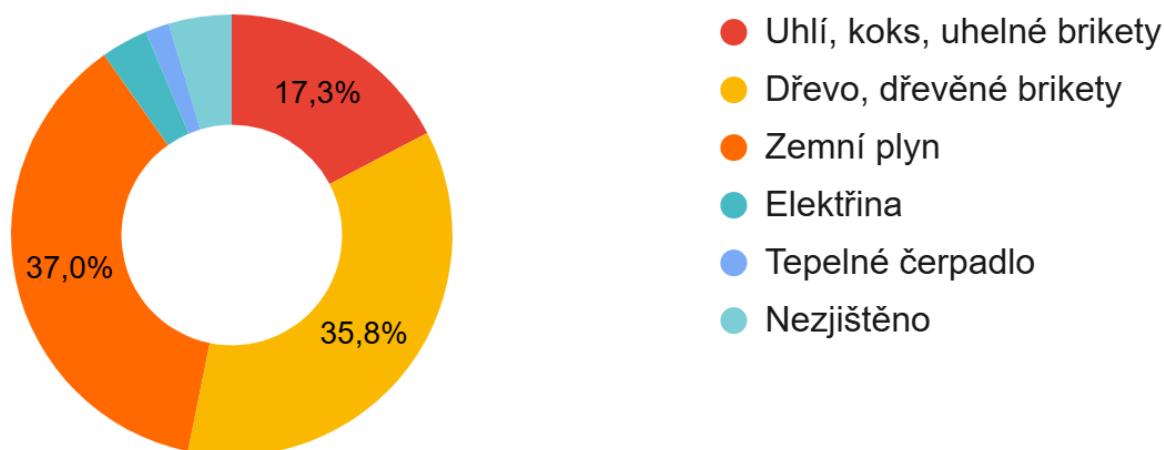

zdroj: [ŘSD](#)

Domy a pozemky

Obec a její místní části jsou tvořeny kompaktní zástavbou, převažující funkcí je funkce obytná. Dle Sčítání lidu, domů a bytů 2021 (dále SLBD) bylo na území Jenišovic sečteno celkem 216 rodinných domů a 1 bytový dům z toho 149 obydlených.

Graf podílu hlavního zdroje vytápění v obydlených domech na území obce Jenišovice, SLDB 2021

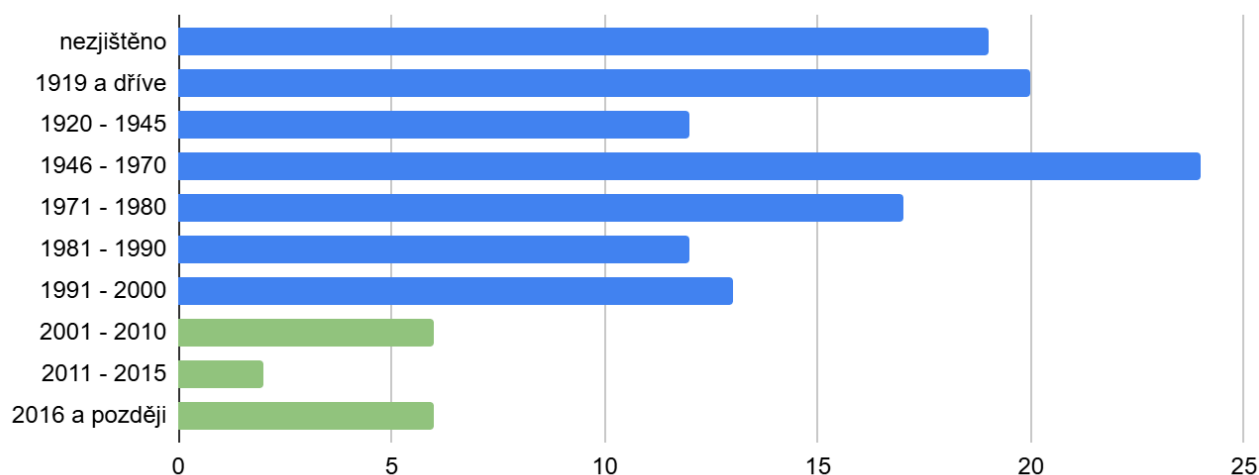

Zdroj: [SLBD 2021](#)

Víc než třetina 37% obydlených domů v Jenišovicích je vytápěna zemním plynem, což představuje nejčastější způsob vytápění. Dřevem, dřevěnými briketami a peletami jako hlavní zdroj tepla využívá 36 % domů. Uhlím či koksem se vytápí přibližně 17 % domů, zatímco elektřinou a tepelným čerpadlem celkem 5% domácností. U 5 % nebylo vytápění zjištěno. Tyto výsledky už nejsou zcela aktuální, podíly se mohly za čtyři roky změnit.

Domy postavené po roce 2000 bývají energeticky úspornější díky moderním stavebním normám, které zahrnují kvalitnější izolaci a efektivnější vytápěcí systémy. Z tohoto důvodu hraje renovace starších budov klíčovou roli v oblasti energetické úspornosti, jelikož přispívá ke snížení spotřeby energie a omezuje negativní dopad na životní prostředí. Řešením pro domácnosti jsou investice do energeticky úspornějších řešení a zavádění obnovitelných zdrojů energie. Ty jsou aktuálně více dosažitelné i díky významné podpoře státu (nová zelená úsporám atd.) a dostupným poradenským službám MAS SKCH a Enerkom SKCH.

Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce

Zdroj: [SLBD 2021](#)

V obci Jenišovice byla většina (87 %) domů postaveno před rokem 2000, což znamená, že nemusí splňovat současné energetické standardy a mohou mít vyšší spotřebu energie. Po roce 2000 bylo vystavěno nebo rekonstruováno 13 % domů, které by měly být energeticky efektivnější. Tato situace poukazuje na význam renovace starších budov, která by přispěla ke zlepšení jejich energetické účinnosti a snížení nákladů na vytápění. Zároveň otevírá prostor pro rozvoj komunitní a obecní energetiky, jež by mohla pomoci zvýšit energetickou soběstačnost a celkovou udržitelnost oblasti, například prostřednictvím využití obnovitelných zdrojů energie, jako jsou solární panely nebo tepelná čerpadla.

Tabulka zachycuje souhrn budov vlastněných obcí Jenišovice. Každá z budov je využívána jiným způsobem, rovněž stav každé budovy se může lišit, z tohoto důvodu je nutné přistupovat k řešení energetických souvislostí individuálně s přihlédnutím k provozu dané budovy.

Budovy v majetku obce Jenišovice 4/2025

Budova	Adresa	Typ budovy
KD Jenišovice a hospoda	Jenišovice [58441] ; č. p. 55	objekt občanské vybavenosti
Stodola Jenišovice	St.p. 31/2 k.ú. Jenišovice	jiná stavba
Obecní úřad Jenišovice	Jenišovice [58441] ; č. p. 42	objekt občanské vybavenosti
Budova bývalé školy a Hasičská zbrojnice	Jenišovice [58441] ; č. p. 63	objekt občanské vybavenosti
Hřbitov / Márnice	p. č. st. 86	objekt občanské vybavenosti
Budova údržby	St.p. 106 k.ú. Jenišovice	zemědělská stavba
Jenišovice TJ Sokol kabiny	St.p. 112/1 k.ú. Jenišovice	objekt občanské vybavenosti
Jenišovice Kiosek Ostrůvek	p. č. st. 174 , 379/6 k.ú. Jenišovice	jiná stavba
Jenišovice WC Ostrůvek	p.p.č. 379/5 k.ú. Jenišovice	objekt občanské vybavenosti
Stodola Štěnec	St.p. 26/2 k.ú. Štěnec	zemědělská stavba
Obecní domek Štěnec	Štěnec [163333] ; č. p. 30	objekt občanské vybavenosti
Hasičská zbrojnice Štěnec	p. č. st. 31/1	objekt občanské vybavenosti
Hasičská zbrojnice Zalažany	St.p. 19/3 k.ú. Zalažany	Budova bez čísla popisného nebo evidenčního:
Zalažany bývalá slepičárna	st. 84/1 k.ú. Zalažany	zemědělská stavba

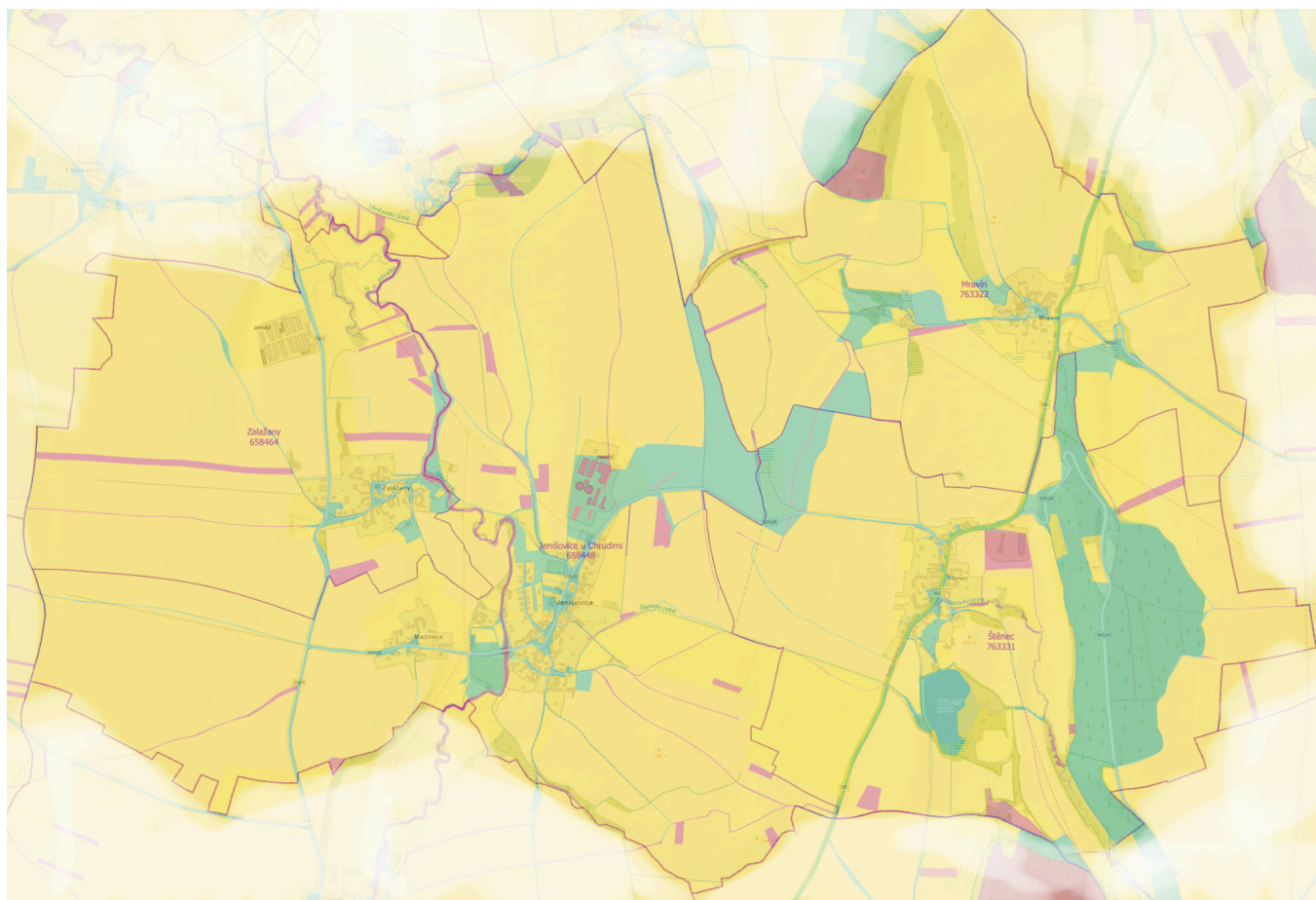
Zdroj: [ČÚZK](#) a místní šetření

Obec Jenišovice vlastní čtyři budovy s přiděleným číslem popisným, přičemž část objektu č.p. 55 je využívána jako pohostinství a pro spolkovou činnost. Podrobnější informace o těchto nemovitostech a možnostech jejich energetické optimalizace jsou uvedeny v kapitole Energetická optimalizace objektů ve vlastnictví obce v návrhové části tohoto dokumentu.

Na níže uvedeném obrázku jsou zeleně vyznačeny pozemky ve vlastnictví obce. Tyto parcely zahrnují především plochy pod komunikacemi, pozemky pod obecními budovami, rekreační plochy v intravilánu obce a lesní pozemky. Obec Jenišovice nevlastní rozsáhlejší pozemky v extravilánu, které by byly vhodné pro energetické využití, například pro instalaci solárních elektráren.

Červeně vyznačené pozemky ve vlastnictví státu, spravované Státním pozemkovým úřadem (SPÚ), mohou hrát klíčovou roli při rozvoji energetické infrastruktury, jelikož proces jejich získání nebo pronájmu bývá administrativně méně složitý a rychlejší než jednání s větším počtem soukromých vlastníků. Bohužel území obce Jenišovice patří do lokalit s nedostatkem státní půdy. Parcely vlastněné SPÚ nejsou vhodné pro energetické využití. Tyto pozemky zahrnují převážně úzké pruhy orné půdy situované uprostřed zemědělských polí, pod polními cestami nebo na okraji lesních porostů. Jejich dispoziční charakteristiky a omezená rozloha neumožňují efektivní instalaci FVE, čímž se jejich přínos pro rozvoj místní energetické koncepce výrazně snižuje. Vzhledem k těmto omezením je nezbytné hledat alternativní řešení, například zapojení soukromých vlastníků do komunitní energetiky či identifikaci vhodných lokalit pro energetické projekty v rámci regionální spolupráce.

Mapa pozemků ve vlastnictví obce státu a soukromém vlastnictví (Obecní a Krajské / ČR / Soukromé)

soukromé a podílové spoluvlastnictví

ČR

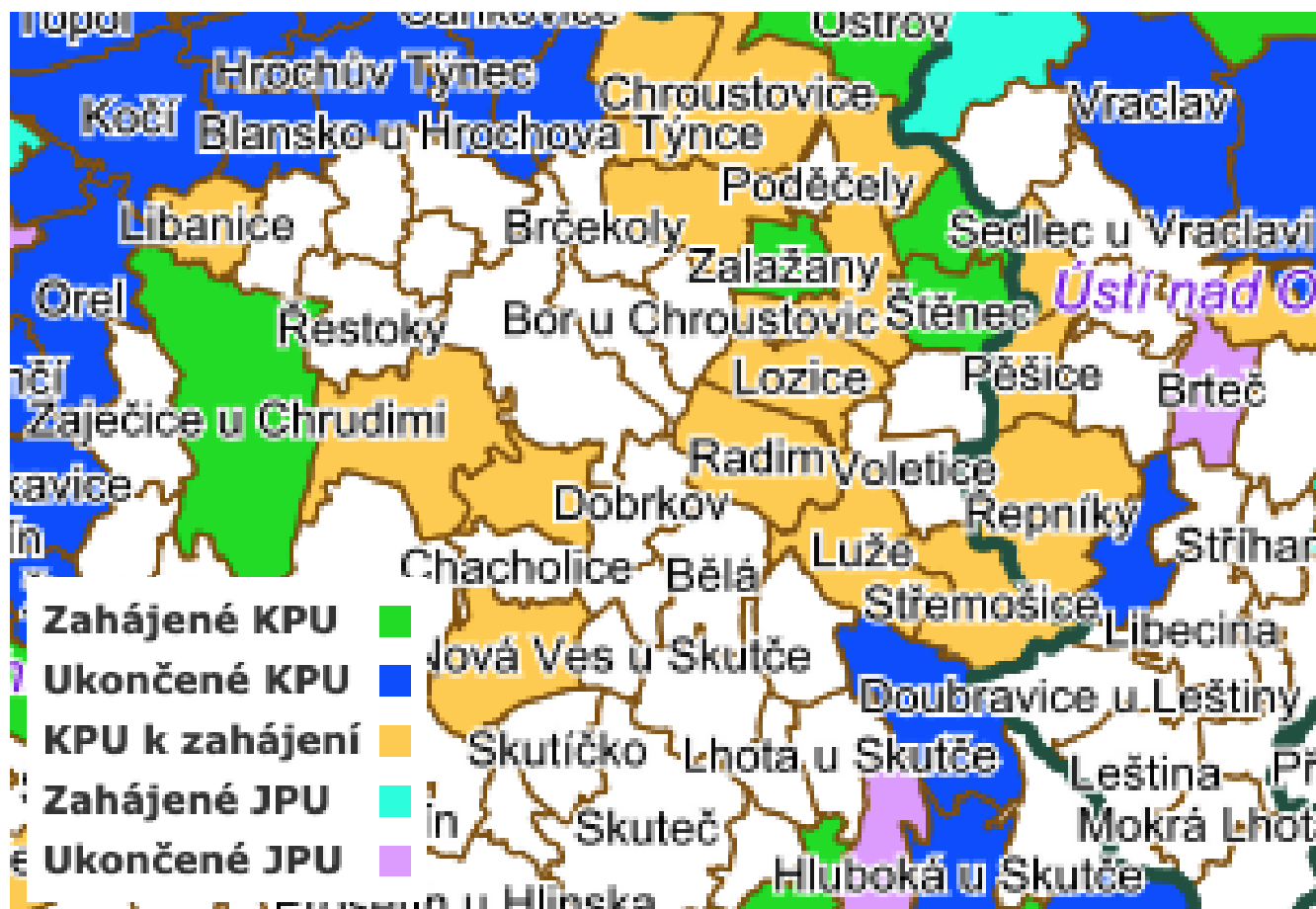

obce a kraje

Zdroj: ČÚZK

Pozemky v extravilánu obce jsou především ve vlastnictví soukromém. Soukromí vlastníci nejsou ochotni svou půdu prodávat a pronajímají ji pro účely intenzivního zemědělství, které však může půdu postupem času oslabovat.

Např. v rámci území MAS SKCH patří Jenišovice k aktivním obcím, které již zahájily komplexní pozemkové úpravy, a to v místních částech Štěnec, Mravín a Zalažany. Díky pozemkovým úpravám lze např. efektivně připravit území na realizaci obnovitelných zdrojů energie, příkladem mohou být změny v pachtovních smlouvách.

Zdroj: [SPUCR](https://www.spu-cr.cz/)

Struktura ekonomických subjektů

K 31.12.2024 se nacházelo podle Registru ekonomických subjektů na území obce Jenišovice 43 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou, 34 z nich tvořily fyzické osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), z toho 9 zemědělských podnikatelů a 9 tvoří právnické osoby z čehož jsou 3 obchodních společností. Podle odvětví převažující činnosti je v obci nejvíce subjektů v oblasti zemědělství (14), stavebnictví (6) a průmyslu (6). Dále jednotky v ostatních odvětvích velkoobchodu, maloobchodu, opravy a údržby motorových vozidel (2), Ubytování, stravování a pohostinství (3), Peněžnictví a pojišťovnictví (3), Profesní, vědecké a technické činnosti (2), Veřejná správa (3) Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (2) a Ostatní činnosti (2)

Vybraní podnikatelé na území obce Jenišovice

Název společnosti	Počet zaměstnanců	Předmět podnikání CZ-NACE
Čalounictví Josef Nečas	x	Opravy čalouněného nábytku, čalounění dveří a interiéru automobilů. Zakázková výroba sedacích souprav.
DENIVKOVÁ ZAHRADA s.r.o.	x	Firma provádí veškeré zahradnické práce od projektu, přes realizaci zahrad a veřejné zeleně až po její údržbu.
Ing. Miroslav Klofanda	x	Výroba briket z biomasy., Práce s traktorem, kombajnem a ostatními zemědělskými stroji.
Jaroslav Boštík	x	Práce s traktorem, kombajnem a ostatními zemědělskými stroji.
Jiří Dostál		Rekonstrukce a stavby rodinných domů, vestavby podkroví a zateplování staveb.
Kovář - podkovář - Trunec Jiří		Výroba kovaného nábytku, bran, plotů a doplňků, kování koní.
Martin Suchý		Kompletní finanční poradenství pro občany i podnikatele.
Salon SOMA Miroslava Sochorová		Pedikúra, manikúra, Masérské, rekondiční a regenerační služby.
Truhlářství Miloš Valter		Truhlář - výroba kuchyní, nábytku, oken a dveří.
Zbyněk Dostál		Výroba houskového knedlíku.

Zdroj: místní šetření, ARES (2025) ČSÚ

Vzhledem k velikosti obce a místnímu potenciálu obecních budov, rodinných domů a provozoven podnikatelů se nabízí možnost spolupráce a sdílení energií v místě tak s dalšími aktéry v okolí.

Hospodaření s energiemi na území obce

Elektrina

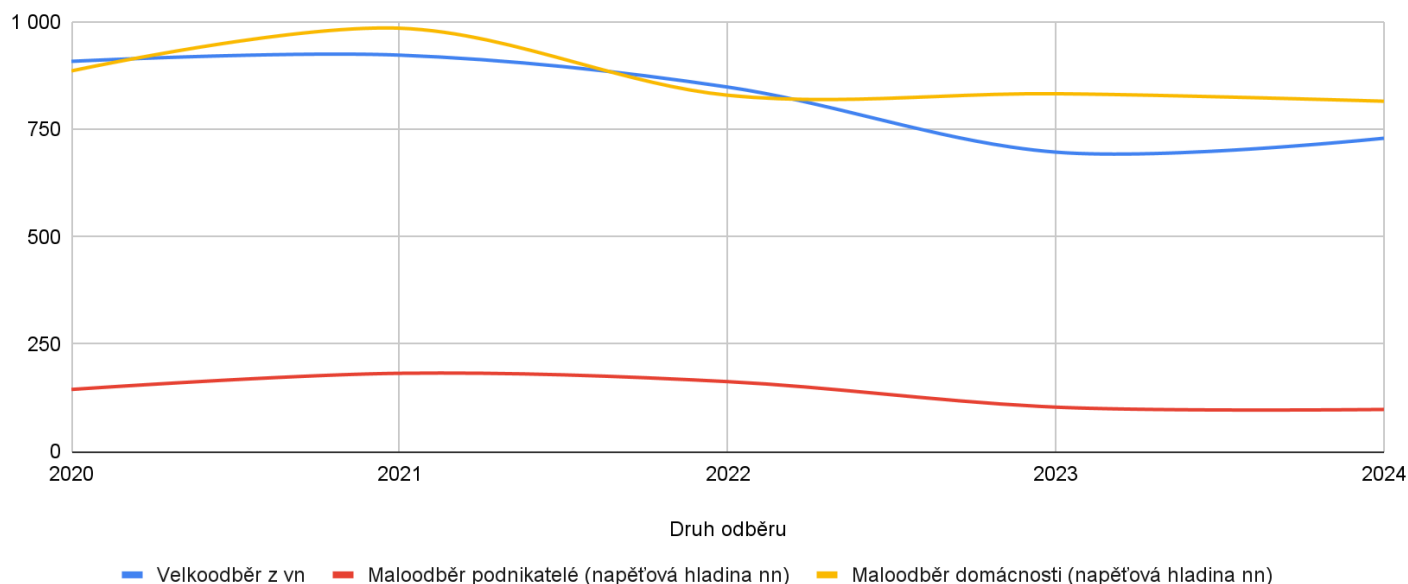
Celková spotřeba elektrické energie v obci Jenišovice dosáhla v roce 2024 hodnoty 1643 MWh, což představuje pokles přibližně o 21 % oproti roku 2021. Z celkové roční spotřeby obce domácnosti spotřebují 50% (819 MWh), velkoodběr z vn 45% a zbylých 5% tvoří maloodběr podnikatelů. Podrobný přehled je uveden v tabulce.

Rozdělení spotřeby elektrické energie dle sektorů (CZ-NACE) na území obce Jenišovice, v MWh

Sektor národního hospodářství	2020	2021	2022	2023	2024
Domácnosti	886	986	830	833	816
Energetika	39	51	54	46	41
Obchod, služby, školství, zdravotnictví	61	67	90	28	51
Zemědělství a lesnictví	954	988	867	726	735
Celkem	1940	2091	1841	1634	1643

Zdroj: ČEZ Distribuce (2025)

Graf vývoje spotřeby v elektřině v maloodběru a velkoodběru v posledních pěti letech v MWh

Zdroj: ČEZ Distribuce (2025)

Analýza spotřeby objektů ve vlastnictví obce ukázala, že jejich roční spotřeba činila přibližně 46 MWh (údaj za rok 2024), což odpovídá 3 % celkové spotřeby elektřiny v obci.

Společnost ČEZ Distribuce v době zpracování místní energetické koncepce obce Jenišovice neplánovala významnější zásahy do energetické infrastruktury na území obce s výjimkou požadavků na připojení, případně nové zástavby. Na území nejsou uzavřeny žádné smlouvy pro rezervaci pro nové zdroje.

Dle dostupných dat ČEZ, ERÚ a SFŽP jsou v obci k období 2025/5 připojeno do sítě 11 FVE o celkovém instalovaném výkonu 222 kWp, které v ideálních podmínkách vyrobí přibližně 250 MWh ročně a jedna MVE o výkonu 26kW, která vyrobí přibližně 90MWh/rok, což představuje 21% celkové spotřeby obce. Dále jsou v obci instalován 2 FVE pro ohřev teplé vody o celkovém instalovaném výkonu 3,5 kWp.

Plyn

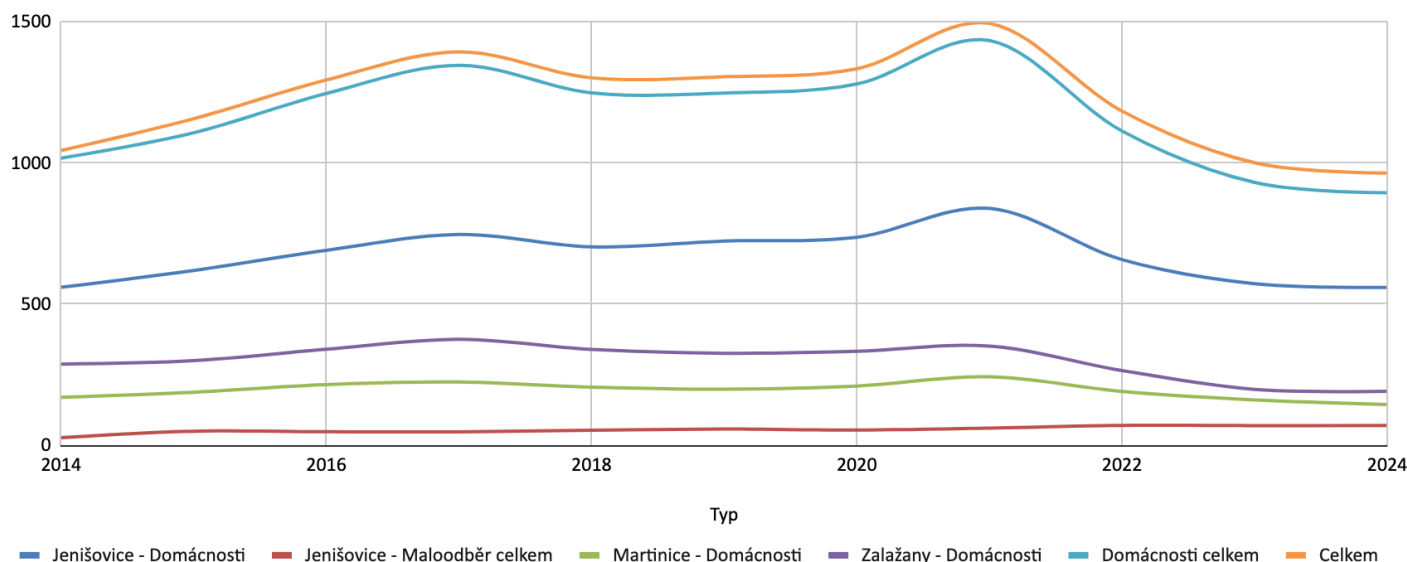
Celková spotřeba plynu na území obce Jenišovice byla v roce 2024 celkem 964 MWh. **Oproti roku 2021 došlo v letech 2022 - 2024 ke snížení o zhruba 40 %**, převážně v oblasti domácností. Přibližně 87 % z této celkové spotřeby tvořila spotřeba domácností (296 MWh), zbylých 13% ve formě maloodběru (Všeobecné činnosti veřejné správy 8% a nezařazeno 5%). Detailní přehled představuje následující tabulka a graf.

Rozdělení spotřeby plynu domácnosti a maloodběr na území obce Jenišovice, v MWh

Místní část - Typ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jenišovice - Domácnosti	559	619	691	747	703	723	737	839	657	572	559
Jenišovice - Maloodběr celkem	27	50	48	48	53	58	54	61	71	70	70
Martinice - Domácnosti	170	188	215	224	206	198	210	243	191	161	144
Zalažany - Domácnosti	288	300	340	375	339	326	333	351	265	198	191
Domácnosti celkem	1017	1107	1246	1346	1248	1247	1279	1433	1113	931	894
Celkem	1044	1156	1294	1393	1301	1305	1333	1494	1183	1001	964

Zdroj: GasNet, s.r.o. (2025)

Graf vývoje spotřeby plynu v domácnostech a maloodběru v posledních 10 letech v MWh

Zdroj: GasNet, s.r.o. (2025)

Na základě získaných informací o zdrojích energie a její konečné spotřebě obce energetická bilance ukazuje, že efektivní řešení je třeba hledat ve spolupráci s okolními subjekty, např. v rámci svazku či MAS, protože na území je zatím zdrojů minimum.

Nová éra decentralizované energetiky

Základní vymezení

Současná česká energetika je založena na centrálním systému, kde elektřina z velkých zdrojů prochází přes síť velmi vysokého, vysokého a nízkého napětí, přičemž transformaci zajišťují trafostanice, až se dostane do našich domovů, obcí či firem. Česká republika je v současnosti v oblasti výroby elektřiny soběstačná, avšak zemní plyn je převážně dovážěn ze zahraničí, neboť domácí zdroje jsou minimální.

V rámci energetického sektoru je důležité rozlišovat tři hlavní role: výrobu, distribuci a prodej. Díky legislativnímu požadavku na tzv. "unbundling" (právní oddělení těchto činností) jsou tyto role svěřeny různým subjektům. Výrobce elektřiny vlastní elektrárnu a je odlišný od obchodníka či distributora. Distributor zajišťuje fyzický tok elektřiny prostřednictvím vedení, tedy spravuje "dráty". Obchodník nakupuje elektřinu na burze, stanovuje marži a prodává ji koncovým uživatelům.

Energetický sektor však prochází změnami, které umožňují aktivní zapojení jednotlivců, obcí, mikroregionů a různých společenství. Tato nová energetika je charakterizována třemi principy známými jako 3D: decentralizace, diverzifikace a demokratizace.

- **Decentralizace:** Přejít od systému řízeného několika velkými zdroji k menším jednotkám rozmístěným v různých oblastech. To vyžaduje významné investice do distribuční infrastruktury, řízení a účetnictví. Současný energetický systém lze přirovnat k velkému stromu se širokým kmenem (velké elektrárny) a listy na větvích (místa spotřeby). Nová energetika bude spíše připomínat pavučinu – komplexní síť s mnoha malými uzly.
- **Diverzifikace:** Nahrazení systému závislého na několika málo surovinách (uhlí, jádro, zemní plyn) systémem s mnoha různými zdroji a způsoby výroby, distribuce a spotřeby, kde žádný není dominantní. Výběr zdrojů závisí na specifických podmínkách dané obce či regionu. V České republice například v obdobích bez slunečního svitu (zima, noc) často více fouká vítr, což naznačuje potenciál kombinace solární a větrné energie. Pro stabilitu soustavy je však třeba tyto zdroje doplnit říditelnými zdroji, jako jsou bioplyn či biomasa, a diskutovat o možnostech ukládání energie.
- **Demokratizace:** Nově máme možnost volby. Už nejsme odkázáni na velké hráče, kteří si dříve mohli dovolit výstavbu energetických zdrojů. Můžeme se rozhodnout zůstat u tradičních dodavatelů, usilovat o úplnou lokální soběstačnost, nebo zvolit kompromisní řešení. Klíčové je, že rozhodnutí je na nás.

Dříve byla výroba energie primárně obchodní záležitostí. Nyní mohou lokální společenství, zahrnující místní samosprávy, jednotlivce, podnikatele či zemědělce, vlastnit část energetické infrastruktury nejen pro zisk, ale především pro zajištění nezbytných potřeb svých členů.

Sdílení energií a energetická komunita

Sdílení energií a energetická komunita V různých členských státech EU, včetně České republiky, vznikají tzv. energetické komunity, označované také jako energetická společenství. Tyto iniciativy představují alternativu k centralizovanému energetickému systému a jejich hlavním cílem je podpora lokálního koloběhu energií od jejich výroby až po spotřebu.

Definice pojmů

- **Energetická komunita** – společenství, jehož členové společně vyrábějí energii, kterou sdílejí mezi sebou. Komunita musí být registrována jako právnická osoba nevýdělečného charakteru (např. spolek, družstvo) a její členové musejí být evidováni v Energetickém datovém centru.
- **Členové energetické komunity** – municipality, právnické osoby a jednotliví občané.
- **Přebytky energií** – výroba energie, která přesahuje vlastní spotřebu.
- **Prosumer** – uživatel, který je zároveň výrobcem i spotřebitelem energie.
- **Sdílení energií** – proces dělení přebytků energie mezi členy komunity, který je legislativně upraven od roku 2024.
- **Aktivní zákazník** – osoba nebo subjekt, který má více nemovitostí a energetických zdrojů a může mezi nimi sdílet energii bez nutnosti zakládat komunitu.

Komunální a komunitní energetika

- **Komunální energetika** – obec provozuje energetické zdroje pro zajištění vlastní spotřeby i dodávek energií pro občany, firmy a další subjekty na svém území (např. obec vlastní biomasovou výtopnu, která dodává teplo do obecních budov i soukromým objektům).
- **Komunitní energetika** – obec je součástí energetické komunity společně s občany, podnikateli a dalšími subjekty, kteří finančně participují na instalaci a provozu energetických zdrojů.
- Ideálním řešením je souběžné fungování obou modelů – obec může vlastnit a provozovat určité zdroje sama a jiné v kooperaci s komunitou.

Formy vlastnictví energetických zdrojů

- **Komunální vlastnictví** – obec vlastní obnovitelné zdroje energie, které mohou přinášet nejen energetickou soběstačnost, ale i finanční příjmy (např. fotovoltaická elektrárna v majetku obce).
- **Komunitní vlastnictví** – energetické zdroje financované společně obcí, občany a podnikateli. Tato forma zajišťuje nižší cenu energií pro členy komunity a větší přijetí projektů ze strany veřejnosti.
- **Soukromé vlastnictví** – velké energetické projekty provozované soukromými firmami. Obce by měly vyjednávat o kompenzacích za využití lokálních zdrojů (např. slevy na energie nebo finanční podíl pro obec).

Obec Jenišovice v současnosti nemá zkušenosti s vlastní FVE. Dále 11 soukromých objektů disponuje fotovoltaickou elektrárnou na střeše budovy. Velký potenciál tkví také v podnikatelském sektoru, na střechách skladů a hal. Jak bude uvedeno dále v dokumentu, je navrženo několik nových FVE na střechách obecních objektů.

Shrnutí: Obec Jenišovice by měla v oblasti sdílení energií začít principem aktivního zákazníka. Tzn. sdílet přebytky energií z budoucích FVE umístěných na střechách obecních budov do jiných obecních budov, případně oslovit místní majitele FVE k zapojení se do sdílení nejen v rámci rodiny, ale i do větších projektů společně s dalšími místními aktéry, podnikateli, menšími obcemi, např. v rámci území MAS. V místní části Mravín doporučujeme z důvodu zachování venkovského charakteru území nahradit vlastní FVE elektrárny sdílením z nedalekých výroben. Dalším doporučením je otevřít diskuzi s občany a podnikateli o zapojení do místních energetických společenství.

Postoje obyvatel – dotazníkové šetření

Výsledky dotazníkového šetření

Místní energetická koncepce obce Jenišovice byla připravována za aktivní účasti nejen zástupců vedení samosprávy, ale i širší veřejnosti. Obyvatelé obce se mohli zapojit prostřednictvím online dotazníkového šetření, které proběhlo v lednu 2025. Celkem se ho zúčastnilo 31 respondentů, což představuje 21 % obydlených domů. I když tento vzorek není dostatečně reprezentativní pro celou populaci a výsledky je tedy třeba chápat jako informativní sondu do názorů a preferencí občanů, poskytuje hodnotné informace o nejvíce vnímaných energetických tématech mezi domácnostmi a obyvateli obce a odhalil několik důležitých trendů a postojů týkajících se hospodaření s energiemi, využívání obnovitelných zdrojů či podpory komunitní energetiky v obci. Níže uvádíme přehled hlavních zjištění, která jsou strukturována dle klíčových oblastí dotazníku a pro lepší přehlednost doplněna tabulkami.

Výsledky dotazníkového šetření

Vlastnictví nemovitostí

Do dotazníkového šetření se zapojilo 31 obyvatel obce Jenišovice a jejich místních částí. V naprosté většině šlo o **vlastníky nemovitostí v obci** – tuto možnost označilo 29 respondentů (cca 94 %). Jen jediný respondent uvedl, že **nevlastní** v obci žádnou nemovitost, a jeden další respondent označil možnost „**jsem nájemník**“ (tj. bydlí v pronájmu).

Energetická opatření v domácnostech

Většina jenišovických domácností již **realizovala nějaká opatření ke snížení energetické náročnosti svého obydlí**. Nejčastěji šlo o **výměnu oken**, kterou provedlo 21 z 31 dotázaných domácností (≈68 %). **Zateplení stěn, půdy nebo střechy** uvedlo 12 respondentů (≈39 %). Naopak **žádné úsporné opatření dosud neprovedlo** 7 domácností (≈23 %) – z toho 3 respondenti upřesnili, že nic nerealizovali, protože **vlastní novostavbu** (která již splňuje moderní standardy). Další 4 domácnosti neuvedly žádná opatření ani důvod. Kromě výše nabízených možností zvolili 2 respondenti odpověď „**jiné opatření**“ a doplnili vlastní komentář – například zmiňují pořízení **nových úsporných spotřebičů a LED osvětlení** v domácnosti.

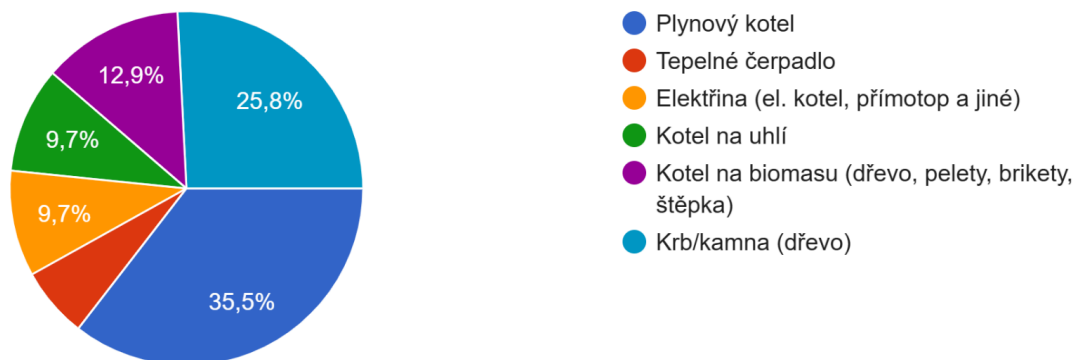
Vytápění domácnosti

Hlavní způsob vytápění: Nejčastějším primárním zdrojem tepla v jenišovických domácnostech je **zemní plyn** – plynový kotel uvedlo 11 respondentů (35 %). Velmi rozšířené je také **vytápění dřevem** v kamnech či krbu, které jako hlavní zdroj tepla používá 8 domácností (26 %). Další v pořadí jsou **kotel na biomasu** (dřevo, pelety apod.) ve 4 domácnostech (13 %), **elektrické vytápění** (přímotopy, elektrokotel) u 3 domácností (10 %) a **kotel na uhlí** taktéž u 3 domácností (10 %). Pouze 2 respondenti (≈6 %) uvedli jako hlavní zdroj **tepelné**

čerpadlo. Někteří upřesnili, že využívají kombinaci více paliv či zdrojů (např. kotel na dřevo i uhlí), avšak tyto kombinace spadají do výše uvedených kategorií hlavního zdroje.

Jaký je hlavní způsob vytápění ve vaší domácnosti?

31 odpovědí

Modernizace zdrojů vytápění: Přibližně **třetina domácností (32 %)** v posledních 5 letech vyměnila zdroj vytápění za nový (s cílem snížit energetickou náročnost bydlení). Dalších 13 % respondentů výměnu kotle či topného systému **teprve plánuje**. Naopak **více než polovina (55 %)** dotázaných svůj zdroj tepla v posledních letech **neměnila**.

Doplňkové vytápění: Drtivá většina domácností využívá vedle hlavního zdroje také **nějaký doplňkový způsob vytápění**. Nejčastěji jde o různé formy **elektrického topení či ohřevu** – např. přímotopy, akumulární kamna nebo elektrický bojler jako doplněk uvedlo 12 respondentů (39 %). **Krb nebo kamna na dřevo** coby vedlejší zdroj využívá 7 domácností (23 %) – typicky tam, kde hlavním zdrojem je plyn nebo elektřina. **Plynový kotel** jako doplňkový zdroj uvedlo 6 respondentů (19 %) (např. druhý kotel v objektu či záložní vytápění). Několik domácností využívá jako doplněk také **tepelné čerpadlo** (uvedly 3 respondenti, 10 %), a ojediněle se objevil **kotel na uhlí** či **kotel na biomasu** jako doplňkový zdroj (≈3 % domácností). **Bez doplňkového vytápění** se obejde pouze 1 domácnost (3 %). Z uvedeného vyplývá, že mnohé domácnosti kombinují více paliv – např. domácnosti s hlavním zdrojem na plyn často využívají k přitápění krbová kamna, nebo naopak domácnosti topící pevnými palivy mohou mít k dispozici elektrický ohřev vody apod.

Fotovoltaika

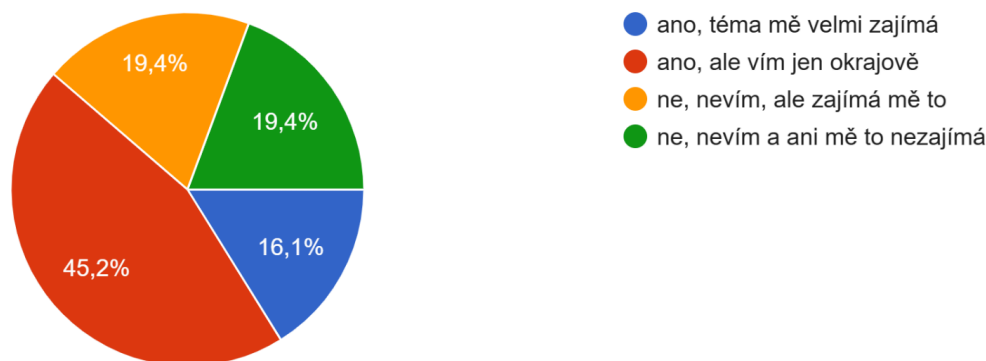
Využití fotovoltaiky: Pouze malá část obyvatel již využívá energii ze slunce. **Instalovanou fotovoltaickou elektrárnou (FVE)** má na svém domě 3 z 31 respondentů (≈10 %) a další 1 respondent **právě připravuje instalaci**. Ostatní domácnosti vlastní zdroj elektřiny zatím nevlastní. Významná skupina obyvatel však o pořízení FVE **má zájem, ale naráží na překážky** – nejčastěji **nedostatek finančních prostředků** (uvádí 11 respondentů, 36 %). Dva respondenti (6 %) mají zájem, ale **nemají pro FVE vhodné místo** (např. orientaci nebo prostor na střeše), a 1 respondent uvedl, že **nemá dostatek informací k rozhodnutí**. Přibližně **42 % dotázaných (13 osob) neuvažuje o pořízení fotovoltaiky vůbec** – tato skupina o FVE zájem nemá, případně ji z nějakého důvodu považuje za nevhodnou.

Komunitní energetika

Povědomí o komunitní energetice: Z odpovědí vyplynulo, že termín *komunitní energetika* není pro mnoho obyvatel úplně známý, nicméně panuje o něj určitá zvědavost. Necelá **dvě třetiny respondentů (61 %)** uvedly, že o komunitní energetice alespoň něco slyšeli – avšak většinou pouze okrajově. Pouze 5 respondentů (16 %) deklarovalo, že „ano, téma mě velmi zajímá“ (mají dobré povědomí a aktivní zájem). Největší podíl (14 osob, 45 %) zvolil možnost „ano, ale vím jen okrajově“, což signalizuje základní povědomí bez detailů. Zbývajících **39 % dotázaných** o konceptu komunitní energetiky **neví vůbec nic** – u poloviny z nich (6 osob, 19 %) sice převládá neznalost, ale zároveň projevili zvědavost („nevím, ale zajímá mě to“), zatímco druhá polovina (6 osob) přiznala, že *neví a toto téma je ani nezajímá*.

Víte, co je komunitní energetika?

31 odpovědí

Ochota zapojit se do sdílení energie: Koncept komunitní energetiky (sdílení energie mezi občany, zapojení tzv. aktivních zákazníků apod.) láká zatím jen malou část obyvatel. **Pouze 3 respondenti (10 %) odpověděli kladně, že uvažují o zapojení** do takových sdílecích energetických projektů. Další 6 osob (19 %) zatím **není rozhodnuto a největší skupina (12 respondentů, 39 %) uvedla, že by potřebovala více informací**, než se bude moci rozhodnout. **Deset respondentů (32 %) zapojení do komunitní energetiky odmítá** (aktuálně o něm neuvažují). Celkově je tedy potenciál pro rozvoj komunitní energetiky v obci, ale bylo by vhodné zvýšit informovanost obyvatel – významná část by se možná přiklonila k zapojení, pokud by měla více konkrétních informací a příkladů dobré praxe.

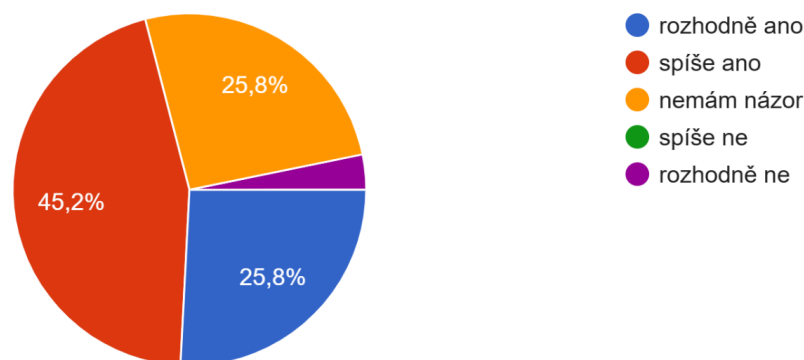
Názory na budoucí rozvoj energetiky

Decentralizace versus centralizace výroby: Většina obyvatel Jenišovic by si do budoucna přála, aby se **více energie vyrábělo lokálně** a aby na výrobě měli větší podíl obce a občané. Nejčastější odpovědí (zvolilo ji 18 respondentů, 58 %) bylo, že „výroba energie má přejít také do rukou obcí a občanů, aby společně směřovali k vyšší soběstačnosti“. Další čtvrtina respondentů preferuje **lokální výrobu energie kvůli ekologii či bezpečnosti** – 4 osoby (13 %) se vyslovily pro **lokální výrobu ke snížení uhlíkové stopy** a 3 osoby (10 %) pro **lokální výrobu ke zvýšení energetické bezpečnosti**. Jen **jediný respondent (3 %) zastává názor, že energie má být vyráběna hlavně centrálně státem a velkými podniky bez účasti občanů**. Zbývajících 5 osob (16 %) na otázku ohledně budoucnosti energetiky **nemá vyhraněný názor**.

Společný místní zdroj energie: Velmi silně rezonuje myšlenka zřídit v obci **společný zdroj energie pro obec a občany** (například obecní fotovoltaickou elektrárnu, vytopnu apod.). Takovou možnost by **uvítalo 71 % respondentů** – konkrétně 8 osob (26 %) odpovědělo „**rozhodně ano**“ a dalších 14 (45 %) „**spíše ano**“. Neutrální postoj („**nemám názor**“) zaujalo 8 respondentů (26 %). Proti nápadu společného zdroje energie v obci se vyslovil pouze **1 respondent (3 %)**, který zvolil možnost „**rozhodně ne**“. (Možnost „**spíše ne**“ nezvolil nikdo z dotázaných.)

Uvítal/a byste možnost mít v obci společný zdroj energie, který by vyráběl elektřinu pro obec i pro občany?

31 odpovědí

Ochota občanů investovat do energetiky: S výše uvedeným souvisí otázka, zda by byli občané **ochotni se finančně podílet na výstavbě nového energetického zdroje v obci**, pokud by za to získali podíl na vyrobené energii. I tady je patrná poměrně značná ochota zapojit se: „**rozhodně ano**“ **odpověděli 3 respondenti a „spíše ano“ 13 respondentů**, což je dohromady více než polovina (52 %). **Opatrný nebo negativní postoj** zaujímá zhruba jedna třetina obyvatel – 11 osob (35 %) odpovědělo „**spíše ne**“ a 1 osoba „**rozhodně ne**“. Jeden respondent poznamenal, že *finančně to pro něj není aktuální* (tzn. nyní si investici nemůže dovolit – i to lze považovat za formu záporné odpovědi). Zbylí 2 respondenti (6 %) *nemají na věc názor*. Celkově tedy **cca 50 % obyvatel je ochotno do společných energetických projektů investovat**, pokud by taková příležitost byla, zatímco necelých 40 % spíše ne.

(Za pozornost stojí také zjištění, že **61 % respondentů by se chtělo zapojit do další diskuze o energetických záležitostech v obci** – 4 osoby odpověděly „**rozhodně ano**“ a 15 „**spíše ano**“. Tuto skutečnost lze využít při plánování dalších veřejných setkání a zapojení obyvatel do přípravy projektů.)

Veřejné osvětlení

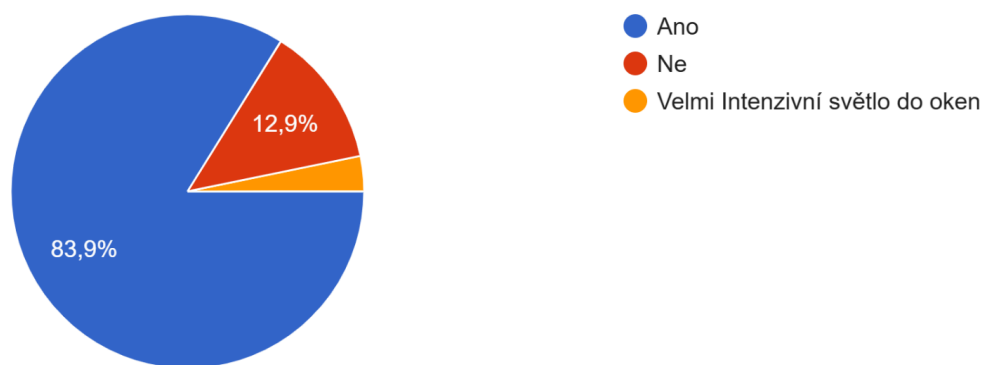
Většina obyvatel je **spokojena se stávajícím veřejným osvětlením** v obci. Kladnou odpověď „**Ano**“ zvolilo 26 z 31 respondentů (84 %). **Nespokojenost** s veřejným osvětlením vyjádřili pouze 4 respondenti (13 %) volbou „**Ne**“. Jeden další respondent sice přímo nezvolil „**Ne**“, ale do kolonky poznámky uvedl výhradu, že **světlo z pouliční lampy je velmi intenzivní a svítí do oken** – i toto lze chápat jako nespokojenost či podnět ke zlepšení (např. instalací stmívače či clon na dotčené svítidlo).

Na doplňující otevřenou otázku ohledně **návrhů k osvětlení** většina občanů reagovala ve smyslu, že **nemá žádné připomínky a stávající režim jim vyhovuje** (objevily se odpovědi typu „*vyhovuje*“, „*nemám žádný*

návrh“, „je to v pořádku“ apod.). Několik jednotlivců však uvedlo konkrétní **náměty na zlepšení**. Například zazněl požadavek „*Uvítala bych lampu u posledního baráku v obci*“ – podle této reakce tedy na úplném konci Jenišovic chybí pouliční světlo a obyvatelé by ocenili jeho doplnění. Další podněty se týkaly **doby a intenzity svícení**: několik občanů navrhlo upravit časový režim nočního vypínání veřejného osvětlení (konkrétně zkrátit dobu svícení v letních nocích, např. „*v letním čase mi přijde osvětlení v noci zbytečně dlouhé*“, nebo vypínat již ve 22:00 a znovu zapínat ve 4:30 před prvním ranním spojem). Jeden respondent navrhuje zavedení „**chytrého osvětlení – stmívacího**“, které by v nočních hodinách umožnilo snížit intenzitu lamp a šetřit energii. Za zmínku stojí také humorná poznámka jednoho občana, který na dotaz k osvětlení odpověděl: „*Zakoupit každému občanovi čelovku.*“ Tím zřejmě s nadsázkou komentuje stav, kdy je část noci obec ponořena do tmy – místo opětovného celonočního svícení navrhuje rozdělení čelových lamp občanům. Celkově však převažuje spokojenost a jen menší část obyvatel volá po dílčích úpravách veřejného osvětlení.

Jste spokojeni s veřejným osvětlením v obci?

31 odpovědí

Zájem o energetické poradenství

Dotazník zjišťoval také zájem obyvatel o **bezplatné energetické poradenství** (např. pomoc s vyřízením dotací z programů Nová zelená úsporám Light, Kotlíkové dotace, fotovoltaika apod.). Zájemci mohli uvést svůj kontakt pro následnou konzultaci s odborníky. Výsledky ukazují, že **jen malá část obyvatel má o tuto službu aktivní zájem** – kontaktní údaje na sebe zanechali pouze 4 respondenti (cca 13 %). Další jednotlivci vyloženě uvedli, že nemají o poradenství zájem (většina ostatních ponechala odpověď prázdnou). Lze tedy soudit, že **většina dotázaných obyvatel necítí potřebu individuálního energetického poradenství**, případně preferují jiné cesty (vlastní zjišťování informací, radu od známých apod.). Pro obec z toho plyne, že nabídka poradenství by měla být lépe propagována nebo cíleně směřována na skutečně potřebné (např. seniory, nízkopříjmové domácnosti), kteří o dotacích a možnostech nemusí mít povědomí, i když by je mohli využít.

Nápady obyvatel na rozvoj energetiky v obci

V závěru dotazníku měli respondenti prostor napsat **své vlastní nápady či návrhy pro rozvoj energetiky v Jenišovicích**. Tuto možnost využila zhruba třetina dotázaných (ostatní buď nechali pole prázdné, nebo napsali, že nemají žádný návrh). Mezi podněty, které zazněly, dominují návrhy na **využití obnovitelných zdrojů** v obecní energetice. Více obyvatel **podporuje záměr výstavby větrné elektrárny** v katastru obce – například jeden respondent doslova uvedl: „*Souhlasím i s větrnou elektrárnou, mezi Jenišovicemi a Štěncem*“.

fouká, i když je všude bezvětrí.“ Další napsal stručně „Větrná elektrárna“ jako svůj návrh. Z odpovědí je tedy patrné, že lokalita mezi Jenišovicemi a nedalekým Štěncem je vnímána jako vhodná pro **využití větrné energie** (je tam častý vítr). Několik návrhů se týkalo také **solární energetiky** – objevily se podněty instalovat „solární panely na obecní budovy“ nebo zbudovat **obecní fotovoltaický systém** (případně v kombinaci s větrnou turbínou) na obecních pozemcích. Jeden respondent zmínil, že by obec mohla investovat do **obnovitelných zdrojů v areálu místního zemědělského družstva** (AGRO Jenišovice) – konkrétně navrhl uvažovat o vertikálních větrných turbínách a solární elektrárně v tomto areálu, případně o zřízení bioplynové stanice či **biomilíře** na zpracování biologického odpadu, a dále využít existující infrastrukturu (kanalizaci) k vybudování **soustavy centrálního zásobování teplem** pro obec. Tento návrh je poměrně komplexní a ambiciózní, nicméně ukazuje na ochotu části veřejnosti uvažovat i netradičně a hledat synergická řešení (kombinace výroby elektřiny z OZE a využití odpadního tepla). Celkově vzato většina konkrétních podnětů směřuje k tomu, **aby obec sama aktivně rozvíjela lokální energetické projekty** – zejména v oblasti fotovoltaiky a větrné energie – a tím zvýšila svou soběstačnost a využila přírodních podmínek lokality. Mnozí občané však zároveň přiznávají, že „ještě nevědí“ nebo je „nic nenapadá“ – tito obyvatelé pravděpodobně uvítají, pokud jim obec představí konkrétní zamýšlené projekty a opatření, ke kterým se pak budou moci vyjádřit.

Shrnutí hlavních zjištění

- **Vlastnické poměry:** drtivá většina respondentů jsou místní vlastníci nemovitostí, což zajišťuje jejich přímý zájem na energetických opatřeních v obci.
- **Úsporná opatření:** většina domácností již provedla alespoň základní energetická opatření (zejm. výměna oken, zateplení). Několik domácností zatím neprovedlo žádné úpravy – buď kvůli tomu, že jde o novostavby, nebo z jiných důvodů.
- **Zdroje vytápění:** mezi hlavními zdroji tepla převládá zemní plyn a dřevo. Významná část domácností dosud využívá kotle na pevná paliva (uhlí nebo dřevní biomasu), pouze jednotlivci přešli na tepelná čerpadla. Kombinace zdrojů nejsou výjimkou a doplňkové vytápění (zejména elektřinou nebo dřevem) používá většina domácností.
- **Modernizace vytápění:** zhruba jedna třetina domácností již v posledních letech modernizovala svůj topný systém a další tuto změnu plánují, avšak více než polovina zatím zdroj tepla neměnila – zde je potenciál pro podporu výměny neefektivních či emisních kotlů.
- **Fotovoltaika:** solární panely má zatím jen malý zlomek domácností. Mnohem více obyvatel by o ně mělo zájem, avšak brzdí je nedostatek financí, případně technické překážky. Velká část (přes 40 %) také o fotovoltaice neuvažuje – je třeba dále zvyšovat osvětu a motivovat využití dotací.
- **Komunitní energetika:** povědomí o tomto pojmu je zatím povrchní; jen menšina občanů zná detailněji možnosti sdílení energie. Chuť zapojit se do komunitních energetických projektů (např. energetické družstvo, společná fotovoltaika apod.) projevilo jen asi 10 % obyvatel, většina váhá nebo potřebuje více informací, třetina je spíše proti.

Postoj k místní energetice: převládá názor, že obec a občané by se měli více podílet na výrobě energie a zvyšovat soběstačnost. Většina respondentů by uvítala vznik obecního energetického zdroje a byla by ochotna do něj i investovat vlastní peníze, pokud by z toho měli přímý prospěch.

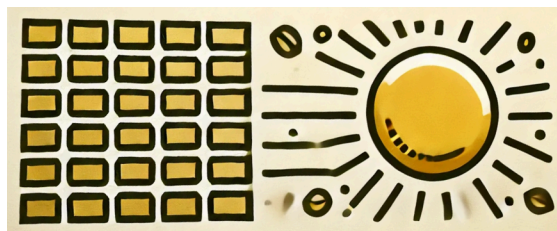
- **Zapojení veřejnosti:** výrazná část obyvatel (asi 60 %) má zájem účastnit se diskusí a plánování v oblasti energetiky – to je pro obec dobrý signál, že může najít podporu a ochotné spolupracovníky mezi občany.
- **Veřejné osvětlení:** s kvalitou a režimem veřejného osvětlení je většina lidí spokojena, zaznělo však několik návrhů na úpravy (doplňkové lampy v neosvětlených částech, regulace doby svícení, případně modernizace na chytré osvětlení).
- **Poradenství:** zájem o nabízené energetické poradenství projevila jen malá skupina občanů, ostatní zřejmě buď poradit nepotřebují, nebo o této možnosti dost nevědí.

- **Občanské náměty:** obyvatelé nejčastěji navrhuji využít místní přírodní podmínky k výrobě čisté energie (solární panely na obecních budovách, větrná elektrárna na větrném místě). Některé podněty jsou komplexní (kombinace více zdrojů, vytápění celých bloků domů), což ukazuje rostoucí zájem části veřejnosti o inovativní řešení

Doporučení pro další postup obce

- **Pokračovat v zapojení veřejnosti:** Využít vysoký zájem občanů o energetiku – pořádat veřejné debaty, prezentace projektů a workshopy. Zapojit obyvatele do plánování (např. formou anket, pracovních skupin), aby se posílila informovanost a získala podpora pro chystaná opatření.
- **Zlepšit informovanost a osvětu:** Zaměřit se na vysvětlení konceptu komunitní energetiky a konkrétních možností sdílení energie. Mnoha obyvatelům chybí detailnější informace – obec by mohla uspořádat přednášku či zveřejnit jednoduché materiály (leták, brožuru) vysvětlující, jak by místní energetické projekty fungovaly a jaké by z nich plynuly výhody pro občany.
- **Podpořit společný projekt OZE:** Vzhledem k převažující podpoře myšlenky obecního zdroje energie by obec měla iniciovat projekt, do kterého mohou občané investovat nebo se jinak zapojit. Jako nejperspektivnější se jeví **fotovoltaická elektrárna** (např. na střechách obecních budov či na obecním pozemku) případně doplněná o **bateriové úložiště**. Obec by mohla založit energetické společenství nebo komunitní projekt, nabídnout občanům podíly či zvýhodněnou elektřinu – využít tak ochoty 50+ % obyvatel finančně se účastnit.
- **Maximálně využít rozmanité finanční nástroje a komunitní projekty.** Mnoho domácností by chtělo instalovat FVE nebo modernizovat vytápění, ale nemají na to prostředky. Obec může pomoci šířit informace o **dotacních programech** (Nová zelená úsporám, Kotlíkové dotace aj.), případně nabídnout pomoc s administrací žádostí.
- **Podpora energetických úspor:** Obec by měla pokračovat v motivaci občanů k dalším úsporným opatřením cestou dostupných a srozumitelných informací. Zejména těm domácnostem, které dosud nic nerealizovaly (a nejde o novostavby), nabídnout **energetické konzultace**, aby zjistily, jaká opatření by pro ně měla smysl. V území je dostupné například poradenství, které už někteří občané využili – budou osloveni všichni, kteří v dotazníku nechali kontakt, a poskytnuta pomoc v dalších krocích (podání žádosti o dotaci apod.).
- **Modernizace veřejného osvětlení je víceméně vyřešena** (doplnit jednotlivé místní potřeby). V létě lze upravit program spínání/vypínání světel podle reálné délky dne, jak navrhovali občané. Tato opatření mohou být zahrnuta do plánované rekonstrukce či rozšíření veřejného osvětlení.
- **Rozvoj tepelných sítí a využití odpadního tepla:** Za zmínku stojí ambiciózní návrh jednoho respondenta na využití areálu AGRO Jenišovice pro kombinovanou výrobu energie a tepla. Obec by mohla do budoucna prozkoumat možnost **centrálního zásobování teplem** v některých částech (např. napojení veřejných budov nebo hustší zástavby na centrální kotel či výměník). Pokud by došlo k výstavbě bioplynové stanice nebo jiného zdroje tepla, bylo by výhodné připravit infrastrukturu (rozvody, výměňkové stanice). Tyto záměry však vyžadují detailní technicko-ekonomickou analýzu a spolupráci s odborníky.
- **Energetická koncepce jako živý dokument:** Obec může výsledky tohoto šetření využít při aktualizaci své **místní energetické koncepce**. Zjištěné názory a preference obyvatel pomohou stanovit priority – např. je zřejmé, že důraz má být kladen na lokální výrobu energie z OZE, na zvyšování energetické soběstačnosti a na aktivní zapojení občanů. Doporučuje se pravidelně komunikovat plnění koncepce veřejnosti, sbírat průběžně další podněty (např. opakovat dotazníky či veřejné fórum po realizaci prvních projektů) a udržovat tak kontinuitu mezi plánováním a skutečnými potřebami obyvatel. Díky zavedení energetického managementu bude mít obec přehled o veškerých spotřebách.

Potenciál zdrojů energií

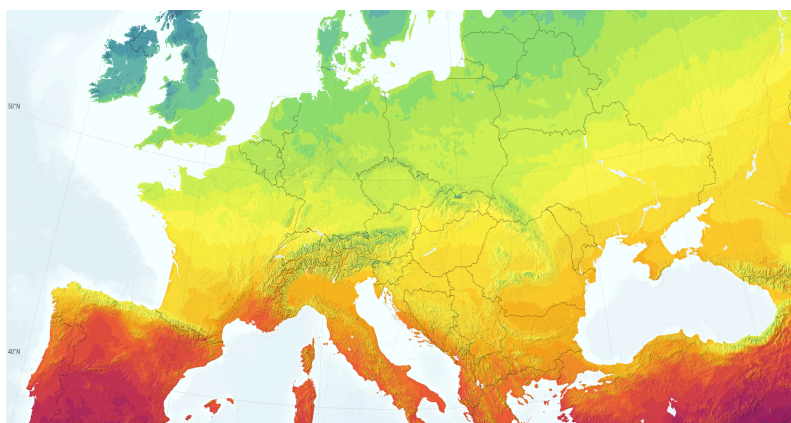

Sluneční energie

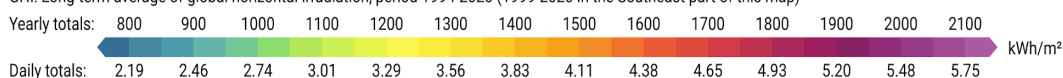
Solární iradiace v území

Území Jenišovice se z hlediska solární iradiace nachází v severní části kontinentální Evropy. V rámci střední Evropy a České republiky se region Pardubicka vyznačuje mírně nadprůměrnými hodnotami slunečního záření. Díky tomu lze předpokládat, že průměrná účinnost solárních panelů v obci mírně převyší celostátní průměr, který činí 22 %. To znamená, že očekávaný výkon solárních elektráren v této oblasti bude vyšší než celorepublikový průměr.

Mapa globálního horizontálního slunečního záření – přehled České republiky a okolních států.

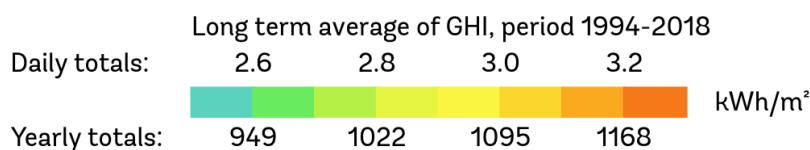
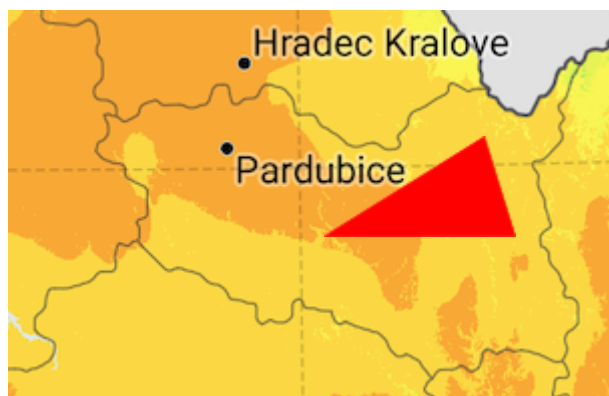
GHI: Long-term average of global horizontal irradiation, period 1994-2020 (1999-2020 in the Southeast part of this map)

Zdroj: [Solargis \(2025\)](#)

Při plánování ročního výkonu FVE je nutné důsledně kalkulovat zejména s lokální solární iradiací, kterou zachycuje následující obrázek. Pro lepší orientaci je v obrázku zachycena poloha Jenišovic. Údaje značí, že na území obce je roční potenciál výroby elektřiny ze sluneční energie kolem 1 130 kWh/m².

Globální horizontální sluneční záření – detail obec Jenišovice a okolí

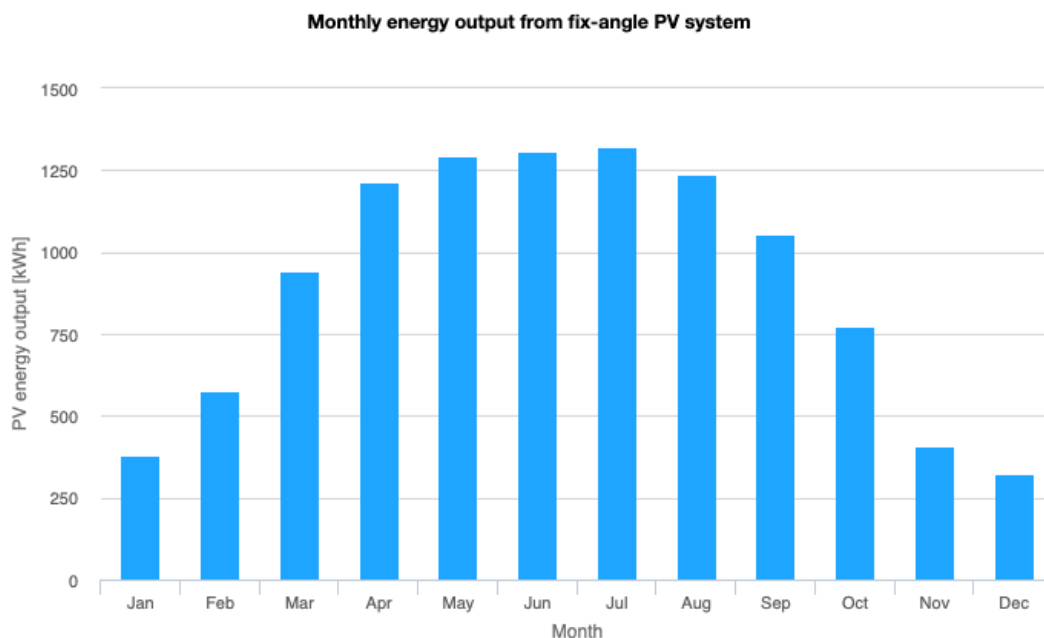

Zdroj: [Solargis \(2025\)](#)

Potenciál výroby fotovoltaické elektrárny

Pro znázornění možného výrobního potenciálu byla vytvořena modelová simulace fotovoltaické elektrárny instalované na území obce Jenišovice za optimálních podmínek. Aby bylo dosaženo maximální efektivity, musí být solární panely umístěny pod optimálním sklonem (přibližně 35 °), orientovány na jih a nesmějí být zastíněny. Model zohledňuje předpokládanou ztrátu účinnosti ve výši 15 %.

Příkladová měsíční výroba z 10 kWp fotovoltaické elektrárny v Jenišovicích v ideálních podmínkách

Zdroj: [PVGIS \(5/2025\)](#)

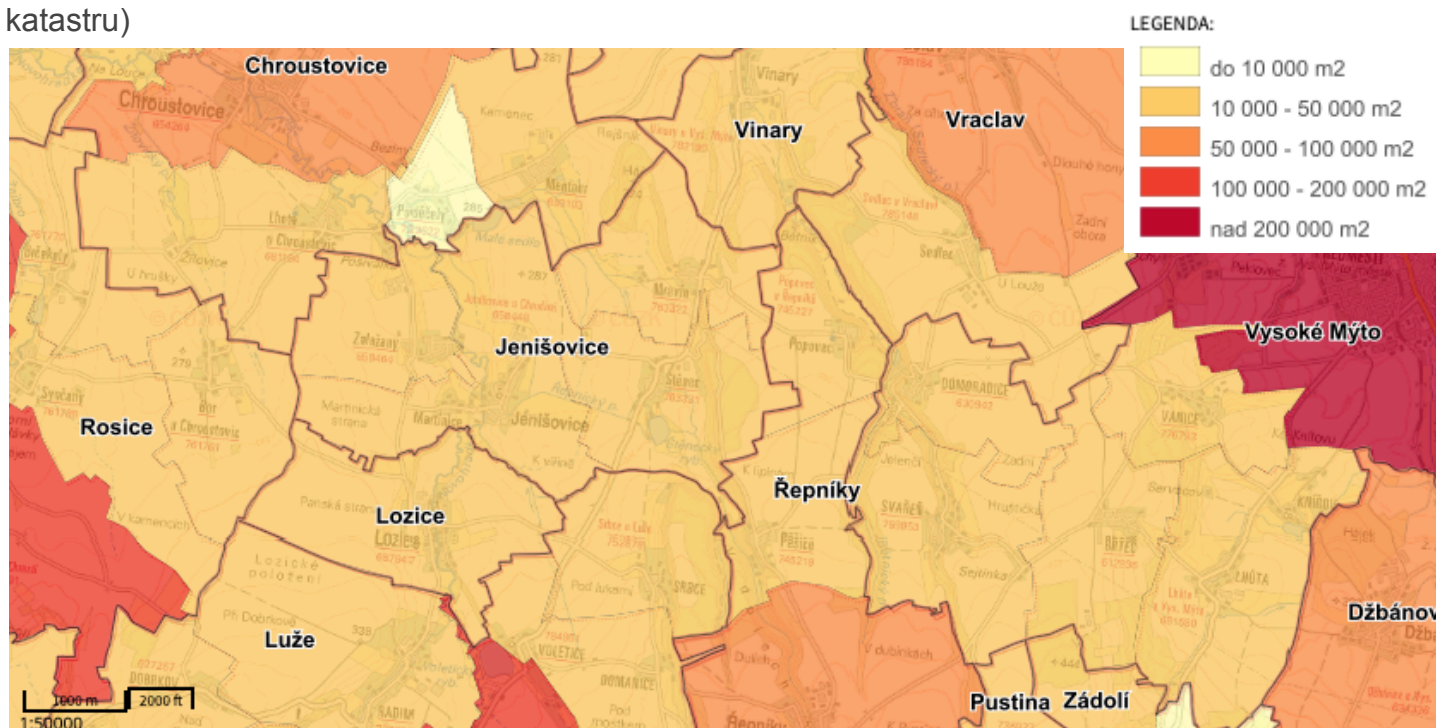
Modelová fotovoltaická elektrárna o výkonu 10 kWp, instalovaná na střeše budovy v obci, dosahuje v nejproduktivnějších měsících od dubna do září (6 měsíců v roce) průměrného měsíčního výkonu 1,25 MWh. Očekávaná roční produkce činí přibližně 10,7 MWh, což odpovídá celorepublikovému průměru pro elektrárnu s touto kapacitou.

Přestože v zimním období bude budova nadále závislá na elektřině ze sítě kvůli snížené výrobě fotovoltaické elektrárny, její provoz může přispět k výraznému snížení nákladů na elektřinu a zvýšení energetické efektivity. Ve spojitosti s efektivním energetickým managementem a systémy akumulace energie může fotovoltaická elektrárna přinést úspory i v zimních měsících.

Potenciální využitelnost ploch střech

Potenciální využitelnost ploch střech v Jenišovicích je srovnatelná s okolními menšími obcemi. Je to dáno charakterem zástavby území – malá sídla s nízkým počtem domů a nízkou hustotou zástavby mají nižší potenciál než např. Skuteč nebo Vysoké Mýto, kde je potenciál vyšší. Údaj plně nevystihuje skutečný potenciál využitelnosti střech (nebere v potaz sklon, orientaci, zastínění), umožní ovšem porovnání napříč územím. I když je poměr plochy střech vůči velikosti katastru v Jenišovicích nižší, nemá to vliv na počáteční výstavbu FVE na střechách domů.

Potenciál využitelnosti ploch střech v Jenišovicích a okolí (Poměr plochy střech vůči velikosti katastru)

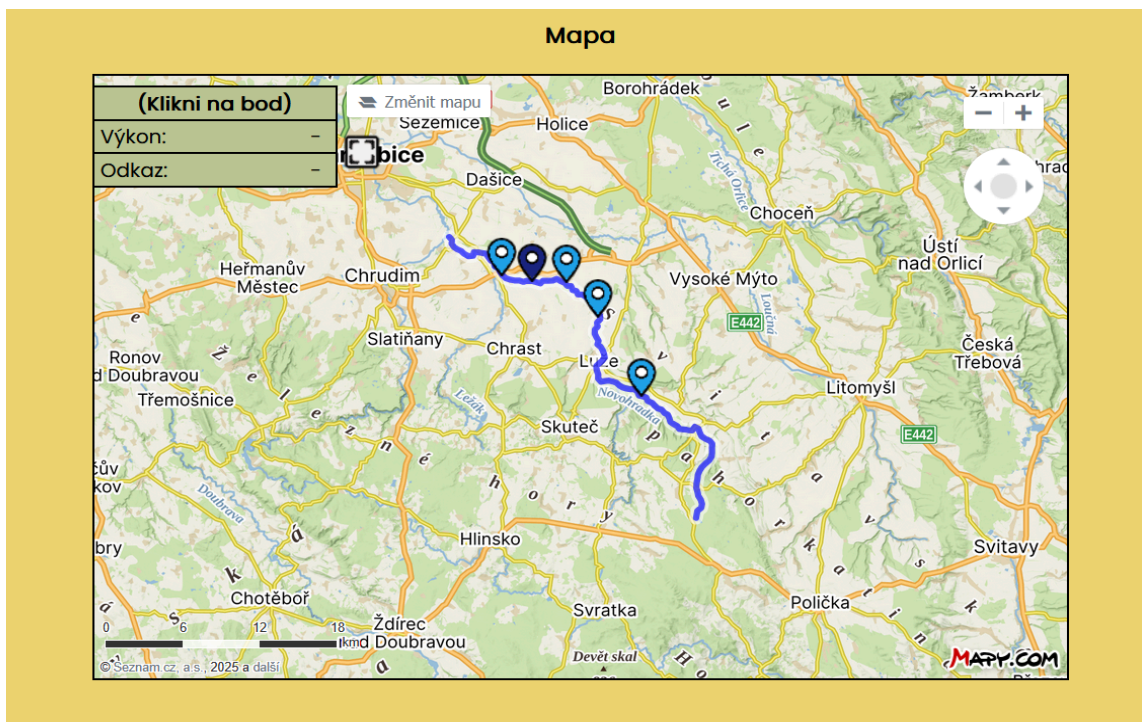
Zdroj: [Restep 2024](#)

Reálná využitelnost střech je v obdobných podmínkách mezi 20–30 % jejich celkové plochy. Instalovaný výkon při smysluplném využití maxima možných střech v obci Jenišovice by se pohyboval maximálně okolo 5-6 MWp, což je 4 násobek roční potřeby obce. Velký potenciál má areál zemědělského družstva. Stále se jedná ale o pouze čistě teoretickou představu.

Shrnutí: V obci jsou dobré podmínky pro výstavbu fotovoltaických elektráren na střechách budov. Umístění v extravilánu je možné, legislativa neumožňuje výstavbu FVE na bonitní půdě I a II stupně. Zákon o agrovoltaice zatím nezvažuje v lokalitě produkovaný druh zemědělské činnosti. Na obecních budovách je navrženo při maximálním využití střech přibližně 90kWp, což by řešilo 80% spotřeby samotných budov a při sdílení 30% by mohlo sanovat až X% spotřeby domácností.

Vodní energie

Územím obce Jenišovice protéká, jak již bylo dříve uvedeno, řeka Novohradka, Pěšický potok a Mentourský potok. Novohradka je asi 51 km dlouhá řeka ve východních Čechách. Na řece se nachází celkem 5 malých vodních elektráren o celkovém výkonu 0,08 MW. Plocha povodí řeky je 470,199 km². Mezi významné přítoky řeky patří - [Ležák](#) a [Žejbro](#).

tv-adams.wz.cz

Na řece Novohradce jsou 2 jezy, Jenišovický jez (od kterého vede náhon k MVE Jenišovice o instalovaném výkonu 26kW na začátku katastru na začátku katastru obce a na konci katastru jez Poděčely. Oba jezy jsou o spádu 1,5m.

Měření ČHMÚ vydefinovalo pro území obce Jenišovice kritický bod v místní části Štěnec.

Jedná se o bod ev. Č. 10110269 se spádovou oblastí 576,73 ha s průměrným sklonem 9,49. V rámci MAS se jedná o bod se 4. největší spádovou plochou a zároveň 2. největším průměrným sklonem. Z tohoto důvodu se jedná o jedno z 5 nejproblémovějších míst z hlediska bleskových povodní na území MAS.

Pro instalaci vodní turbíny je dále možné využít pravidelného toku s přepadem ve výši alespoň 1m a průtokem vody v objemu alespoň 40 l/s, např. vodní přepady, požeráky, náhony a další vodní plochy.

Shrnutí: V době realizace této studie (květen 2025) je dostupná státní podpora pro malé vodní zdroje - [Obnovitelné zdroje energie – malé vodní elektrárny – výzva...](#). Přestože téma vodní energie v oblasti mikrozdrojů bude v blízké budoucnosti získávat čím dál větší významnost v lokální produkci energie, pro obec Jenišovice v tuto chvíli za stávající technologie nenacházíme významnější potenciál pro instalaci zařízení vyrábějící elektřinu pomocí vody.

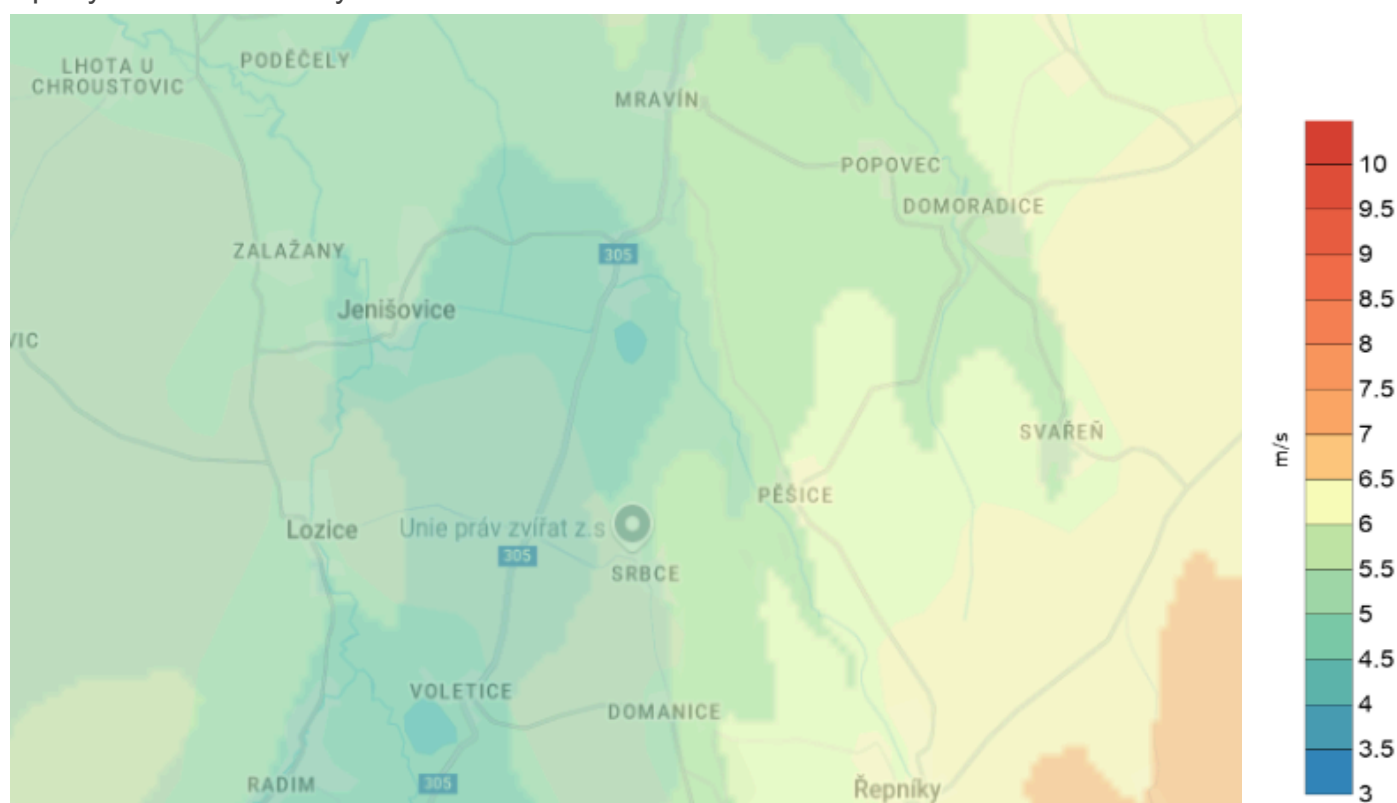
Doporučujeme nadále tematiku vody jako zdroje energie sledovat, avšak ve střednědobém horizontu se zaměřit na jiné obnovitelné zdroje energií, které mají v lokalitě vyšší potenciál.

Větrná energie

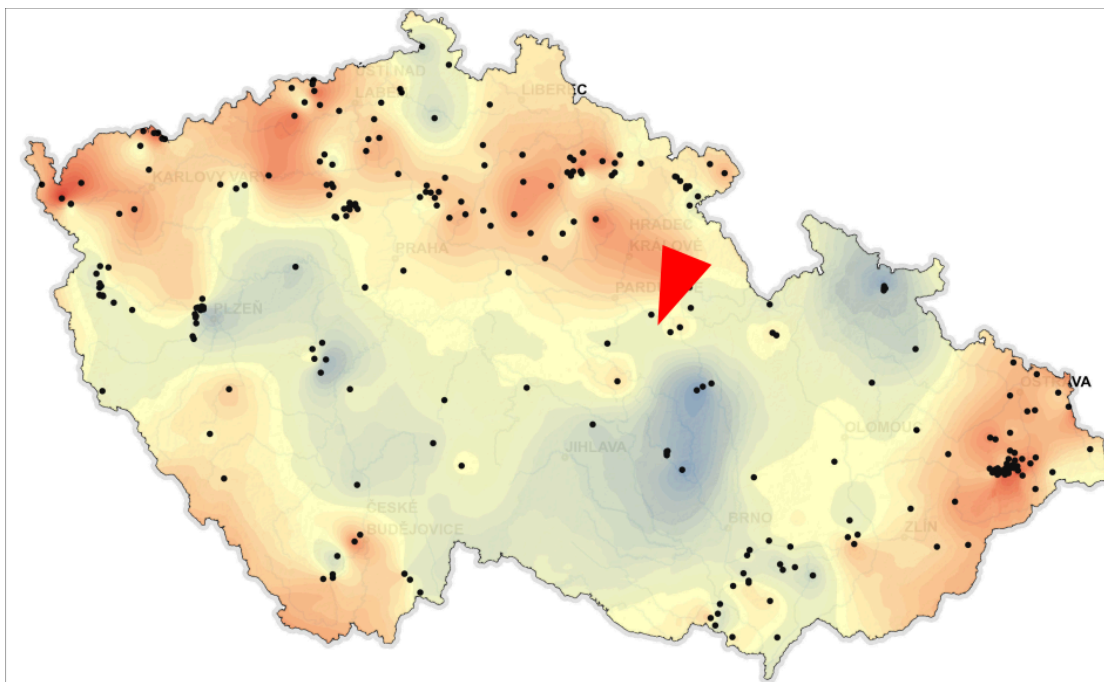
Při uvažování o instalaci větrných turbín je klíčovým parametrem rychlost větru, protože ta přímo ovlivňuje množství energie, kterou může turbína vyrobit. V případě obce Jenišovice, které leží v mírně zvlněné oblasti (280 m. n. m.) v okolí Mravína je průměrná rychlost větru ve výšce 100 m nad zemí 5,5 m/s. V ostatních částech obce je průměrná rychlost větru ve výšce 100 m nad zemí pod 5 m/s. Rychlost větru je však pouze jedním z faktorů, které je třeba vzít v úvahu.

Mapa rychlost větru ve výšce 100 m v okolí obce Jenišovice

Zdroj: [Ústav fyziky atmosféry \(2025\)](#)

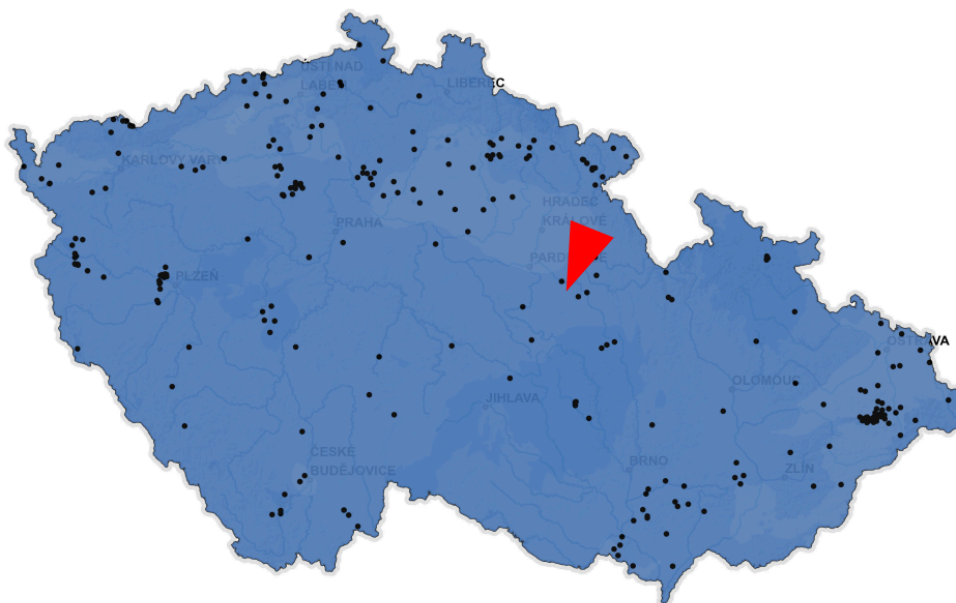
Mapa potenciálu hlubinné geotermální energie v ČR

Zdroj: [Česká geologická služba \(2025\)](#)

Teplota v hloubce 5 000 m pod zemským povrchem zde dosahuje přibližně 109 °C. Pro srovnání, v geotermálně bohaté oblasti u Frenštátu pod Radhoštěm teploty ve stejné hloubce dosahují až 215 °C, zatímco v oblastech s nejnižším potenciálem mezi Políčkou a Tišnovem je naměřeno pouhých 45 °C (viz Obrázek 17). Na základě těchto hodnot lze Jenišovice zařadit mezi lokality s mírně nadprůměrným potenciálem hlubinné geotermální energie. Nicméně její využití v energetice je v současnosti předmětem výzkumu a rozšířené uplatnění v rámci ČR se teprve očekává.

Mapa potenciálu mělké geotermální energie v ČR

© ČGS, ČÚZK, AOPK, CENIA, VÚV, MZ

Zdroj: [Česká geologická služba \(2025\)](#)

Zatímco hlubinná geotermální energie je v ČR stále ve fázi výzkumu, mělká geotermální energie se již běžně využívá pomocí tepelných čerpadel. V hloubce 400 m pod povrchem, což je standardní hloubka pro výtěžní a akumulaci tepla, byla pod Jenišovicemi naměřena teplota přibližně 19 °C. Pro porovnání, kolem Frenštátu pod Radhoštěm se hodnoty pohybují mezi 26–30 °C. Použití geotermálních tepelných čerpadel je v obci možné, avšak vzhledem k finanční dostupnosti a technologickém možnostem se doporučuje posoudit finanční návratnost.

Potenciál mělké geotermální energie v okolí obce Jenišovice

Zdroj: [Česká geologická služba \(2025\)](#)

Shrnutí: Hlubinná geotermální energie na území obce Jenišovice vykazuje mírně nadprůměrný potenciál s teplotami v hloubce 5 000 m dosahujícími přibližně 109 °C. Nicméně její praktické využití k výrobě elektřiny či tepla není v českých podmínkách dosud technologicky ani ekonomicky dostatečně rozvinuté. Naopak mělká geotermální energie je již nyní využívána prostřednictvím tepelných čerpadel, zejména v hloubkách kolem 400 metrů s teplotami mezi 18 až 23 °C. Tato technologie je pro obec Jenišovice vhodná, avšak doporučuje se vypracování studie proveditelnosti.

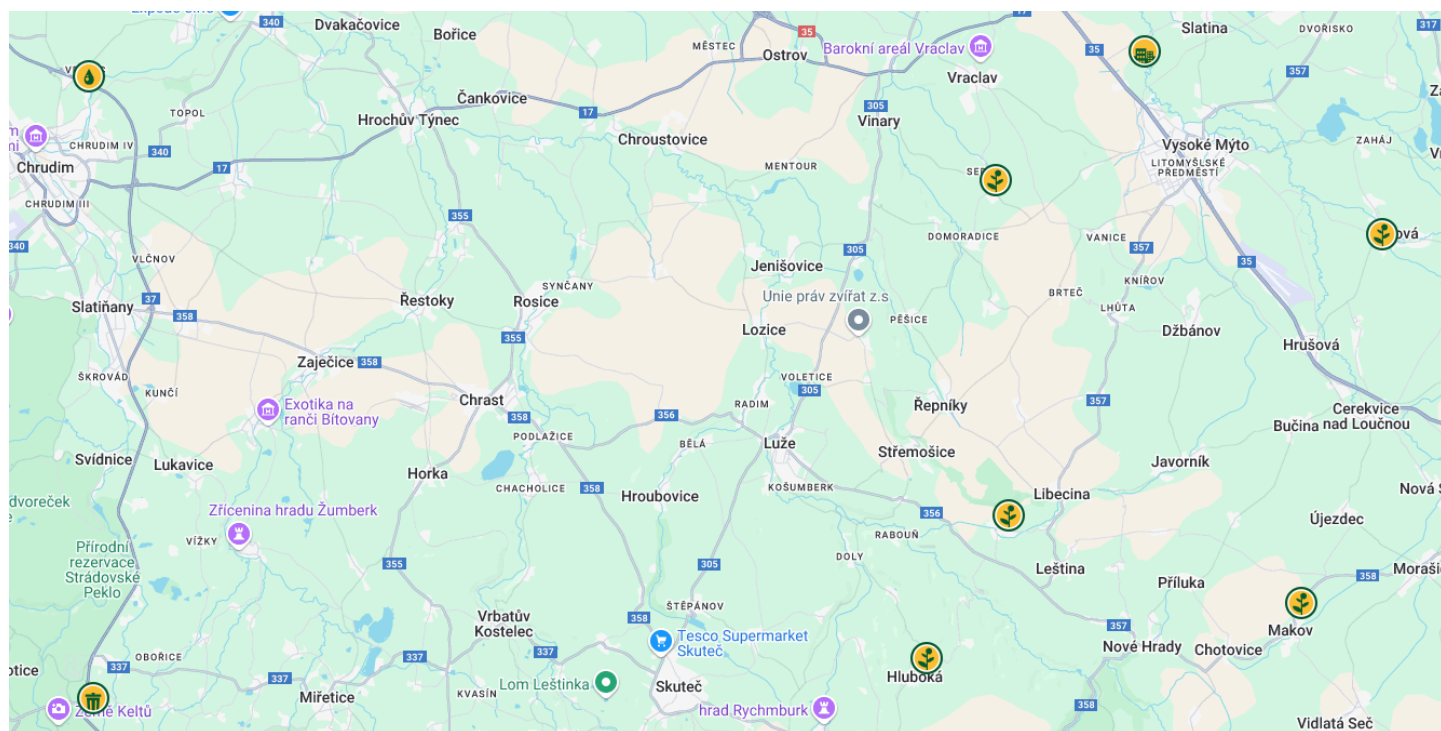
Bioenergie (biomasa)

Bioenergie, známá také jako biomasa, představuje využití organických materiálů k výrobě elektřiny, tepla nebo paliv. Tento proces zahrnuje přeměnu veškeré organické hmoty na Zemi, přičemž v energetice se termín biomasa vztahuje zejména na rostlinné materiály a odpadní produkty živočišné zemědělské výroby.

Na rozdíl od obnovitelných zdrojů energie, jako jsou vítr či slunce, je bioenergie považována za spolehlivý a stálý zdroj energie. Její zařízení mohou mít různou velikost, od domácích kotlů na dřevo či štěpku až po velké teplárny a bioplynové stanice. Podle Sčítání lidu, domů a bytů 2021 v obci Jenišovice využívá dřevo k vytápění 36 % domácností.

Jenišovice jsou zemědělskou obcí, kde převážně hospodaří okolní zemědělské společnosti. V obci je nedostatek suché biomasy, jako je dřevní odpad nebo suchý rostlinný materiál. Vlhký rostlinný odpad se shromažďuje ve velkoodběrovém kontejneru v každé místní části a dále se shromažďuje na překladišti v Zalažanech. Roční produkce tohoto odpadu je však nízká (přibližně 133 tun) a je odvážena k dalšímu zpracování na kompostárnu do Slatiny u Vysokého Mýta. V katastru obce není možné realizovat zařízení pro energetické využití biomasy.

Zemědělské bioplynové stanice v okolí obce Jenišovice

BPS odpadářská
 BPS průmyslová
 BPS zemědělská
 Skládkový bioplyn
 ČOV

Zdroj: [Česká bioplynová asociace](https://www.ceska-bioplazna.cz/)

V okolí obce funguje několik zemědělských bioplynových stanic. Nejbližší je 8 km vzdálená Bioplynová stanice Sedlec u Vraclav s instalovaným elektrickým výkonem 1050 kW a tepelným výkonem 928 kW. Další stanice se nacházejí v Doubravících, Hluboké a Makově. V areálu ČOV Vysoké Mýto je odpadářská BPS s elektrickým výkonem 400 kW, určená pro zpracování bioodpadu.

V současnosti se v obci pěstují převážně potravinářská a krmná pšenice, sladovnický a krmný ječmen, řepka olejná, kukuřice, cukrovka vojtěška a hrách. Mezi energetické plodiny patří například kukuřice, slunečnice, ozimá řepka, technické konopí či rychle rostoucí dřeviny.

Shrnutí: V obci Jenišovice jsou dobré podmínky pro pěstování energetických plodin, zejména kukuřice. Bonitní půda je však využívána výlučně k zemědělské produkci. Pokud by se situace změnila, na území obce zařízení na zpracování energetických plodin nelze realizovat. Spíše se nabízí spolupráce hospodařících zemědělců s bioplynovými stanicemi v okolních obcích.

Komunální odpad

V rámci cirkulární ekonomiky se klade důraz na několik klíčových priorit při nakládání s odpady: recyklaci, renovaci a alternativní způsoby využití, například energetické. Česká republika plánuje do roku 2030 ukončit skládkování, což znamená, že veškerý odpad bude muset být efektivně zpracován. Podle statistik Ministerstva životního prostředí ČR se ze současného objemu přibližně 6 milionů tun odpadu daří recyklovat asi třetinu. Tento podíl by se mohl zvýšit na polovinu důslednějším tříděním.

V obci se komunální a tříděný odpad sbírá kombinací dvou metod: systémem door-to-door (popelnicový svoz směsného odpadu) a pomocí velkoobjemových nádob na tříděný odpad (nádoby na tříděný odpad (zvonky) jsou umístěny ve všech místních částech na celkem 7 stanovištích, kontejner na oděvy k dalšímu použití je v Jenišovicích a Štěnci a kontejner na dále nepoužitelný textil je umístěn u hřbitova v Jenišovicích, v každé místní části je umístěn kontejner na bioodpad (v Jenišovicích 2).

Odpad produkovaný v obci je dále zpracováván podle svého charakteru. K recyklaci jsou přednostně využívány materiály jako papír, plasty, olej, textil a sklo. Kovy a elektrozařízení jsou předávány výkupnám pro další zpracování. Směsný komunální, velkoobjemový a nebezpečný odpad je odeslán buď na skládku, nebo k likvidaci prostřednictvím svozové společnosti. Bioodpad je přepravován do kompostárny ve Vysokém Mýtě, kde se zpracovává pro opětovné využití.

Přehled vyprodukovaného množství odpadu v obci Jenišovice

Druhu odpadu	Množství (tuny)
Železo a ocel	2,38
Papír a lepenka	7,24
Sklo	9,53
Oděvy	2,59
Jedlý olej a tuk	0,1572
Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	0,09
Detergenty obsahující nebezpečné látky	0,05
Plasty	10,79
Kovy	1,45
Biologicky rozložitelný odpad	133,30
Jiný biologicky nerozložitelný odpad	2,43
Směsný komunální odpad	67,60
Objemný odpad	26,33
Celkem	261,6

Zdroj: Obec - Hlášení o produkci a nakládání s odpady

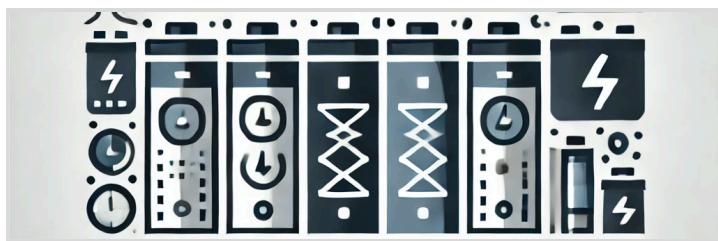
V roce 2024 obec Jenišovice vyprodukovala přibližně 261 tun odpadu, z čehož 67,6 tun tvořil směsný komunální odpad (26 % z celkového objemu odpadu, což je výrazně pod celorepublikovým průměrem 60 %).

Ročně vzniká přibližně 133 tun bioodpadu, který je následně zpracováván v kompostárně. Další, neupřesněné množství bioodpadu se zpracovává přímo v domácnostech prostřednictvím kompostování.

Energetické využití odpadu by mohlo obcím přinést nejen finanční úspory, ale také přispět k energetické soběstačnosti. Existují různé technologie pro jeho zpracování, jako je spalování, zplynování nebo pyrolýza, přičemž volba vhodného řešení závisí na kapacitě a dostupných surovinách.

Pro ekonomickou efektivitu mikrozařízení na energetické zpracování odpadu by bylo nutné, aby disponovalo kogenerační jednotkou s nominálním elektrickým výkonem alespoň 50 kW. Při standardní účinnosti a výhřevnosti odpadu 8 MJ/kg by taková jednotka potřebovala minimálně 600 tun odpadu ročně s vysokou výhřevností, především plastového odpadu. Obec Jenišovice však produkuje přibližně desetinu tohoto množství. Tento deficit by bylo možné vyrovnat pouze spoluprací s okolními obcemi. V opačném případě je vhodnější nadále snižovat celkovou produkci odpadu a zvyšovat podíl třídění, čímž se zároveň snižuje environmentální stopa.

Shrnutí: Jenišovice nemají jednoznačný potenciál k vybudování energetického zařízení na zpracování odpadu. Bioodpad je zpracováván v blízké kompostárně.

Ukládání energií

Elektrickou energii nelze přímo ukládat, avšak je možné ji přeměnit na jinou formu energie, jako je tepelná, světelná, mechanická či potenciální. Díky této transformaci lze energii využít v době, kdy je skutečně potřeba, i v případě, že není aktuálně vyráběna. Existuje několik metod akumulace energie, které mohou být v rámci místní energetické koncepce využity.

Jednou z možností je bateriové úložiště, které uchovává energii ve formě chemické a následně ji přeměňuje zpět na elektrickou. Tento systém lze efektivně využít například v kombinaci s fotovoltaickou elektrárnou (FVE) pro noční provoz budov nebo jako zdroj pro veřejné osvětlení v obci. Dalším způsobem akumulace elektrické energie je přeměna na potenciální energii, například prostřednictvím akumulačních vodních elektráren či přečerpávacích elektráren. Dalšími inovativními přístupy jsou geotermální skladování energie, tedy ukládání tepla do podzemních vrstev vody, akumulace energie do vodíku pomocí elektrolýzy či ukládání tepelné energie do hornin, například do písku.

Vzhledem k aktuálním legislativním změnám v oblasti sdílení energií doporučujeme prioritizovat sdílení energie mezi objekty v době její výroby před investicemi do akumulačních technologií, které jsou stále ve vývoji. Sdílení energie umožňuje využít ji v reálném čase, kdy je její cena nejnižší, zatímco jakýkoli proces akumulace způsobuje energetické ztráty a zvyšuje celkové náklady na využití uložené energie. Tyto ztráty se mohou pohybovat v rozmezí jednotek až desítek procent, přičemž u některých technologií mohou být náklady na uloženou energii dokonce několikanásobně vyšší než původní cena vyrobené elektřiny.

Shrnutí: Bateriová úložiště mohou být vhodným řešením pro vyrovnání krátkodobých výkyvů mezi výrobou a spotřebou, avšak jejich širší systémové využití by mělo být pečlivě zváženo a porovnáno s možností sdílení energie, které může být ekonomicky i provozně efektivnější. Doporučujeme instalace bateriového úložiště u plánovaných FVE na obecních budovách.

Aktuálně používané zdroje energie

V roce 2024 dosáhla celková spotřeba elektrické energie v obci 1634 MWh, což představuje 5882,4 GJ za rok.

Seznam příjemců podpory z programu Nová zelená úsporám a NZUL z obce Jenišovice

Příjemce	Program	Aktivita	Podpora (Kč)	Rok
1	NZU14+	Snížování energetické náročnosti (realizace dílčích opatření)	192 420	2020
2	NZU14+	Fotovoltaický systém s akumulací elektrické energie a celkovým využitelným ziskem $\geq 4\,000$ kWh/rok	155 000	2021
3	NZU14+	Instalace solárního termického systému pro přípravu TV	40 000	2021
4	NZU21+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie	159 500	2022
5	NZU21+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie	205 000	2024
6	NZU21+	Tepelné čerpadlo pro teplovodní systém vytápění s přípravou teplé vody	100 000	2023
7	NZU21+	Tepelné čerpadlo pro teplovodní systém vytápění	80 000	2023
8	NZU21+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie, Instalace dobíjecí stanice	245 000	2023
9	NZU21+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie, Instalace dobíjecí stanice	245 000	2024
10	NZU21+	Dílčí zateplení - Zateplení pouze vybraných dílčích konstrukcí	185 414	2023
11	NZU21+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie	205 000	2023
12	NZU23+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie	200 000	2023
13	NZU23+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie	200 000	2024
14	NZU23+	Fotovoltaické systémy pro výrobu el. energie, Instalace dobíjecí stanice	225 000	2024
15	NZU23+	Solární fotovoltaický ohřev vody	15 279	2024
16	NZUL	Zateplení rodinného domu	150 000	2023
17	NZUL	Zateplení rodinného domu	84 000	2023
18	NZUL	Zateplení rodinného domu	50 000	2023
19	NZUL	Zateplení rodinného domu	18 000	2023
20	NZUL	Obnovitelné zdroje energie - Solární fotovoltaický ohřev vody včetně nového zásobníkového ohřívače	90 000	2023
21	NZUL	Obnovitelné zdroje energie - Solární fotovoltaický ohřev vody včetně nového zásobníkového ohřívače	90 000	2024

Zdroj: MŽP, 2025/2

Mezi lety 2020 a 2024 využilo program Nová zelená úsporám pro rodinné domy celkem 15 obyvatelé obce, kteří získali podporu v celkové výši 2 452 tis. Kč. Dotace byly využity na dílčí zateplení (2), tepelná čerpadla (2) a v největší míře na pořízení fotovoltaických elektráren (9 instalací o celkovém výkonu 77,94 kWp a baterie o celkové kapacitě 90,61 kWh).

Z programu Nová zelená úsporám Light, určeného pro seniory a domácnosti s nižšími příjmy, požádalo k únoru 2025 o podporu 6 obyvatel. Celkově jim bylo vyplaceno 940 tisíc Kč, z toho čtyřikrát na zateplení/výměnu oken a dvakrát na fotovoltaický ohřev vody.

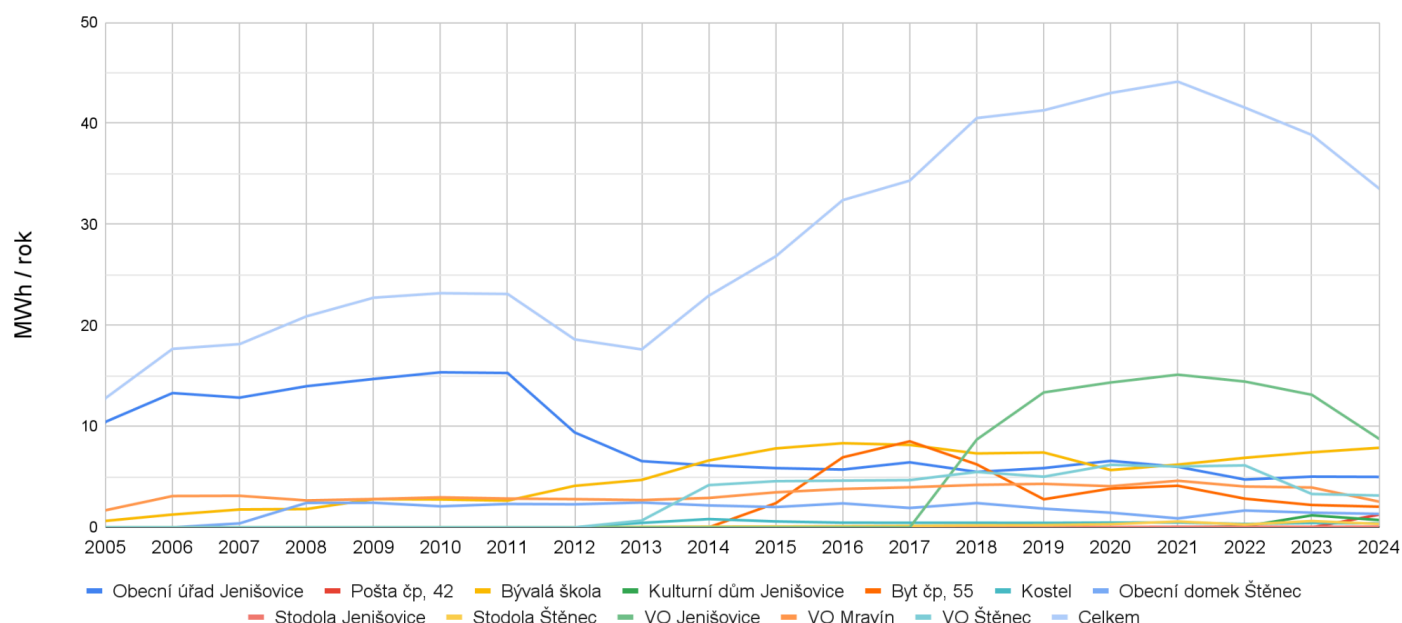
Podle Energetického regulačního úřadu (ERÚ) jsou na území obce vydány 3 licence, dvě pro FVE elektrárny instalovaném výkonu 35kWp a jedna pro MVE o instalovaném výkonu 26kW. Nenachází se zde tedy žádný významný zdroj energie.

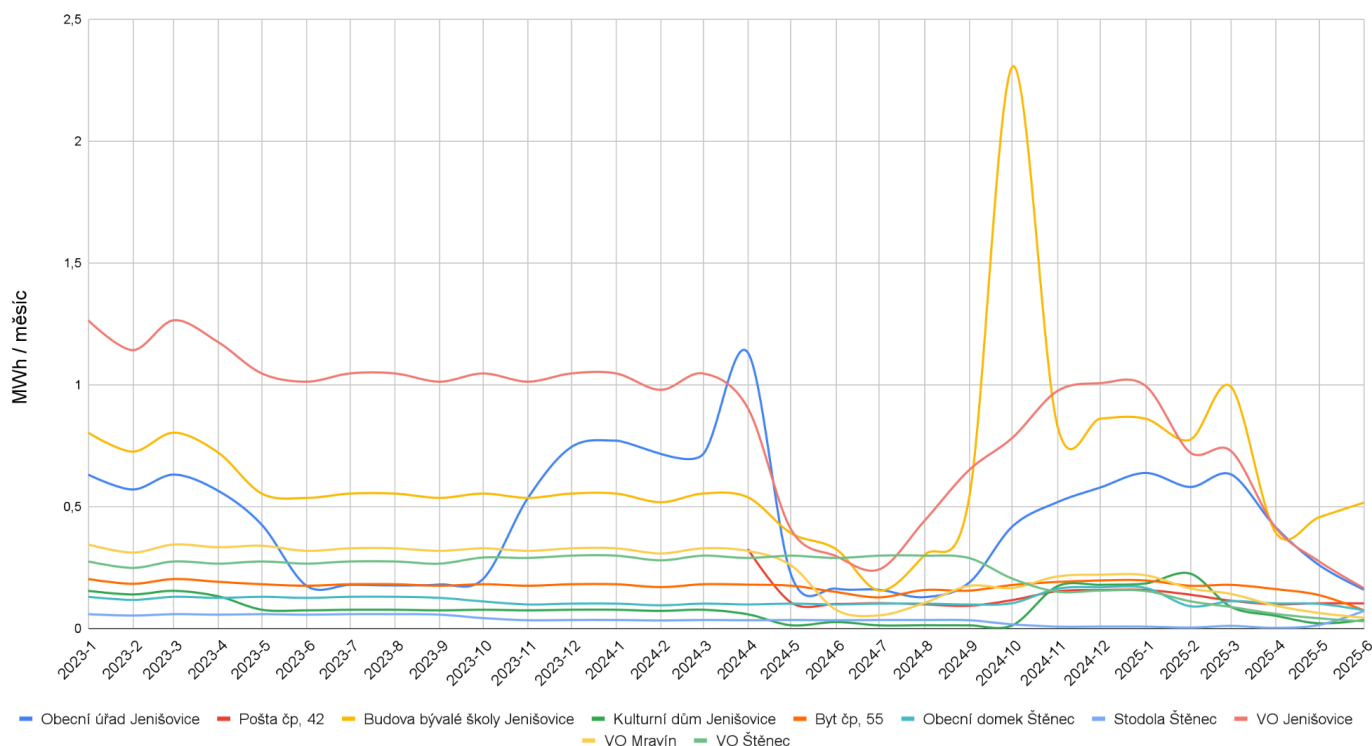
Roční spotřeby energie obecních budov

Obec Jenišovice od konce roku 2022 sleduje měsíční stavy elektroměrů a plynoměrů na svých budovách. Pro starší data jsme použili údaje z ČEZ distribuce (pro většinu odběrných míst máme data od roku 2018, pro část OM jsou zobrazena data již od roku 2005). Dle grafu níže je vidět poměrně stabilní hodnota spotřeby v průběhu minulých let, kolem 40 MWh ročně. Poloviční podíl na spotřebě má veřejné osvětlení (15MWh/rok, před výměnou VO za úsporná LED svítidla dosahovala spotřeba 25MWh/rok). Dalšími místy s velkou spotřebou jsou budova obecního úřadu (6MWh/rok, budova bývalé školy (7,5MWh/rok) a budova KD s hospodou. Ostatní odběrná místa mají velmi malou roční spotřebu a pouze malou část faktury za elektřinu tvoří skutečná spotřeba.

Roční vývoj spotřeby elektřiny obecních budov a veřejného osvětlení, 2005–2024

Měsíční vývoj spotřeby elektřiny obecních budov a veřejného osvětlení, 2023–2025

Shrnutí: Jenišovice sledují měsíční spotřebu elektrické energie a zemního plynu svých budov a veřejného osvětlení od konce roku 2022. V tomto doporučujeme pokračovat a výsledky dále analyzovat v rámci realizace energetického managementu. Efektivní by bylo spojit odběrná místa v jednotlivých budovách do jednoho a nahradit je vlastním podružným měřením.

Návrhová část

Současná evropská a česká energetika prochází rychlou transformací opřenou o nastavení trhu a zejména o systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS). Na to navazují čtyři hlavní doporučení pro další rozvoj české energetiky

1. Rozvoj větrných a solárních elektráren
2. Rozvoj flexibility, akumulace a sítí
3. Rozvoj říditelných zdrojů elektřiny
4. Dočasné udržení části uhelné energetiky

Menších obcí se týkají hlavně první tři. V koncepci je zohledněna především velikost populace, hustota osídlení, infrastruktura, dostupné zdroje a energetické potřeby. Přestože jsou Jenišovice menší obec do 500 obyvatel a mají nižší hustotu osídlení a menší energetické potřeby, je zde význam efektivního využití zdrojů naopak vyšší a je vhodné posilovat lokální zdroje energie, jako je dřevo nebo domácí solární panely především formou individuálních iniciativ, jako jsou malé solární systémy nebo větrné turbíny u jednotlivých domů. Hodně proto závisí na osvětě, jak obce, tak dalších místních aktérů (MAS, svazky obcí, Enerkom SKCH), a hlavně na osobním přístupu jednotlivých obyvatel. Investice do zateplování budov a moderních technologií jsou zatím stále podporovány státními dotacemi a je vhodné je cíleně využívat, aby bylo možné

snáze navázat např. kolektivními projekty (komunální/komunitní energetika), jež jsou méně časté právě kvůli omezeným finančním možnostem.

Příznivou zprávou je i schválení novely Lex OZE III díky které je zajištěn legislativní rámec pro akumulaci, agregaci a flexibilitu a tím otevírá prostor pro investice do bateriových úložišť a chytrého řízení spotřeby energie.

Energetická optimalizace objektů ve vlastnictví obce

Obec Jenišovice je na svém území majitelem 10 nemovitostí. Pro účely energetické koncepce byly podrobeny detailní analýze z hlediska energetické náročnosti a dalších technických souvislostí následující z nich (budova OÚ, budova KD s pohostinstvím a budova bývalé školy). Všechny tyto nemovitosti slouží jako objekty občanské vybavenosti.

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty ročních spotřeb jednotlivých budov. U každé budovy je pak zjednodušeným výpočtem stanovena klasifikační třída energetické náročnosti (volně vycházející z výpočtu energetické náročnosti budovy), přičemž klasifikační třída je dána podílem měrné spotřeby a energeticky vztahné plochy. U každé z budov jsou následně identifikována opatření vedoucí k optimalizaci spotřeby energií.

Energetická specifikace budov vlastněných obcí Jenišovice a veřejného osvětlení v obci

Budova / VO	Adresa	Elektřina				Plyn	
		Distr. sazba	Jistič	Spotřeba 2023	Spotřeba 2024	Spotřeba 2023	Spotřeba 2024
				MWh	MWh	MWh	MWh
Obecní úřad Jenišovice	Jenišovice 42, 538 64 Jenišovice	C25D	3x40 A	VT 1,812 NT 3,211	VT 1,739 NT 3,258	7,4	12,6
Pošta čp, 42		C25D	3x21 A	-	VT 0,827 NT 0,432	-	-
Budova bývalé školy Jenišovice	Jenišovice 63, 538 64 Jenišovice	C25D	3x40 A	VT 4,342 NT 3,094	VT 5,054 NT 2,823	28,8	36,6
Kulturní dům Jenišovice	Jenišovice 55, 538 64 Jenišovice	C02D	3x25 A	VT 1,192	VT 0,732	28,4	24,3
Byt čp, 55		C25D	3x25 A	VT 1,608 NT 0,61	VT 1,436 NT 0,613	16,3	16,6
Hospoda čp, 55		C25D	3x25 A	VT 2,372 NT 2,372	VT 2,045 NT 2,047	-	-
Kabiny TJ Sokol Jenišovice	St,p, 112/1 k,ú, Jenišovice	C25D	3x60 A	VT 2,238 NT 2,241	VT 2,775 NT 2,776	-	-
Kostel	Jenišovice 2, 538 64 Jenišovice	C02D	3x16 A	VT 0,443	VT 0,397	-	-
Obecní domek Štěnec	Štěnec 30, 538 54 Jenišovice	C25D	3x16 A	VT 0,719 NT 0,74	VT 0,634 NT 0,706	-	-
Obecní domek Zalažany	Zalažany 3308 Jenišovice	C02D	3x20 A	VT 0,012	VT 0,013	-	-
Stodola Jenišovice	St,p, 31/2 k,ú, Jenišovice	C01D	3x25 A	VT 0,063	VT 0,069	-	-
Stodola Štěnec	Štěnec Parc.č. 26/2	C01D	3x25 A	VT 0,632	VT 0,345	-	-
VO Jenišovice	Jenišovice Parc.č. 112/1	C62D	3x25 A	VT 14,8	VT 9,9	-	-
VO Mravín	Mravín Parc.č. 509/1	C62D	1x25 A	VT 4	VT 2,5	-	-
VO Štěnec	Štěnec 0, 538 54 Jenišovice	C62D	3x16 A	VT 4,1	VT 2,4	-	-

Seznam vstupních podkladů

Při přípravě a zpracování karet budov byly použity tyto podklady:

- – pasportizace objektu (03/2025)
- – původní PD
- – orientační náklady jsou se opírají o aktuální ceny materiálů a běžné způsoby instalací
- – ČSN 73 0540-1:2005 Tepelná ochrana budov – Část 1: Terminologie
- – ČSN 73 0540-2:2011 Tepelná ochrana budov – Část 2: Požadavky
- – ČSN 73 0540-3:2005 Tepelná ochrana budov – Část 3: Návrhové hodnoty veličin
- – ČSN 73 0540-4:2005 Tepelná ochrana budov – Část 4: Výpočtové metody
- – Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov s použitím okrajových podmínek podle TNI 73 0331-1
- – ČSN EN ISO 6946:2020 Stavební prvky a stavební konstrukce – Tepelný odpor a součinitel prostupu tepla – Výpočtové metody

Budova obecního úřadu Jenišovice - č.p. 42

Parametry budovy	
Obec	Jenišovice [571563]
Ulice	-
Číslo popisné	42
Katastrální území	Jenišovice u Chrudimi [658448]
Parcela	st. 82
Účel	občanská vybavenost (OÚ, pošta, byt)
Rok výstavby	1936
Počet podlaží	3
Energ. vztažná plocha (m ²)	295,7
Energetická náročnost budovy / obálky budovy	A - B - C - D - E - F - G (2017)
Zátěž / využití budovy (dny/týden)	5-7
Provozní doba (hod/den)	6-8
Počet uživatelů	5-10

Prostory obecního úřadu jsou využívány v pracovní dny a v úřední dny Po a ST od 8:00 - 11:00 a od 12:00 - 16:00 hod. Prostory pošty jsou pravidelně využívány v pracovní dny od PO - Pá v rozsahu 3 hod/den. Prostor bytu je trvale využíván.

Tabulka charakteristických konstrukcí budovy					
Konstrukce	Popis	Dodatečné opatření	Součinitel prostupu tepla U - stávající stav	Součinitel prostupu tepla Un - požadavek	Splnění požadavku
obvodové zdivo	cihelné tl. 300 – 450 mm	ne	1,37 - 1,5	0,30	ne
okna	plastová - dvojsklo	ano	1,5	1,5	ano
dveře	plastové - dvojsklo	ano	1,7	1,7	ano
podlaha na zemině	betonová mazanina	ne	3,03	0,45	ne
podlaha nad suterénem	betonová mazanina	ne	1,22	0,6	ne
strop pod nevytápěnou půdou	trámový	ne	1,376	0,3	ne
střecha				0,16	

Údaje o součinitelích prostupu tepla jsou převzaty z platného PENB (2017).

V budově se nachází v přízemí kancelář obecního úřadu, pošta a v patře byt a dále půdní úložné prostory.

Vytápění: Objekt je vytápěn plynovým kotlem Buderus o výkonu 14 kW bez ohřevu teplé vody a elektrickými akumulacími kamny o výkonu 5,0 kW. A Tepelná ztráta objektu odhadnuta na 20 kW. Vytápění objektu je nepřetržité s nočním útlumem.

Příprava teplé vody: Ohřev teplé vody je zajištěna v elektrickém bojleru OKCE 100 o objemu 97 litrů a v bojleru TO10N o objemu 10 litrů a pro umyvadlo v průtokovém ohřivači ETA o výkonu 2,0 kW.

Osvětlení: Hlavní prostory OU jsou osvětleny svítidly s žárovkami a zářivkami a ostatní místnosti jsou osvětleny klasickými žárovkami.

Chlazení: V objektu není chlazení instalováno.

Spotřebiče: V kanceláři je standardně užívána výpočetní technika, lednice a varná konvice. V bytě jsou používány standardní domácí spotřebiče (TV, pračka, lednička, žehlička, varná konvice....)

Energetická náročnost budovy: Dle platného PENB pro budovu je energetická náročnost budovy v kategorii G.

Tepelná ztráta budovy: Tepelná ztráta objektu odhadnuta na 20 kW. Příčinou vyšší tepelné ztráty je především absence zateplení obvodových stěn, stropu pod nevytápěnou půdou, podlahy k nevytápěnému suterénu a podlahových konstrukcí budovy k zemině.

Úsporná opatření

Na stavební úpravy tohoto objektu v současnosti není vypracována žádná studie ani projektová dokumentace.

Navržená opatření jsou seřazena chronologicky od opatření na obálce budovy přes výměnu zdrojů a instalaci obnovitelných zdrojů energie.

1) Výměna neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení).

2) Optimalizace vnitřní požadované teploty vytápění. Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %. V koordinaci s tímto opatřením doporučujeme instalaci teploměru se záznamem hodnot pro ověření skutečné teploty a zpětné ověření úspor na vytápění.

3) Nevyhovující konstrukcí dle ČSN 730540 jsou konstrukce obvodových stěn, stropu pod nevytápěnou půdou a podlahy na zemině. Tloušťku izolací doporučujeme na hranici doporučených hodnot součinitelů prostupu tepla jednotlivých konstrukcí.

Doporučená izolace pro zateplení obvodových stěn je polystyren EPS 70F S tloušťky 200 mm. Zateplením obvodových stěn by došlo cca 30 - 35% snížení spotřeby tepla na vytápění. Orientační náklady na opatření – cca 0,7 mil. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 15 let.

Doporučená izolace pro zateplení stropu pod nevytápěnou půdou je polystyren EPS 70F S tloušťky 300 mm. Zateplením stropu by došlo cca 15 - 18% snížení spotřeby tepla na vytápění. Orientační náklady na opatření – cca 300 tis. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 10 let.

Doporučená izolace pro zateplení podlahy nad nevytápěným suterénem je polystyren EPS 70F tloušťky 120 mm. Zateplením podlahy by došlo cca 5 - 8% snížení spotřeby tepla na vytápění. Orientační náklady na opatření – cca 150 tis. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 10 let.

Zateplením uvedených konstrukcí lze dosáhnout celkové úspory kolem 65 - 70% a tím snížit třídu energetické náročnosti na kategorii E.

Doporučená izolace pro zateplení podlahy na zemině je polystyren EPS 70F tloušťky 140 mm. Zateplením podlahy by došlo cca 10 - 15 % snížení spotřeby tepla na vytápění. Orientační náklady na opatření – cca 600 tis. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 20 let.

4) Instalace zdroje vytápění na obnovitelné zdroje

Jednou možností energetických úspor je instalace centrálního zdroje vytápění s palivem na pelety či štěpku. Provoz však vyžaduje častější obsluhu a manipulaci s palivem. Orientační doba návratnosti se bude pohybovat okolo 7-9 let.

5) Instalace tepelného čerpadla

Výhodou instalace tepelného čerpadla je, že se dá využít i v létě na chlazení objektu a může využívat vyrobenou energii z FVE. Nahradí vytápění neobnovitelným zdrojem energie – elektrickými přímotopy. Nevýhodou je vysoká pořizovací cena. Orientační doba návratnosti se bude pohybovat okolo 12-15 let. Výhodou komplexní energetické revitalizace budovy také je, že dotační tituly na energetiku zvýhodňují právě komplexní projekty a výše dotace se mj. odvíjí od celkové úspory energie dosažené revitalizací. Orientační náklady na opatření – cca 800 tis. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 15 let.

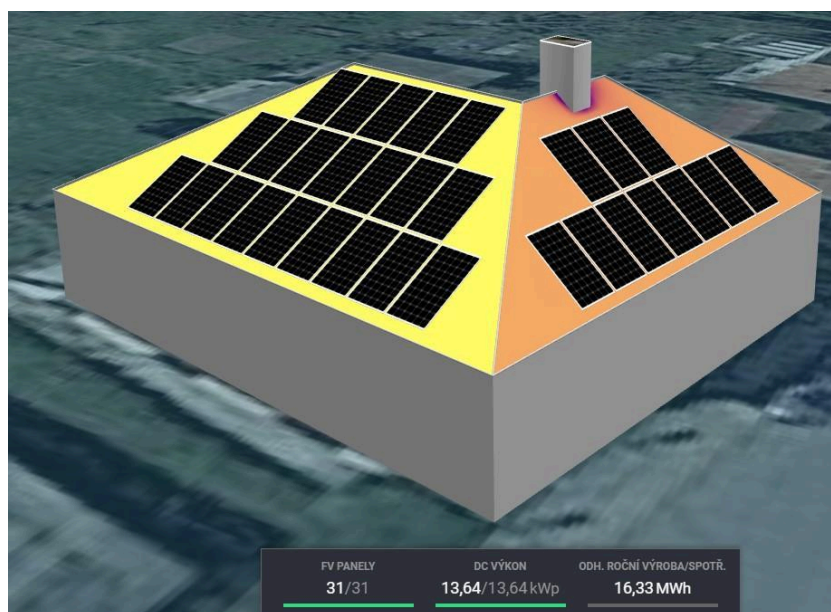
6) Instalace FVE

K instalaci FVE lze přistoupit z několika hledisek. První možností je návrh FVE řešit pro pokrytí vlastní spotřeby budovy s ohledem na provozní využití budovy, což představuje FVE o instalovaném výkonu cca 6kWp a baterii 10kWh. Druhou možností je využití maximální efektivní plochy střechy s možností sdílení jak v rámci vlastních objektů, tak v rámci komunitní energetiky. Na maximální ploše V, J strany střechy je navržena FVE o výkonu cca 13 kWp (31 ks panelů o výkonu 450 Wp), která by vyrobila za rok cca 16 MWh/rok. V letních měsících, kdy vyrobí více energie je možné energii sdílet, využít pro chlazení budovy, případně i nabíječky elektromobilů a elektrokol. Orientační náklady na opatření – cca 0,5 mil. Kč. Doba návratnosti takového opatření bude cca 10 let.

Zhodnocení potenciálu instalace fotovoltaické elektrárny na budově

Vhodný vnitřní prostor	Ano
Technický stav umožňuje instalaci	Ano
Orientace střechy - vhodné umístění	V, J
Zastínění	Ne
Vyžadována rekonstrukce střechy	Ano
Posouzení statika	Ano - nutné
Památkově chráněná budova	Ne
Možná rezervace příkonu	Nutno podat žádost o připojení
Nutná úprava odběrného místa	Ano
Doporučení	Zvážit možnosti sdílení

Potenciál FVE na OÚ

Doporučená opatření:

- 1) Výměna neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení, z hlediska spotřeby nerelevantní).
- 2) Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %.
- 3) Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem
- 4) FVE lze doporučit jak pro samospotřebu, tak pro sdílení elektřiny po obci (dle velikosti FVE), či v rámci komunitní energetiky.
- 5) Sloučení odběrných míst (OÚ, pošta a byt).

Budova bývalé školy - č.p. 63

Parametry budovy	
Obec	Jenišovice [571563]
Ulice	-
Číslo popisné	63
Katastrální území	Jenišovice u Chrudimi [658448]
Parcela	st. 84
Účel	občanská vybavenost (bývalá škola - volnočasové aktivity, SDH)
Rok výstavby	odhad 1950
Počet podlaží	2
Energ. vztažná plocha (m ²)	cca 925
Energetická náročnost budovy / obálky budovy	A - B - C - D - E - F - G (není zpracován)
Zátěž / využití budovy (dny/týden)	2-3
Provozní doba (hod/den)	2-4
Počet uživatelů	5-10

Prostory budovy bývalé školy jsou využívány dle individuálních potřeb místních aktérů, ale lze konstatovat, že víkendový provoz je téměř celoročně obsazen díky pronájmu na soukromé akce obyvatel.

Tabulka charakteristických konstrukcí budovy					
Konstrukce	Popis	Dodatečné opatření	Součinitel prostupu tepla U - stávající stav	Součinitel prostupu tepla Un - požadavek	Splnění požadavku
obvodové zdivo	cihelné tl. 450-600 mm / bloky 400 mm	ne	1,30 - 1,5 / 0,38	0,30	ne
okna	plastová - dvojsklo	ano	1,4	1,5	ano
dveře	plastové - dvojsklo	ano	2,4	1,7	ne
podlaha na zemině	betonová mazanina	ne	3,00	0,45	ne
podlaha nad suterénem				0,60	
strop pod nevytápěnou půdou	trámový / hurdiskový	ne	1,2 / 0,7	0,30	ne
střecha	plochá - hurdiskový strop se škvárovým násypem	ne	0,8	0,16	ne

Údaje o součinitelích prostupu tepla jsou použity dle odborného odhadu dle stavu a stáří konstrukce.

V budově se nachází v přízemí klubovna, prostory jednotky JSDH včetně sociálních zařízení, v patře prostory pro volnočasové aktivity.

Vytápění: Objekt je vytápěn dvojicí plynových kondenzačních kotlů Buderus GB112 - 43 o výkonu 2×39 kW bez ohřevu teplé vody. Tepelná ztráta objektu dle projektu vytápění 72 kW. Vytápění objektu je provozováno v útlumovém režimu na cca 16°C a pouze v době využití se zvyšuje teplota cca na 20 °C..

Příprava teplé vody: Ohřev teplé vody je zajištěna v elektrickém bojleru OKCE 160 o objemu 147 litrů.

Osvětlení: Hlavní prostory jsou osvětleny zářivkovými svítlidly ostatní místnosti jsou osvětleny klasickými žárovkami.

Chlazení: V objektu není chlazení instalováno.

Spotřebiče: V objektu se používají standardní domácí spotřebiče a výpočetní technika. Větším spotřebičem je keramická pec, která je využívána pouze několikrát za rok.

Energetická náročnost budovy: Platný PENB pro budovu není zpracován, odhadem G.

Tepelná ztráta budovy: Tepelná ztráta objektu dle projektu vytápění 72 kW. Příčinou vyšší tepelné ztráty je především absence zateplení obvodových stěn, střechy, stropu pod nevytápěnou půdou a podlahových

konstrukcí budovy k zemině.

Úsporná opatření

Na stavební úpravy tohoto objektu v současnosti není vypracována žádná studie ani projektová dokumentace.

Navržená opatření jsou seřazena chronologicky od opatření na obálce budovy přes výměnu zdrojů a instalaci obnovitelných zdrojů energie.

1) Výměna neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení).

2) Nevyhovující konstrukcí dle ČSN 730540 jsou konstrukce obvodových stěn, stropu pod nevytápěnou půdou a podlahy na zemině. Tloušťku izolací doporučujeme na hranici doporučených hodnot součinitelů prostupu tepla jednotlivých konstrukcí.

Doporučená izolace pro zateplení obvodových stěn je polystyren EPS 70F S tloušťky 200 mm. Zateplením obvodových stěn by došlo cca 30 - 35% snížení spotřeby tepla na vytápění.

Doporučená izolace pro zateplení střechy a stropu pod nevytápěnou půdou je polystyren EPS 70F S tloušťky 300 mm. Zateplením stropu by došlo cca 20 - 25% snížení spotřeby tepla na vytápění.

Doporučená izolace pro zateplení podlahy na zemině je polystyren EPS 150S tloušťky 140 mm. Zateplením podlahy by došlo cca 10-15% snížení spotřeby tepla na vytápění.

Zateplením uvedených konstrukcí lze dosáhnout celkové úspory kolem 65 - 75% a tím snížit třídu energetické náročnosti na kategorii C.

3) Instalace FVE

K instalaci FVE lze přistoupit z několika hledisek. První možností je návrh FVE řešit pro pokrytí vlastní spotřeby budovy s ohledem na provozní využití budovy, což představuje FVE o instalovaném výkonu cca 7kWp a baterii 9kWh. Druhou možností je využití maximální efektivní plochy střechy s možností sdílení jak v rámci vlastních objektů, tak v rámci komunitní energetiky. Na maximální ploše V, J, Z strany střechy je navržena FVE o výkonu cca 36 kWp, která by vyrobila za rok cca 40 MWh/rok. V letních měsících, kdy vyrobí více energie je možné energii sdílet, využít pro chlazení budovy, případně i nabíječky elektromobilů a elektrokol.

Zhodnocení potenciálu instalace fotovoltaické elektrárny na budově

Vhodný vnitřní prostor	Ano
Technický stav umožňuje instalaci	Ano
Orientace střechy - vhodné umístění	V, J, Z
Zastínění	částečně
Vyžadována rekonstrukce střechy	Ano
Posouzení statika	Ano - nutné
Památkově chráněná budova	Ne
Možná rezervace příkonu	Nutno podat žádost o připojení
Nutná úprava odběrného místa	Ano
Doporučení	Zvážit možnosti sdílení

Potenciál FVE na bývalé škole:

Doporučená opatření:

- 1) Vzhledem k míře využití budovy je velmi vhodné uvažovat o změně způsobu jejího využití -zde pro posílení komunitního života a spolkovou činnost. Veškerá další opatření se budou řídit podmínkami nastavení tzn."renovačních pasů", které mají být upřesněny teprve koncem roku 2025. Renovační pas je jednoduché zmapování stavu budovy a návrh její postupné renovace do vysokého energetického standardu v souladu s aktuálně připravovanými dotacemi.
- 2) Výměna neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení, z hlediska spotřeby nerelevantní).
- 3) Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %.
- 4) Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem.
- 5) FVE lze doporučit jak pro samospotřebu, tak pro sdílení elektřiny po obci (dle velikosti FVE), či v rámci komunitní energetiky.

Kulturní dům Jenišovice - č.p. 55

Parametry budovy	
Obec	Jenišovice [571563]
Ulice	-
Číslo popisné	55
Katastrální území	Jenišovice u Chrudimi [658448]
Parcela	st. 18/1
Účel	občanská vybavenost (Kulturní dům, prodejna)
Rok výstavby	1973 (kolaudační řízení - 03.12.)
Počet podlaží	2
Energ. vztažná plocha (m2)	cca 925
Energetická náročnost budovy / obálky budovy	A - B - C - D - E - F - G (není zpracován)
Zátěž / využití budovy (dny/měsíc)	0-1
Provozní doba (hod)	2-4
Počet uživatelů	50-80

Objekt KD je využíván pouze částečně, a proto se jakákoliv investice do energetických úspor jeví v krátkodobém horizontu neefektivní. Řešením mohou být další způsoby využití. Prostory pohostinství jsou využívány denně kromě pondělí v rozsahu přibližně 4 hodiny denně. Prostor bytu je trvale využíván. Sál je využíván příležitostně.

Tabulka charakteristických konstrukcí budovy					
Konstrukce	Popis	Dodatečné opatření	Součinitel prostupu tepla U - stávající stav	Součinitel prostupu tepla Un - požadavek	Splnění požadavku
obvodové zdivo	cihelné tl. 375 – 450 mm	ne	0,8	0,30	ne
okna	plastová - dvojsklo	ano	1,5	1,5	ano
dveře	plastové - dvojsklo	ano	1,7	1,7	ano
podlaha na zemině	betonová mazanina	ne	0,9	0,45	ne
strop	hurdiskový	ne	0,7	0,24	ne
střecha				0,16	

Údaje o součinitelích prostupu tepla jsou použity dle odborného odhadu dle stavu a stáří konstrukce.

V budově se nachází v přízemí prodejna se sklady a společenský sál se sociálními zařízeními. V patře pak ochoz k sálu, sociální zařízení a byt.

Vytápění: Objekt je vytápěn plynovým kotlem o výkonu 50 kW bez ohřevu teplé vody. Sál je dotápěn plynovou teplovzdušnou jednotkou IMMERGAS. Byt je vytápěn samostatným kotlem. Tepelná ztráta objektu odhadnuta na 85 kW. Vytápění objektu je s trvalým útlumem, pouze bytová jednotka je vytápěna trvale s nočním útlumem..

Příprava teplé vody: Ohřev teplé vody je zajištěn v elektrických zásobníkových o objemu 5-20 litrů a průtokových ohřivačích vody, celkem 4 ks.

Osvětlení: Hlavní prostory KD jsou osvětleny zářivkovými a žárovkovými svítidly.

Chlazení: V objektu není chlazení instalováno.

Spotřebiče: V bytě se používají standardní domácí spotřebiče.

Energetická náročnost budovy: Platný PENB pro budovu není zpracován, odhadem F-G.

Tepelná ztráta budovy: Tepelná ztráta objektu odhadnuta na 85 kW. Příčinou vyšší tepelné ztráty je především absence zateplení obvodových stěn, stropu, střechy a podlahových konstrukcí budovy k zemině.

Navržená opatření

Na stavební úpravy tohoto objektu v současnosti není vypracována žádná studie ani projektová dokumentace. V plánu obce je rekonstrukce prostor prodejny pro zvýšení využití prostor.

Navržená opatření jsou seřazena chronologicky od opatření na obálce budovy přes výměnu zdrojů a instalaci obnovitelných zdrojů energie.

1) Výměna zbývajících neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení / rekonstrukce vnitřních prostor).

2) Optimalizace vnitřní požadované teploty vytápění. Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %. V koordinaci s tímto opatřením doporučujeme instalaci teploměru se

záznamem hodnot pro ověření skutečné teploty a zpětné ověření úspor na vytápění zejména prostor s útlumem.

3) Nevýhovující konstrukcí dle ČSN 730540 jsou konstrukce obvodových stěn, stropu a střechy, podlahy na zemině.

Doporučená izolace pro zateplení obvodových stěn je polystyren EPS 70F S tloušťky 200 mm. Zateplením obvodových stěn by došlo cca 30-35% snížení spotřeby na vytápění.

Doporučená izolace pro zateplení stropu pod nevytápěnou půdou je polystyren EPS 70F S tloušťky 300 mm. Zateplením stropu by došlo cca 15 - 18% snížení spotřeby tepla na vytápění.

Doporučená izolace pro zateplení podlah je polystyren EPS 150 S tloušťky 140 mm. Zateplením podlah by došlo cca 10-15% snížení spotřeby na vytápění.

Doporučená výměna původních výplní otvorů za nová plastová zasklená izolačním trojsklem se součinitelem tepelné vodivosti skla $U_g=0,5 \text{ W/m}^2\text{K}$ a s celkovou hodnotou součinitele prostupu výplně pro okna max. $U_w = 0,68 \text{ W/m}^2\text{K}$ a dveře max. $U_d = 0,9 \text{ W/m}^2\text{K}$. Výměnou výplní otvorů by došlo cca 8 - 12% snížení spotřeby tepla na vytápění.

Zateplením uvedených konstrukcí lze dosáhnout celkové úspory kolem 60 - 70% a tím snížit třídu energetické náročnosti na kategorii C.

4) Instalace zdroje vytápění na obnovitelné zdroje

Jednou možností energetických úspor je instalace centrálního zdroje vytápění s palivem na pelety či štěpku. Provoz však vyžaduje častější obsluhu a manipulaci s palivem. Orientační doba návratnosti se bude pohybovat okolo 7-9 let.

5) Instalace tepelného čerpadla

Výhodou instalace tepelného čerpadla je, že se dá využít i v létě na chlazení objektu a může využívat vyrobenou energii z FVE. Nahradí vytápění neobnovitelným zdrojem energie – elektrickými přímotopy. Nevýhodou je vysoká pořizovací cena. Orientační doba návratnosti se bude pohybovat okolo 12-15 let. Výhodou komplexní energetické revitalizace budovy také je, že dotační tituly na energetiku zvýhodňují právě komplexní projekty a výše dotace se mj. odvíjí od celkové úspory energie dosažené revitalizací. Bez provedení zateplení pláště však tento zdroj tepla nelze doporučit.

6) Instalace FVE

K instalaci FVE lze přistoupit z několika hledisek. První možností je návrh FVE řešit pro pokrytí vlastní spotřeby budovy s ohledem na provozní využití budovy, což představuje FVE o instalovaném výkonu cca 4kWp a baterii 7kWh. Druhou možností je využití maximální efektivní plochy střechy s možností sdílení jak v rámci vlastních objektů, tak v rámci komunitní energetiky. Na maximální ploše V, J strany střechy je navržena FVE o výkonu cca 42 kWp, která by vyrobila za rok cca 48 MWh/rok. V letních měsících, kdy vyrobí více energie je možné energii sdílet, využít pro chlazení budovy, případně i nabíječky elektromobilů a elektrokol.

Zhodnocení potenciálu instalace fotovoltaické elektrárny na budově

Vhodný vnitřní prostor	Ano
Technický stav umožňuje instalaci	Ano
Orientace střechy - vhodné umístění	V, J
Zastínění	Ne

Vyžadována rekonstrukce střechy	NE
Posouzení statika	Ano - nutné
Památkově chráněná budova	Ne
Možná rezervace příkonu	Nutno podat žádost o připojení
Nutná úprava odběrného místa	Ano
Doporučení	Zvážit možnosti sdílení

Potenciál FVE na OÚ

Doporučená opatření:

- 1) Vzhledem k míře využití budovy je i zde vhodné uvažovat o změně způsobu jejího využití - např. rekonstrukce na byty pro seniory, krizový byt apod. Veškerá další opatření se budou řídit podmínkami nastavení tzn."renovačních pasů", které mají být upřesněny teprve koncem roku 2025. Renovační pas je jednoduché zmapování stavu budovy a návrh její postupné renovace do vysokého energetického standardu v souladu s aktuálně připravovanými dotacemi.
- 2) Výměna neúsporných svítidel za úsporná LED svítidla (v rámci údržby stávajícího zařízení, z hlediska spotřeby nerelevantní).
- 3) Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %.
- 4) Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem
- 5) FVE lze doporučit jak pro samospotřebu, tak pro sdílení elektřiny po obci (dle velikosti FVE), či v rámci komunitní energetiky.
- 6) Sloučení odběrných míst (KD, hospoda a byt).

Veřejné osvětlení (VO)

Soustava veřejného osvětlení v obci Jenišovice čítá celkem 102 světelných bodů. Pro veřejné osvětlení jsou v obci zřízeny tři odběrná místa Jenišovice (41x, Martinice 6x a Zalažany 11x), Mravín (21x) a Štěnec (23x). Ve všech případech se jedná o nová EVELUX LED svítidla (M 48/450/727 MR1, M 48/600/727 MR1, S 24/600/727 MR1, S 24/600/727 WR1, XS 16/450/727 MR1 a XS 16/450/727 WR1). Veřejné osvětlení je spínáno soumrakovým čidlem a zhasíná se v době 22:30-4:30.

Veřejné osvětlení	Sazba distribuce	Hlavní jistič	Počet světelných bodů	Spotřeba v roce 2023 MWh	Spotřeba v roce 2024 MWh	Snížení spotřeby oproti 2020
VO Jenišovice	C62D	3x25 A	58	14,8	9,9	68%
VO Mravín	C62D	1x25 A	21	4,0	2,5	57%
VO Štěnec	C62D	3x16 A	23	4,1	2,4	39%
Celkem			102	22,9	14,8	55%

Současný stav veřejného osvětlení je z pohledu energetické velmi dobrý. V obci jsou k vidění pouze nová LED svítidla. Při výměně za úsporná LED svítidla Došlo k úspoře přes 50% a roční spotřebu je pod 15 MWh. Výše uvedené hodnoty spotřeby veřejného osvětlení lze optimalizovat pouze chytrými řešeními, která by individuálně reagovala na okolní podmínky, již pouze s malým vlivem na spotřebu.

Doporučená opatření:

1. Z dotazníkového šetření vyplynula možná úprava vypínání nočního osvětlení v letních měsících a doplnění VO na místa kde chybí.

Energetický akční plán

Energetický akční plán (EAP) je důležitou součástí místní energetické koncepce. Slouží k určení a plánování konkrétních opatření, která mají vést ke zlepšení energetické účinnosti v obci. Jedná se o navržená opatření v obecním sektoru, v sektoru domácností a v podnikatelském sektoru. EAP tedy pomáhá obci k tomu, aby měla jasný plán konkrétních kroků, které povedou k dosažení nastavených cílů. Mimo jiné při efektivní realizaci EAP může obec dosáhnout snížení svých nákladů na energie, snížit emise skleníkových plynů a tím přispět k ochraně životního prostředí.

Za plnění a vyhodnocení energetického akčního plánu odpovídá zastupitelstvo obce.

#	Stručný popis opatření	Popis technického řešení	Harmonogram navrhované realizace	Investiční potřeby (tis. Kč)	Finanční zdroje pro realizaci řešení	Návratnost / úspora (v %)
Opatření v obecním sektoru						
1	Renovační pasy	Renovační pas definuje jednotlivé kroky pro kvalitní komplexní renovaci, která vede k maximálním úsporám energie. EPDB IV (viz legislat. souvislosti)	2026-2030	0	SFŽP	-
2	Výměna svítidel	Výměna zbývajících neúsporných svítidel ve všech objektech v majetku obce za úsporná LED svítidla v rámci údržby.	2025	10-30	vlastní	Úspora až 80 % elektrické energie na svícení
3	Provozní a organizační úspory	Velké množství různých opatření s minimálními investičními nároky, které mohou přispět k úspoře energií (automatizace, optimalizace prac. postupů, sdílení místa, digitalizace ...)	2025	Neznámé	vlastní	-
4	Omezení plýtvání, seřízení otopné soustavy a jiná opatření	Řešení, která mohou přispět k úspoře energií, mohou vyžadovat po nastavení systémů vytápění, změnu chování nebo aplikaci moderních SMART technologií do každodenního užívání.	2025–2034	Neznámé	-	-

#	Stručný popis opatření	Popis technického řešení	Harmonogram navrhované realizace	Investiční potřeby (tis. Kč)	Finanční zdroje pro realizaci řešení	Návratnost / úspora (v %)
5	Sloučení odběrných míst	Prověření možnosti sloučení OM (elektřina, plyn), posouzení velikosti jističe.	2025-2026	5	vlastní	úspora jednotky tisíců Kč pro sjednocení 2 OM
6	Energetická opatření na budově OÚ, č.p. 42	Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %. Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem. Instalace FVE lze doporučit jak pro samospotřebu, tak pro sdílení elektřiny po obci. Sloučení odběrných míst (OÚ, pošta a byt)	2026 - 2030	1650	OPŽP, Modernizační fond, NPO, kraj, vlastní	Zateplením úspora 60%, návrstnost 10-15 let, návrstnost FVE 10 let.
7	Energetická opatření na budově bývalé školy - č.p. 63 Pouze v případě změny způsobu využití, dostatku finančních prostředků či nových legislativních povinností	Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %. Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem. Instalace FVE lze doporučit jak pro samospotřebu tak pro sdílení elektřiny po obci.	2026 - 2030	-	OPŽP, Modernizační fond, NPO, kraj, vlastní	-
8	Energetická opatření na budově KD Jenišovice - č.p. 55 Pouze v případě změny způsobu využití, dostatku finančních prostředků či nových legislativních povinností	Snížení vnitřní teploty vytápění o 1°C v zimním období přinese úsporu v rozsahu 4-6 %. Zateplení obvodových stěn, stropu pod půdou a podlah nad suterénem. Instalace FVE lze doporučit jak pro samospotřebu tak pro sdílení elektřiny po obci. Sloučení odběrných míst (KD, hospoda a byt)	2026 - 2030	-	OPŽP, Modernizační fond, NPO, kraj, vlastní	-
9	Řešení energetické chudoby	Společná řešení, sdílená střecha, pomoc se vstupem do energetického společenství, poradenské služby k energetice v domácnostech	2026+	-	vlastní	Úspora 5-15% z platby za elektřinu

#	Stručný popis opatření	Popis technického řešení	Harmonogram navrhované realizace	Investiční potřeby (tis. Kč)	Finanční zdroje pro realizaci řešení	Návratnost / úspora (v %)
10	Zapojení do sdílení energií prostřednictvím energetického společenství nebo aktivního zákazníka	Vstup do společenství Enerkom SKCH Spolupráce v oblasti energetiky s MAS SKCH či dalšími obcemi (sdílený energetický manažer, energetické společenství apod.). Aktivní pomoc občanům a podnikatelům v případě zájmu o založení energetického společenství s významným dopadem na energetiku obce a posílení její soběstačnosti.	2025+	1	vlastní, SFŽP, kraj	Úspora 5-15% z platby za elektřinu
11	Systematická osvěta a komunikace s občany	Besedy pro občany ve spolupráci poskytovateli poradenských služeb (k NZU, NZÚL, komunitní energetika apod. Osvěta obyvatel v oblasti energetiky a vyvolání diskuse nad ustanovením energetické komunity v obci. Aktivní pomoc občanům a podnikatelům v případě zájmu o založení energetického společenství s významným dopadem na energetiku obce.	2025+	-	SFŽP	-
12	Zavedení energetického managementu	Sledování a analýza spotřeby/výroby energie v obecních budovách dle potřeb obce. Spolupráce v oblasti energetiky s MAS SKCH či dalšími obcemi (sdílený energetický manažer, energetické společenství apod.).	2025+		vlastní, MPO	-

#	Stručný popis opatření	Popis technického řešení	Harmonogram navrhované realizace	Investiční potřeby (tis. Kč)	Finanční zdroje pro realizaci řešení	Návratnost / úspora (v %)
Opatření v sektoru domácností						
13	Zateplení doposud nezateplených rodinných domů	Zateplení rodinných domů s využitím kvalitní minerální izolace nebo EPS polystyrenu, včetně ošetření tepelných mostů, zateplení střech, podlah a stropů pod nevytápěnými půdními prostory.	2025–2034	Neznámé	NZÚ, vlastní zdroje (domácnosti)	Úspora až 1/3 energie na topení
14	Hloubková rekonstrukce nejstarších rodinných domů	Kompletní rekonstrukce domů postavených cca před rokem 1940, zahrnující zateplení, hydroizolaci, modernizaci střechy, případně přestavbu nevyhovujícího zdiva atp.	2025–2034	Neznámé	NZÚ, vlastní zdroje (domácnosti)	Úspora až 1/2 energie na topení
15	Výměna starých oken za nová trojskla	Využívání kvalitních moderních oken s trojskly, doporučuje se výměna u všech oken instalovaných před rokem 2000, podle potřeby i novějších	2025–2034	Neznámé	Vlastní zdroje (domácnosti)	Úspora až 1/5 energie na topení
16	Výměna zdrojů vytápění	Výměna starých zdrojů vytápění přednostně za tepelná čerpadla, případně za účinné moderní kondenzační plynové kotle. Možné je také využití kotlů na biomasu. Cílem je mj. zcela eliminovat lokální spotřebu fosilních tuhých paliv pro účely vytápění.	2025–2034	Neznámé	NZÚ, vlastní zdroje (domácnosti), kotlíkové dotace	-
17	Instalace fotovoltaických elektráren na střechy rodinných domů	Umístění střešní FVE na významnou část domů, doporučuje se doplnění bateriovým úložištěm.	2025–2034	Neznámé	NZÚ, vlastní zdroje (domácnosti)	-
18	Výměna starých spotřebičů za nové úspornější	V případě starých neefektivních spotřebičů s vysokou spotřebou (např. lednice) se doporučuje výměna za nové, doporučujeme vybírat přednostně spotřebiče s energetickým štítkem C nebo lepším (podle aktuální normy platné od roku 2021).	2025–2034	Neznámé	Vlastní zdroje (domácnosti)	Úspora až 1/3 energie na topení
19	Omezení plýtvání, seřízení otopné soustavy a jiná opatření	Řešení která mohou přispět k úspoře energií, mohou vyžadovat přenastavení systémů vytápění, změnu chování nebo aplikaci moderních SMART technologií do každodenního užívání.	2025–2034	Neznámé	-	-
20	Zapojení se do sdílení energií (společenství / aktivní zákazník)	Zapojení RD do sdílení v rodinách které mají FVE zdroje, případně zapojení do společenství, společná řešení, bytový dům, sdílená střech	2025+	-	NZÚ	Úspora 5-15% z platby za elektřinu

#	Stručný popis opatření	Popis technického řešení	Harmonogram navrhované realizace	Investiční potřeby (tis. Kč)	Finanční zdroje pro realizaci řešení	Návratnost / úspora (v %)
Opatření v podnikatelském sektoru						
21	Výměna svítidel	Výměna zbývajících neúsporných svítidel ve všech objektech za úsporná LED svítidla v rámci údržby.	2025	10-30	vlastní	Úspora až 80 % elektrické energie na svícení
22	Provozní a organizační úspory	Velké množství různých opatření s minimálními investičními nároky, které mohou přispět k úspoře energií.	2025	Neznámé	-	-
23	Omezení plýtvání, seřízení otopné soustavy a jiná opatření	Řešení která mohou přispět k úspoře energií, mohou vyžadovat přenastavení systémů vytápění, změnu chování nebo aplikaci moderních SMART technologií do každodenního užívání.	2025–2034	Neznámé	-	-
24	Zavádění moderních úsporných technologií do výrobních procesů	V závislosti na druhu provozu se může jednat např. o výměnu strojů či technologií, optimalizaci využití prostoru využívaných k podnikání, zefektivnění práce apod.	2025–2034	Neznámé	Vlastní zdroje (podnikatelé)	-
25	Vlastní výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů	Umístění střešní FVE na budovy využívané k podnikání či v prostorách areálů využívaných firmami, podle charakteru spotřeby konkrétního podniku možné doplnit bateriovým úložištěm	2025–2034	Neznámé	Vlastní zdroje (podnikatelé)	-
26	Aplikace prvků komunitní energetiky, aktivní účast na místním energetickém společenství	Zapojení podnikatelských subjektů do místního energetického společenství, podle potřeby podniku a jeho dispozice vlastními zdroji energie je možné zapojení v roli výrobce energie, spotřebitele energie nebo obojí.	2025–2034	Neznámé	Vlastní zdroje (podnikatelé)	-
27	Zavedení energetického managementu	Sledování a analýza spotřeby/výroby energie v budovách dle potřeb organizace. Spolupráce v oblasti energetiky s MAS SKCH či dalšími obcemi (sdílený energetický manažer, energetické společenství apod.).	2025+	-	Vlastní zdroje (podnikatelé)	-

Doporučení pro rozvoj obnovitelných zdrojů na území obce

Než se začne s instalací jakýchkoli obnovitelných zdrojů energie, doporučuje se nejprve zaměřit na energetickou optimalizaci budovy, tedy její „ozdravení“. To pomůže snížit celkovou spotřebu energie. Mezi klíčová opatření patří například zateplení budovy, výměna oken a dveří, správné rozmístění spotřebičů a otopných systémů a také eliminace chyb při nakládání s energií.

Fotovoltaické elektrárny

Území obce nabízí vhodné podmínky pro instalaci fotovoltaických elektráren díky mírně nadprůměrné úrovni slunečního záření. Využití solární energie se proto doporučuje nejen na veřejných budovách, ale také na střechách rodinných domů, průmyslových a zemědělských objektů, v závislosti na jejich technických a statických možnostech. Významný potenciál představují zejména střechy budov v areálu bývalého zemědělského družstva ve východní části obce.

Instalace fotovoltaických elektráren v extravilánu obce je méně pravděpodobná kvůli omezené rozloze katastru, zemědělskému využití půdy a platné legislativě.

Do budoucna se jako perspektivní možnost jeví sdílení vyrobené energie. To znamená, že domy s fotovoltaickými panely mohou přebytečnou elektřinu dodávat do sítě, kde ji ve stejný okamžik (během 15 minut) mohou využít jiná odběrná místa. Tento model aktivního zákazníka umožňuje například propojení všech budov ve vlastnictví obce (až 10 odběrných míst), nebo vytvoření širšího energetického společenství. Realizace takového systému však vyžaduje administrativní přípravu a instalaci chytrých elektroměrů.

Vytápění pomocí zemního plynu

Ve čtvrtině obydlených domů v obci se jako hlavní zdroj vytápění využívá zemní plyn. Napříč celým územím obce lze z dlouhodobého hlediska doporučit odklon od vytápění pomocí zemního plynu a jeho **nahrazení (v případě kontinuálně vytápěných, popř. chlazených prostor) tepelnými čerpadly** (typ je nutné volit dle individuálních možností a aktuálního technologického vývoje). Obec leží na poměrně teplém podloží, ve hře tudíž mohou být i tepelná čerpadla využívající geotermální energii, ale je nutné vypracování studie proveditelnosti. Další možnou variantou je typ tepelného čerpadla vzduch-voda. V neposlední řadě v ČR probíhá diskuze nad možností využití této infrastruktury pro distribuce příměsi vodíku až do výše 30% do zemního plynu a využití břídicových plynů.

Financování

Financování realizace projektů a aktivit uvedených v energetickém akčním plánu bude zajištěno kombinací dvou typů zdrojů. Jedná se jak o vlastní zdroje obce, tj. každoroční obecní rozpočty, tak o různé dotační tituly na evropské, národní i krajské úrovni. Dále jsou uvedeny základní informace o relevantních dotačních titulech.

Evropské zdroje financování

Operační program Životní prostředí (OPŽP)

Operační program Životní prostředí představuje významný dotační nástroj v rámci evropských programů zaměřených na ochranu životního prostředí. V období 2021–2027 poskytne České republice zhruba 61 miliard korun z fondů Evropské unie, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Program je rozdělen do šesti specifických cílů:

- **Energetické úspory:** Podpora projektů zaměřených na snížení energetické náročnosti veřejných budov a infrastruktury, výstavbu nových veřejných budov splňujících standardy pasivních či plusových budov, zlepšení kvality vnitřního prostředí a snížení emisí skleníkových plynů v sektoru budov.
- **Obnovitelné zdroje energie:** Podpora integrace obnovitelných zdrojů energie do budov veřejného sektoru, zvýšení jejich podílu v konečné spotřebě energie, snížení emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek a zvýšení energetické účinnosti ve veřejných budovách a infrastruktuře.
- **Adaptace na změnu klimatu:** Opatření zaměřená na přizpůsobení se dopadům klimatických změn.
- **Vodovody a kanalizace:** Investice do rozvoje a modernizace vodohospodářské infrastruktury.
- **Oběhové hospodářství:** Podpora efektivního nakládání s odpady a recyklace.
- **Příroda a znečištění:** Ochrana přírodních ekosystémů a snižování znečištění životního prostředí.

První dva cíle jsou klíčové pro oblast energetiky a úspor energií.

Národní plán obnovy (NPO)

Národní plán obnovy (NPO) byl vytvořen jako reakce na pandemii COVID-19 s cílem podpořit ekonomiku členských zemí EU. Následná energetická krize, vyvolaná ruskou agresí proti Ukrajině, vedla k aktualizaci NPO, který nyní zahrnuje další priority. Pro oblast energetiky jsou klíčové pilíře "Fyzická infrastruktura a zelená tranzice" a "REPowerEU". Mezi významné komponenty patří snižování spotřeby energie ve veřejném sektoru, přechod na čistší zdroje energie, čistá mobilita, renovace budov a ochrana ovzduší, ochrana přírody a adaptace na změny klimatu, infrastruktura pro obnovitelné zdroje energie a elektrizační soustava, podpora decentralizace a digitalizace odvětví energetiky a dostupné bydlení. Tyto komponenty odrážejí snahu o zvýšení energetické účinnosti, podporu obnovitelných zdrojů energie a adaptaci na klimatické změny.

Modernizační fond

Modernizační fond, spravovaný Státním fondem životního prostředí ČR, čerpá prostředky zejména z emisních povolenek v systému EU ETS na období 2021–2030. Jeho cílem je podpořit investice do modernizace energetických soustav a zlepšení energetické účinnosti, čímž přispívá k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. ([MŽP](#))

Fond je rozdělen do několika programů podpory, mezi něž patří:

- **RES+:** Nové obnovitelné zdroje v energetice.
- **HEAT:** Modernizace soustav zásobování tepelnou energií.
- **ENERG ETS:** Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS.
- **ENERG:** Zlepšení energetické účinnosti v podnikání.
- **TRANSCoM:** Modernizace dopravy v podnikatelském sektoru.
- **TRANSGov:** Modernizace veřejné dopravy.
- **ENERGov:** Energetická účinnost ve veřejných budovách a infrastruktuře.

Výzva NPO č. 8/2025: Energetické úspory veřejných budov [Detail výzvy – NPŽP](#)

- **KOMUENERG:** Komunitní energetika. Ministerstvo životního prostředí

Podpora je poskytována v oblasti:

- a) výstavba komunitních elektráren a vytopen a tepláren, využívajících nepalivové OZE
- b) výstavba komunitních bioplynových stanic zpracovávajících ve společenství vytříděné bioodpady, vyprodukované průmyslové bioodpady, kaly z ČOV, či vedlejší zemědělskou produkci
- c) systémy využívající bioplyn, skládkový plyn či kalový plyn vznikající v blízkosti realizace projektu
- d) systémy akumulace elektrické a tepelné energie
- e) zpracování a distribuce biomasy pro efektivní využití v SZT nebo v domovních kotlích, spojená i s rekonstrukcí (výměnou) zdrojů
- f) instalace systému aktivního hospodaření s energií (např. měření a regulace),
- g) výstavba komunitních dobíjecích či plnicích stanic na energii/palivo vyprodukované v rámci společenství pro nízkoemisní vozidla aktivních spotřebitelů

[Modernizační fond – KOMUENERG – Komunitní energetika](#)

- **IGHTPUB:** Modernizace soustav veřejného osvětlení.

Pro financování projektů obcí jsou klíčové zejména programy RES+, ENERGov a IGHTPUB. Program RES+ podporuje projekty zaměřené na výstavbu fotovoltaických elektráren na obecních budovách. Program ENERGov se zaměřuje na realizaci komplexních energetických úspor ve veřejných budovách a infrastruktuře. Program IGHTPUB podporuje modernizaci veřejného osvětlení. Další zajímavou oblastí je komunitní energetika (KOMUENERG), kde se mohou obce podílet na vzniku a fungování energetických společenství na obecní či regionální úrovni.

Vhodné je sledovat též [Sociální klimatický fond | Ministerstvo životního prostředí](#). Jedná se o mechanismus, který slouží k podpoře a ochraně zranitelných skupin obyvatel a malých a středních podniků v souvislosti s přechodem k nízkouhlíkové ekonomice a snižováním emisí skleníkových plynů. Jeho hlavním cílem je zajištění toho, aby sociálně ekonomické důsledky takového přechodu nebyly příliš zatěžující pro ty, kteří by mohli být negativně ovlivněni.

[Výzvy 2025](#) - Podporované aktivity - Termín podání žádosti - Výše podpory - Odkaz

Energetické úspory a obnovitelné zdroje energie

Zateplení budov, solární panely, výměna kotlů

Průběžně Až 85 % <https://www.opzp.cz/dotace/energeticke-usporene-opatreni>

Adaptace na změnu klimatu

Zelené střechy, sanace svahů, ekocentra Do 30. 9. 2025 Až 95 %

<https://www.opzp.cz/dotace/adaptace-na-zmenu-klimatu>

Vodní hospodářství

ČOV, vodovody, snížení znečištění vod Do 31. 10. 2025 Až 90 %

<https://www.opzp.cz/dotace/vodni-hospodarstvi>

Oběhové hospodářství a odpadové hospodářství

Kompostéry, RE-USE centra, sběrné dvory Do 31. 12. 2025 Až 80 %

<https://www.opzp.cz/dotace/odpadove-hospodarstvi>

Ochrana přírody a krajiny

Stanoviště, migrace živočichů, sanace Do 30. 9. 2025 Až 95 % <https://www.opzp.cz/dotace/ochrana-prirody>

Úprava lesních porostů – Výzva č. 83

Ekologické lesnictví, obnova po kalamitách Do 30. 9. 2025 Až 85 % <https://www.opzp.cz/vyzva-83>

Veřejná sídelní zeleň – Výzva č. 84

Výsadba stromů, revitalizace parků Do 31. 10. 2025 Až 90 % <https://www.opzp.cz/vyzva-84>

Zpracování studií a plánů – Výzva č. 85

Strategické plány, studie, výzkum Do 31. 12. 2025 Až 80 % <https://www.opzp.cz/vyzva-85>

Zachytávání srážkových a šedých vod – Výzva č. 86

Retenční nádrže, šedá voda, zelené střechy Do 30. 9. 2025 Až 95 % <https://www.opzp.cz/vyzva-86>

Protipovodňová opatření – Výzva č. 87

Hráze, koryta, varovné systémy Do 31. 10. 2025 Až 90 % <https://www.opzp.cz/vyzva-87>

Systémy varování před povodněmi a suchem – Výzva č. 88

Stanice, modely, školení Do 31. 12. 2025 Až 85 % <https://www.opzp.cz/vyzva-88>

Obnova stability svahů – Výzva č. 89

Stabilizace svahů, vegetace, retence Do 30. 9. 2025 Až 90 % <https://www.opzp.cz/vyzva-89>

Posuzování úrovně znečištění ovzduší – Výzva č. 95

Měření, modely, ekologická opatření Do 31. 12. 2025 Až 90 % <https://www.opzp.cz/vyzva-95>

Národní zdroje financování

Program **Podpora obnovy a rozvoje venkova (PORR)**, spravovaný Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, podporuje rekonstrukce veřejných budov v obcích do 3 000 obyvatel, s důrazem na obce do 1 500 obyvatel. Tento program se zaměřuje na zvýšení kvality života obyvatel a zlepšení atraktivity obecního prostoru, zejména v hospodářsky a sociálně ohrožených územích a ve strukturálně postižených krajích. Podporované projekty zahrnují rekonstrukce, přestavby a výstavby veřejných budov, jako jsou kulturní domy, budovy obecních úřadů (včetně komplexů budov či areálů), knihovny, školní budovy určené pro výuku mateřských a základních škol (včetně prostor pro družinu, školní kuchyň a jídelnu) či multifunkční domy. Součástí těchto projektů mohou být i aktivity zaměřené na snižování energetické náročnosti uvedených budov.

Krajské zdroje financování

Pardubický kraj v rámci svých dotačních programů také podporuje realizace energeticky úsporných opatření aktuálně pro FO, PO či OSVČ např. v podprogramu 1: NÁŠ VENKOVSKÝ REGION (<https://dotace.pardubickykraj.cz>) po loňských podporách pro obecní budovy či přípravu projektových dokumentací a další dokumentů pro přípravu realizace projektů v oblasti úspory energií (PK - granty).

Legislativní souvislosti

Klíčové evropské směrnice

- EED III Směrnice o energetické účinnosti
 - Snížení celkové konečné spotřeby energie všech veřejných subjektů nejméně o 1,9 % ročně ve srovnání s rokem 2021. Aktuálně pouze pro města nad 50 000 obyvatel, od 2027 se vztahuje také na města nad 5 000 obyvatel a od 2030 jsou plánována všechna města.
- EPBD IV Směrnice o energetické náročnosti budov Směrnice zavádí:
 - nový energetický standard „budovy s nulovými emisemi“ (Zero Emission Building – ZEB)
 - harmonizovaný rámec pro hodnocení potenciálu globálního oteplování (GWP)
 - postupné ukončování používání fosilních paliv v budovách
 - minimální standardy energetické náročnosti budov pro jiné než obytné budovy (tzv. MEPS – Minimum Energy Performance Standards – zjednodušeně cílená renovace budov)
 - vnitrostátní trajektorie pro postupnou renovaci obytných budov
 - podporu solární energie v budovách
 - pasy pro renovaci budov, digitalizaci informací a údajů o energetické náročnosti budov
 - požadavky na zajištění optimální kvality vnitřního prostředí budov
 - zvýšení požadavků na infrastrukturu pro udržitelnou mobilitu.

Národní legislativa:

- 406/2000 Sb. Zákon o hospodaření energií
- 264/2020 Sb. Vyhláška o energetické náročnosti budov
- 458/2000 Sb. Energetický zákon
- 141/2021 Sb. Vyhláška o energetickém posudku
- 140/2021 Sb. Vyhláška o energetickém auditu.
- 458/2000 Sb. Zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
 - LEX OZE I
 - **Jednodušší povolovací procesy** pro stavbu obnovitelných zdrojů, například solárních a větrných elektráren, ať už malých (například fotovoltaika na střeše rodinného domu) nebo i velkých energetických parků.
 - Změny v energetickém zákoně, které usnadnily připojení nových zdrojů energie do distribuční soustavy.

- **Zavedení systému podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů** (např. aukční mechanismy pro stanovení garantovaných výkupních cen).
- **LEX OZE II**
 - **Podpora komunitní energetiky** – umožnění občanům a obcím podílet se na výrobě a sdílení energie z obnovitelných zdrojů. Vznik **Elektroenergetického datového centra**.
 - **Pravidla pro tzv. energetická společenství**, která umožňují společné investice do obnovitelných zdrojů a jejich sdílení (komunitní) provoz.
 - **Opatření ke zvýšení flexibility energetického trhu**, včetně podpory akumulace energie (bateriových úložišť).
- **LEX OZE III**
 - **Podpora akumulace a flexibility**: pravidla pro ukládání energie (akumulaci) a tím lepší řízení spotřeby a výroby elektřiny (agregaci flexibility). Cílem je lepší integrace technologie, jako jsou bateriová úložiště, což zvyšuje energetickou soběstačnost komunit.
 - **Zjednodušení administrativy pro malé zdroje**: limit pro instalace obnovitelných zdrojů bez potřeby stavebního povolení a licence činí 100 kW. Cílem je rychlejší decentralizaci energetiky.
 - **Posílení práv spotřebitelů**: povinnost obchodníků uvádět tzv. index zajištění, tedy kolik mají předem nakoupeno elektřiny nebo plynu pro pokrytí poptávky svých zákazníků. Cílem je větší transparentnost trhu a ochrana spotřebitelů.
 - **Vymezení akceleračních zón**: zjednodušení povolovacích procesů pro výstavbu solárních a větrných elektráren, zejména díky vymezení oblastí pro urychlení využívání OZE, tzv. **akceleračních zón**. Bude probíhat na místní, krajské a republikové úrovni a každá akcelerační zóna bude mít územní opatření, které stanoví podrobné podmínky a kritéria pro výstavbu. V akceleračních oblastech bude možné povolovat nejen nové výroby elektřiny, ale i související infrastrukturu, například připojení k distribuční a přenosové soustavě, systémy pro ukládání energie, dopravní a technickou infrastrukturu či opatření ke zmírnění dopadů na území, jako jsou hlukové bariéry.

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu z prosince 2024 stanovuje několik povinností pro obce. Mezi hlavní povinnosti patří:

- **Podpora obnovitelných zdrojů energie**: Obce mají povinnost podporovat instalaci a využívání obnovitelných zdrojů energie, jako jsou solární panely a větrné elektrárny.
- **Energetická účinnost**: Obce musí implementovat opatření ke zvýšení energetické účinnosti v budovách a infrastruktuře, například prostřednictvím zateplování budov a modernizace veřejného osvětlení.
- **Snižování emisí**: Obce jsou povinny přijímat opatření ke snižování emisí skleníkových plynů, což může zahrnovat podporu veřejné dopravy, cyklostezek a dalších ekologických dopravních řešení.
- **Vzdělávání a osvěta**: Obce mají za úkol informovat a vzdělávat své obyvatele o významu energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Tyto povinnosti jsou součástí širšího úsilí České republiky o dosažení klimatických cílů a přispění k evropským závazkům v oblasti energetiky a klimatu (zdroj: [MPO](#))

Příklady dobré praxe (březen 2025)

- Jasná legislativa pro komunitní energetiku (vzorem Rakousko).
- Podpora obcí a lokálních družstev při výrobě energie (vzorem Rakousko a Švýcarsko).
- Finanční nástroje, dotace a daňové úlevy pro komunitní energetiku.
- Investice do digitalizace a chytrých sítí pro efektivní sdílení elektřiny.

- Osvěta mezi občany a podpora jejich aktivního zapojování.

Pokud by se Česko inspirovalo zejména rakouským modelem, mohlo by rychleji přejít k decentralizované a udržitelné energetice.

Nástroje:

- **Energetický management (EnMS)** - Sběr dat, soustavné řízení spotřeby, sdílení energetika (svazky obcí, MAS, Enerkom apod.)
- **Akční plány udržitelné energetiky a klimatu (SECAP)**, Místní energetické koncepce (MEK) Rámec pro všechny ostatní aktivity, ukotvení (Svazky obcí, MAS)
- **Prohloubení vztahu s občany a podnikateli** - Kontaktní místa, naplňování cílů dekarbonizace
- **Využití energetických služeb** - EPC, PPA, napojení se na obchodování s flexibilitou, aktivní zákazník
- **Zapojení se a tvorba energetických společenství** - Sdílení, sociální aspekt – energetická chudoba
- **Pasy pro renovaci budov** - individualizovaný plán rozsáhlé renovace konkrétní budovy v co největším počtu kroků, jež významně zlepší její energetickou náročnost – zatím volitelné, od roku 2030 předpoklad povinnosti pro nové budovy

Nadřazené strategické dokumenty

- **Státní energetická koncepce (SEK)** ([2016](#)) (2024 neschválená)
- **Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu** ([MPO](#))
- **Dlouhodobá strategie renovací budov** ([MPO](#))
- **Územní energetická koncepce Pardubického kraje** ([2018](#)) Pro aktualizaci se čeká na schválení SEK.
- **Metodika výběru oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie** (Akcelerační zóny) ([MŽP](#) návrh)
- **Územní plán obce Jenišovice** ([2024](#))
- **Studie potenciálního vlivu výškových staveb a větrných elektráren na krajinný ráz území Pardubického kraje** ([PK 2007](#))

Závěr

Strategie energetického hospodaření v obci

Tento koncepční dokument navrhuje opatření, jejichž aktivní realizace představuje cestu k **udržitelnému a efektivnímu hospodaření s energetickými zdroji na území obce**. Přestože škála využitelných obnovitelných zdrojů v obci není široká, jejich potenciál je významný a lze jej efektivně využít.

Prioritní opatření pro snížení spotřeby energie

V souladu s cíli veřejného sektoru, které stanovují povinnost **snížovat konečnou spotřebu energie o 1,9 % ročně**, je prvním krokem před instalací jakýchkoli obnovitelných zdrojů **energetická optimalizace budov**. Tato opatření se zaměřují na:

- **Komplexní zateplení budov**, které významně snižuje únik tepla.
- **Efektivní využití spotřebičů a otopných soustav** (například lepší regulace vytápění a instalace úsporných technologií).
- **Využití obnovitelných zdrojů energie**
- **Snížování lidských chyb při hospodaření s energiemi** (např. chytré systémy řízení spotřeby a automatizace osvětlení či vytápění).

Tato úsporná opatření je nezbytné realizovat nejen v **obecních budovách**, ale i v **podnikatelském sektoru a v domácnostech**. **Domácnosti** totiž v oblasti spotřeby představují dominantní podíl, což vyplývá nejen analýzy výše a je zde tedy největší potenciál k úspoře. Realizace systematické osvěty a dostupná poradenská podpora obyvatel vedoucí k rychlé změně návyků, širšímu používání úsporných technologií a zavádění obnovitelných zdrojů energie je tedy jednoznačnou prioritou pro nejbližší kroky obce.

Uvažovaný cíl pro malé obce v roce 2030

Od roku **2030 bude povinnost snižovat konečnou spotřebu energie o 1,9 % ročně rozšířena na všechny obce**, včetně malých sídel. To znamená, že i menší obce budou muset přijmout opatření směřující ke **snížení energetické náročnosti veřejných budov**, což bude vyžadovat **systematické plánování úspor a využívání obnovitelných zdrojů**.

K tomuto cíli vede i zavádění tzv. **renovačního pasu**, což je vlastně návod, jaká opatření a v jakém pořadí provést, aby se budova dostala **do žádoucí cílové energetické třídy** (viz zdroje financování)

Nově stanoveným principem je, že by se nové budovy měly podílet na výrobě energie. Nové budovy se totiž už dnes staví energeticky velice úsporně, tzv. **budovy s téměř nulovou spotřebou energie (nZEB)**, kde se energetická náročnost pohybuje obvykle mezi 60 a 90 kWh/m² za rok. Jedná se o celkovou primární neobnovitelnou energii spotřebovanou na vytápění, ohřev vody, osvětlení či chlazení. Při pohledu do průřezu energetické náročnosti odpovídá nZEB standard zhruba polovině **kategorie B**.

Využití obnovitelných zdrojů energie

Základem rozvoje nových zdrojů energie v obci je **využití solární energie prostřednictvím fotovoltaických elektráren**. Instalace fotovoltaických panelů na obecních budovách představuje klíčovou strategii pro zvýšení podílu obnovitelné energie. Vedle toho má významný potenciál také **geotermální energie**, která v budoucnosti může sehrát klíčovou roli při vytápění a ohřevu vody v obci.

Plán konkrétních opatření v rámci obecního majetku

Vzhledem k tomu, že v souvislosti s obecními budovami je navrženo široké spektrum opatření, klíčovým výstupem tohoto strategického dokumentu je **akční plán**, který určuje konkrétní kroky pro dosažení cílů. Mezi prioritní projekty patří například:

- **Postupná revitalizace budov**
- **Instalace fotovoltaických elektráren** na vybraných objektech (úřad a výhledově budoucí ČOV)
 - Navržená FVE na OÚ o kapacitě 13,5 kWp by pomocí sdílení mohla pokrýt sdílením až polovinu spotřeby ostatních obecních budov.
 - Vzhledem k míře využití ostatních budov v majetku obce se jeví neefektivní instalace většího počtu menších FVE a vhodnější je forma sdílení.
- **Sloučení odběrných míst** (OÚ, Pošta a Byt, KD, Hospoda a byt) a dovybavení těchto míst podružnými měřidly)
- Zlepšení datové infrastruktury při realizaci kanalizace, lze uvažovat i o propojení vzdálenějších míst nebo o vytvoření alternativní místní distribuce pro obecní majetek.
- **Instalace úsporných vnitřních svítidel**

V rámci udržitelnosti navržených opatření bude každoročně provedeno vyhodnocení realizovaných energetických opatření, které bude předloženo zastupitelstvu a na základě toho bude navržen další postup (aktualizace akčního plánu). Dodavatelem ve spolupráci s obcí bude prováděn průběžný monitoring a vyhodnocení získaných dat minimálně jednou ročně až do roku 2028, tak aby byla zachována dlouhodobá úspora či efektivní nakládání s energiemi.

Systém sdílení a optimalizace výroby energie

Stěžejním doporučením pro úspěch sdílení a optimalizace je zajistit pravidelnou a srozumitelnou komunikaci s veřejností o možnostech v energetice, ideálně v kombinaci společných setkání a návazných individuálních opatření.

Pro zajištění efektivního využití vyrobené energie je nutné **zvážit systém sdílení mezi jednotlivými objekty**. Lze doporučit vstup do **energetického společenství případně pouze aktivního zákazníka**.

Tento strategický přístup nejen naplňuje legislativní požadavky na **snižování spotřeby energie ve veřejném sektoru**, ale zároveň přispívá k **energetické soběstačnosti obce, snižování nákladů na provoz budov a ke zlepšení životního prostředí**. Míra využití budov je důležitým indikátorem, pro změnu charakteru budovy, např. na byty pro seniory, rodiny atd.

Vzhledem k velikosti obce a jejímu členství v MAS SKCH či SOK a dalších organizacích je vhodné uvažovat o praktické spolupráci v oblasti rozvoje obnovitelných zdrojů energie (OZE) a implementaci komunitní energetiky a sdílení energií. Výhodou je už funkční odborná místní organizace, která má kapacity pro rozšiřování služeb na podporu komunitní energetiky, zakládání energetických společenství atd., (Enerkom SKCH). Základem společných služeb je nastavení a optimalizace sdílení místně vyrobené energie, její akumulace, dobíjení elektromobilů a další podpůrná řešení v oblasti osvěty, vzdělávání, veřejných diskuzí a odborného poradenství. Argumentem pro takovou cestu jsou zkušenosti z dlouhodobé místní spolupráce, důvěra a dobrá praxe.

Sázíme na monitoring a vyhodnocení dat, společnou srozumitelnou komunikaci a integrovaná společná/komunitní řešení, která respektují individuální místní potřeby a odlišnosti.

Slovník pojmů a zkratek

BPS - bioplynová stanice

ČOV - čistírna odpadních vod

DSO - dobrovolný svazek obcí

ERÚ - Energetický regulační úřad

FVE - fotovoltaická elektrárna

GTE - geotermální energie

OPŽP - Operační program Životní prostředí

OZE – obnovitelný zdroj energie

OZE - obnovitelné zdroje energie

MŽP - Ministerstvo životního prostředí

NPO - Národní plán obnovy

TČ - tepelné čerpadlo

VO - veřejné osvětlení

NZU - Nová zelená úsporám

NZUL - Nová zelená úsporám light

VÚMOP - Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy

ČHMÚ - Český hydrometeorologický ústav

ČSÚ - Český statistický úřad

SLBD - Sčítání lidu, domů a bytů

SOK - Svazek obcí Košumberska

EAP - Energetický akční plán